

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Gescand nummer: 17i0015954

Datum

1 augustus 2017
1 aug. 2017

Ons kenmerk

B 01082017

Uw kenmerk

--

Betreft

Jaarstukken 2016
Begroting 2018 /
Parkstad Limburg

Bijlagen

--

Geachte raadsleden,

Hierbij laat ik u weten dat het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg in zijn vergadering van 12 juli jongstleden de jaarstukken 2016 en de begroting 2018 heeft vastgesteld.

U kunt deze stukken inzien op de website van Parkstad Limburg.

Bij de vaststelling van de begroting zijn de door de gemeenten uitgebrachte zienswijzen betrokken. Op pagina 4 van de begroting 2018 zijn de zienswijzen van de gemeenten samengevat en is toegelicht op welke wijze daarmee is omgegaan.

De definitieve jaarstukken 2016 wijken op 2 onderdelen af van de voorlopige jaarstukken die op 12 april aan u ter kennisneming zijn aangeboden. Daarin was nog sprake van 2 onzekerheden. Deze betroffen de hoogte van de resterende frictiekosten van de overdracht van taken van GBRD aan BsGW en de afronding van het EFRO-dossier.

Deze onzekerheden zijn in de periode mei-juli weggenomen en de resultaten daarvan zijn verwerkt in de definitieve jaarstukken.

Op pagina 2 van het definitieve jaarverslag is dit nader toegelicht.

Tenslotte is in de definitieve jaarrekening 2016 op de pagina's 38-40 de controleverklaring van de accountant opgenomen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens het Algemeen Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris.

**STADSREGIO
PARKSTAD LIMBURG**

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 285006649

Afdeling

Financiën

Behandeld door

K. van Santvliet

Doorkiesnummer

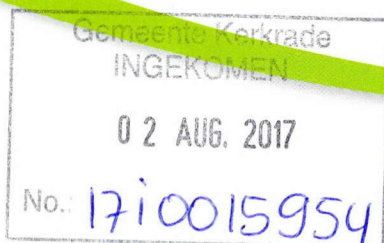
--

E-mail

k.van.santvliet@
parkstad-limburg.nl

In afschrift aan
de colleges van b en w

In E-afschrift aan
de griffies van de PL-
gemeenten

Aan de raden van de gemeenten
van Parkstad Limburg

Datum

1 augustus 2017
1 aug. 2017

Ons kenmerk

B 01082017

Uw kenmerk

--

Betreft

Jaarstukken 2016
Begroting 2018 /
Parkstad Limburg

Bijlagen

--

Geachte raadsleden,

Hierbij laat ik u weten dat het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg in zijn vergadering van 12 juli jongstleden de jaarstukken 2016 en de begroting 2018 heeft vastgesteld.

U kunt deze stukken inzien op de website van Parkstad Limburg.

Bij de vaststelling van de begroting zijn de door de gemeenten uitgebrachte zienswijzen betrokken. Op pagina 4 van de begroting 2018 zijn de zienswijzen van de gemeenten samengevat en is toegelicht op welke wijze daarmee is omgegaan.

De definitieve jaarstukken 2016 wijken op 2 onderdelen af van de voorlopige jaarstukken die op 12 april aan u ter kennisneming zijn aangeboden.

Daarin was nog sprake van 2 onzekerheden. Deze betroffen de hoogte van de resterende frictiekosten van de overdracht van taken van GBRD aan BsGW en de afronding van het EFRO-dossier.

Deze onzekerheden zijn in de periode mei-juli weggenomen en de resultaten daarvan zijn verwerkt in de definitieve jaarstukken.

Op pagina 2 van het definitieve jaarverslag is dit nader toegelicht.

Tenslotte is in de definitieve jaarrekening 2016 op de pagina's 38-40 de controleverklaring van de accountant opgenomen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens het Algemeen Bestuur,

Peter M. Bertholet,
directeur/secretaris.

**STADSREGIO
PARKSTAD LIMBURG**

Postbus 200
6400 AE Heerlen

Kloosterweg 1
6412 CN Heerlen

T. +31 (0) 45-570 01 23
IBAN: NL85 BNGH 285006649

Afdeling

Financiën

Behandeld door

K. van Santvliet

Doorkiesnummer

--

E-mail

k.van.santvliet@
parkstad-limburg.nl

In afschrift aan
de colleges van b en w

In E-afschrift aan
de griffies van de PL-
gemeenten

Vastgesteld:
AB 12 juli 2017

Jaarstukken 2016:

Deel 1: Jaarverslag 2016

DEEL 1: JAARVERSLAG 2016

Inhoud

Inhoud	1
1 Inleiding en samenvatting	2
1.1 Kernagenda en speerpunten.....	2
1.2 De financiën in 2016.....	5
1.3 Voorstel resultaatbestemming 2016.....	7
2 Kerntaken	8
2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2016.....	8
2.1.1 Platform.....	8
2.1.2 Regionaal Beleid.....	9
2.1.3 Programmering	10
2.1.4 Monitoring	13
2.1.5 Instrumentontwikkeling.....	13
2.1.6 Lobby	13
2.2 Besteding werkbudgetten 2016	14
2.3 Financieel overzicht programma kerntaken	14
3 Flexibele Schil	17
4 Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	19
4.1 Bedrijfsvoering	19
4.2 Kernformatie en bezetting	20
4.3 Fricatiekosten	20
4.4 Financieel overzicht programma bestuur, bedrijfsvoering en regiobijdragen.....	21
5 Gemeenschappelijke Diensten (GBRD)	23
6 Paragrafen	26
6.1 Financiën	26
6.2 Reserves en voorzieningen.....	30
6.2.1 Reserves	30
6.2.2 Voorzieningen	31
6.2.3 Financiële Kengetallen	31
6.3 Risicobeheersing.....	32

1 Inleiding en samenvatting

In 2014 is gestart met de nieuwe invulling van de regionale samenwerking in Parkstad nadat door de raden van de acht deelnemende gemeenten in oktober 2013 was ingestemd met de uitgangspunten voor de toekomstige regionale samenwerking voor wat betreft de kernagenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. Sindsdien is de samenwerking verder uitgediept en hebben de bestuurscommissies binnen de kernagenda een groot aantal activiteiten ontplooid en in gang gezet. In de jaarstukken wordt daarvan verslag gedaan in relatie tot de in 2016 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit 2 delen:

1. Het jaarverslag 2016 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2016 opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2016 ingedeeld in balans en winst- en verliesrekening, inclusief toelichtingen.

Voor de opbouw van de beide documenten wordt verwezen naar de inhoudsopgave.

Op 12 april zijn de voorlopige jaarstukken aan de orde geweest in het Dagelijks Bestuur. Deze zijn vervolgens ter kennisneming verzonden naar de gemeenteraden. In de voorlopige jaarstukken waren nog twee onzekerheden, waardoor de accountantscontrole niet kon worden afgerond:

1. Het ontbreken van actuele en onderbouwde informatie van de zijde van BsGW voor het maken van een betrouwbare risico inschatting van de verplichtingen ten aanzien van de kosten voor de tijdelijk boventalligen in dienst van BsGW voor rekening van de ex-GBRD-gemeenten.
2. De afronding van het EFRO dossier door middel van een beëindigingsovereenkomst en de verdeling van de restant middelen over de risicopartners.

In mei is door BsGW de gevraagde informatie aangeleverd. Op basis daarvan heeft het Dagelijks Bestuur ten aanzien van de jaarrekening 2016 besloten:

1. In de definitieve jaarrekening 2016 een bedrag op te nemen in overeenstemming met de prognose voor de resterende desintegratie- en frictiekosten;
2. Hiervoor een schuld op te nemen van € 0,7 miljoen en een vordering op de 6 ex-GBRD gemeenten van € 0,7 miljoen.
3. De gemeenten formeel van de vordering van € 0,7 miljoen op de hoogte te stellen.

Dit besluit is verwerkt in de jaarrekening 2016 en het jaarverslag is hiermee in overeenstemming gebracht. Dit besluit heeft geen effect op het financiële resultaat 2016 zoals gepresenteerd in de voorlopige jaarstukken. Wel op de balans (toename van vorderingen en schulden van € 0,7 miljoen).

De bestuurlijke besluitvorming over het EFRO-dossier is op 11 juli afgerond met de instemming van het college van Sittard-Geleen over de beëindigingsovereenkomst. Het Dagelijks Bestuur van Parkstad en Gedeputeerde Staten van Limburg (de twee andere risicopartners) hebben hier in juni al mee ingestemd.

Aangezien in de beëindigingsovereenkomst ook de financiële afwikkeling regelt is er niet langer aanleiding een deel van de restant-middelen als voorziening te handhaven. In de definitieve jaarrekening 2016 is de voorziening opgeheven. Het saldo is na aftrek van het uit te betalen bedrag aan Sittard-Geleen toegevoegd aan het resultaat 2016 en maakt onderdeel uit van het te bestemmen resultaat 2016.

De risicoparagraaf in het jaarverslag is in lijn gebracht met de hiervoor geschetste ontwikkelingen ten aanzien van BsGW en EFRO. Daarnaast wijken de definitieve jaarstukken op enkele onderdelen af van de voorlopige. Dit onder andere wijzigingen in de BBV-voorschriften, die van toepassing zijn op de jaarstukken 2016.

1.1 Kernagenda en speerpunten

De Kernagenda van stadsregio Parkstad is opgebouwd uit 5 kernthema's:

- Wonen
- Ruimte
- Mobiliteit
- Economie & Toerisme
- Samenwerken

De aansturing van de vier eerstgenoemde thema's loopt via de bestuurscommissies, die daarvoor in oktober 2014 zijn ingesteld. Voor het initiëren en faciliteren van de samenwerking is het dagelijks bestuur primair verantwoordelijk.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de activiteiten en resultaten in 2016 binnen de kernthema's. Aan de hand van de topprioriteiten uit het jaarplan 2016 zijn onderstaand de belangrijkste activiteiten en resultaten samengevat.

Stand van zaken	
1. PALET BC Ruimte	In 2016 is het door de acht gemeenteraden unaniem aangenomen kaderstellend beleid <i>Parkstad Limburg Energietransitie (PALET 1.0 en 2.0)</i> vertaald in een regionaal uitvoeringsprogramma: PALET 3.0. Hierin is de ambitie om in 2040 een energie neutrale regio te zijn uitgewerkt in concrete acties en projecten voor de eerste uitvoeringperiode 2016-2020. Dit programma is tot stand gekomen door intensieve samenwerking binnen de Broedkamer (Parkstad, acht energiecoördinatoren, externe experts). Na afronding van PALET 3.0 is de Broedkamer gecontinueerd. Er is gestart met een aantal <i>thematafels</i> om in gezamenlijkheid de regionale projecten verder vorm te geven zoals zonneweides, verduurzamen gemeentelijk vastgoed, windenergie, PALET sociale woningvoorraad. In 2016 zijn de voorbereidingen van het <i>Zonnepanelenproject Parkstad</i> afgerond, eind 2016 hadden circa 3.300 huishoudens in Parkstad hun vrijblijvende interesse in het project getoond.
2. Structuurvisie BC Ruimte	Met als uitgangspunt de notitie 'mid-term review' over de vigerende intergemeentelijke structuurvisie, is in 2016 gestart met een voorbereidingstraject/analysefase om te onderzoeken welk instrument kan bijdragen aan het sturen op de verdere ruimtelijk-economische ontwikkeling van de regio. Dit traject is in volle gang en wordt in 2017 voortgezet.
3. Leisure BC Economie en toerisme	Leisure wordt in de ontwikkelagenda benoemd als een van de belangrijkste nieuwe sectoren in de regio. De doorontwikkeling van leisure was in 2016 gebaseerd op twee bouwstenen: • De verkenning van de mogelijkheden om cultureel erfgoed en leisure te combineren; • De Leisurering Parkstad, waarbij in 2016 is gezocht naar een programmatische vertaling om de Buitenring Parkstad vorm te geven als identiteitsdrager van het Leisure product van Parkstad. Het schetsontwerp is in mei vastgesteld en met behulp van inzet van middelen vanuit de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling is een aantal onderdelen in uitvoering genomen. De toekenning van de WTTC-award, Best touristic destination in the world 2016 heeft een nieuwe impuls aan de toeristische sector gegeven. Voor extra versterking is een communicatieplan in uitvoering. Hiervoor zijn extra middelen door de bestuurscommissie, de gemeenten en de provincie vrijgemaakt.
4. Retail BC Economie en toerisme	De <i>Bestuursopdracht Detailhandel</i> heeft in 2016 geresulteerd in een concept-geactualiseerde Retailstructuurvisie, waarin verdere keuzes zijn gemaakt over de hiërarchie van de winkelgebieden in de regio en is vastgelegd in een herijkte Retail piramide. Het geactualiseerde retailbeleid is vervolgens geïntegreerd in het Zuid-Limburgse POL-traject om te komen tot een <i>Structuurvisie ruimtelijke economie Zuid Limburg</i>. De bestuurscommissie heeft opdracht gegeven om te komen tot een regionaal <i>Uitvoeringsprogramma Retail</i>. In dat kader heeft bestuurlijk overleg met de Provincie plaatsgevonden, dat geresulteerd heeft in een eind 2016 ingediende subsidieaanvraag om dit traject gezamenlijk op te pakken. Het <i>supermarktdossier</i> maakt hier expliciet onderdeel van uit, een dossier waarop eind 2016 extra inzet is gepleegd en onder andere heeft geleid tot een met ALDI gesloten convenant om samen te zoeken naar win-win situaties.

Stand van zaken	
5. Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg BC Wonen en Herstructurering	Eind 2014 zijn de achttien gemeenten in Zuid-Limburg gezamenlijk gestart met de uitwerking van een Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg om bindende afspraken te maken over de ontwikkelingsrichting van de Zuid-Limburgse woningmarkt. Het geldende woonbeleid van de Parkstadgemeenten is daarbij als uitgangspunt gebruikt; ook voor de tien gemeenten in Zuid-Limburg die niet binnen Parkstad liggen. Op uitnodiging van de Provincie Limburg, maar onder aansturing van de achttien lokale wethouders Wonen/Volkshuisvesting is in eerste instantie een ontwerp-Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg uitgewerkt met een aantal bindende beleidsafspraken die vooral gericht zijn op woningbouw en de programmering. In dit proces zijn de uitgangspunten en beleidsthema's gedurende conferenties afgestemd met belanghebbenden en raads- en commissieleden, corporaties, huurdersbelangenorganisaties, ontwikkelaars, aannemers, beleggers, zorginstellingen, makelaars, Vereniging Eigen Huis en de Woonbond. De Structuurvisie is in het najaar door 16 van de 18 gemeenten in de raden behandeld, vastgesteld en daarmee zelfbindend geworden. Op gemeenten die de Structuurvisie niet hebben vastgesteld is de Provinciale Verordening van toepassing waardoor geborgd wordt dat de kaderstellende bepalingen in de Structuurvisie tevens van kracht zijn op die twee gemeenten. De Structuurvisie Wonen geldt als kader voor de Regionale en Lokale Woonvisie en de subregionale Woningmarktprogrammering van Parkstad.
5. Woonvisie BC Wonen en Herstructurering	Een aantal ontwikkelingen in de woningmarkt en in Rijksbeleid maakten het zowel lokaal als regionaal noodzakelijk geldend volkshuisvestelijk beleid bij te stellen. In 2016 is de Regionale Woonvisie 2017-2021 met voor elke gemeente tevens een lokale deel opgesteld die de vigerende "Regionale Woonstrategie 2012-2020 Kiezen voor Parkstad" vervangt. Deze Woonvisie is de grondslag voor de prestatieafspraken met corporaties en huurdersbelangenorganisaties, voor de kwalitatieve en kwantitatieve transformatieopgave, voor de actualisatie van de Woningmarktprogrammering in 2017 en voor de regionale en lokale uitvoeringsprogramma's die tevens in 2017 worden opgesteld.
6. Aanpak Particulier Bezit BC Wonen en Herstructurering	In 2015 is de opschaling van de Aanpak Particulier Bezit ingezet en is de Stuurgroep Aanpak Particulier Bezit geformeerd. Het doel hiervan is te komen tot een samenhangend regionaal programma voor de aanpak van Particulier Bezit. In 2016 zijn in dat kader 7 business cases ontwikkeld, variërend van aanpak particulier bezit in hoogbouw, tot grondgebonden herstructurering van privaat eigendom en tot het inponden en structureel in exploitatie nemen van vastgoed door corporaties. Door forse inzet van lobby richting Den Haag in het kader van de verhuurderheffing, is de wetgeving naar aanleiding van de business cases Aanpak Particulier Bezit van Parkstad, geamendeerd en gewijzigd vastgesteld. Hierdoor werden in 2016 de businesscases haalbaar. Concreet werd gestart met twee projecten, waarvoor middelen uit de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling werden toegekend: € 1,5 miljoen voor de business case Hoogbouw en € 0,1 miljoen voor het project inponden. Een en ander met cofinanciering van Provincie Limburg.
7. Congres Stedelijke Transformatie Dagelijks bestuur	Een aantal regionale, nationale en internationale ontwikkelingen komt momenteel samen, zoals de Agenda Stad, de Agenda Bevolkingsdaling en de Urban Agenda. Parkstad heeft daarbij mede door de IBA in toenemende mate het label van "Living Lab" voor stedelijke transformatie verworven. Om die positie te etaleren en te werken aan het imago van de regio was de planning in 2016 een congres te organiseren over stedelijke transformatie. Dit is doorgeschoven naar 2017. Daardoor is het mogelijk dit in samenhang te organiseren met het landelijk congres over bevolkingsdaling in Limburg wordt gelijktijdig een extra impuls gegeven aan de samenwerking op Zuid-Limburgs en provinciaal niveau. Bovendien kunnen kosten worden gedeeld.

Stand van zaken	
8. Investeringsopgave Parkstad Dagelijks bestuur	Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2,9 miljoen per jaar (circa. 75%) regionaal in te zetten. Op 12 oktober heeft het dagelijks bestuur de middelen van de 1^e tranche toegekend aan een aantal projecten • Spoorverdubbeling in kader van de intercity naar Aken; • Aanpak Particulier Bezit; • Aanpak Hoogbouwflats – casus 1 (Kerkrade); • Onderdelen van het project Leisure-Ring.

1.2 De financiën in 2016

De begroting 2016 was gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget voor de Kernagenda. Daarnaast werd rekening gehouden met de kosten van de transitie (frictie) en met overlopende verplichtingen van voor 2014 binnen het Regiofonds en van de Buitenring. Deze activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Parkstad die in 2016 uitkwamen op € 3,9 miljoen¹. Ten opzichte van 2015 was dat een teruggang van € 0,3 miljoen.

De bijdragen van de gemeenten werden in de begroting als volgt verdeeld over de begrotingsposten:

Verdeling middelen in begroting 2016	Bedrag x € 1.000
➤ Werkbudget activiteiten	400
➤ Oude verplichtingen Regiofonds (BIHTS en Oostflank):	1.170
➤ Buitenring	400
➤ Loonkosten kernformatie	836
➤ Bedrijfsvoering	268
➤ Friciekosten	786
Totaal	3.860

Voor 2016 was als werkbudget voor de uitvoering van de kerntaken – naast het begrotingsbedrag van € 0,4 miljoen - nog een extra bedrag beschikbaar van € 0,7 miljoen. Dit was het restant programmageld uit 2015 en voorafgaande jaren, dat in de jaarrekening 2015 hiervoor werd gereserveerd. Hierdoor kwam het totaal beschikbare werkbudget voor de uitvoering van de kernagenda in 2016 uit op € 1,1 miljoen. Hiervan is in 2016 € 742.000 aangewend door de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur.

Net als in 2015 heeft het algemeen bestuur bij de bestuursrapportage 2016 besloten, dat de nog niet bestemde middelen uit de werkbudgetten zouden worden gereserveerd voor besteding in 2017. Dit is uiteindelijk een bedrag geworden van € 347.000. Dit bedrag is toegevoegd aan de te verdelen middelen in het jaarplan 2017.

In 2014 was nog sprake van “oude” middelen ad € 1,6 miljoen. Daarvan is nu dus nog € 347.000 over. Sinds 2014 is dus € 1,3 miljoen ingeteerd op die ‘oude’ middelen. Na 2017 zullen de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur het moeten doen met het reguliere, structurele werkbudget van € 500.000 per jaar.

In de loop van 2016 kwamen extra middelen beschikbaar via de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. Besloten werd 75% van deze middelen (overeenkomend met een bedrag van € 2,9 miljoen per jaar gedurende 5 jaren) regionaal in te zetten. De besluitvorming en de bestemming van deze regionale middelen verloopt via de begroting van Parkstad. Via de 3^e begrotingswijziging zijn deze middelen dan ook opgenomen in de begroting.

¹ Exclusief GBRD

Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2016 uit op € 1.236.000 positief. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van rekeningresultaat 2015	Bedrag x € 1.000
➤ Netto kosten kernformatie (hogere lasten minus hoger baten)	- 6
➤ Fictie en bedrijfsvoering	339
➤ Niet bestemd bedrag decentralisatie uitkering bevolkingsdaling	30
➤ Verschil tussen baten en lasten regionale initiatieven	- 3
➤ Incidentele baten en lasten	
➤ Vrijval middelen EFRO	859
➤ Overige baten	17
Rekeningresultaat 2016	1.236

De kosten voor de kernformatie zijn per saldo € 6.000 hoger dan begroot. In 2016 is er sprake van een dubbele last als gevolg van de invoering van het Individueel Keuze Budget. Daardoor drukken de kosten vakantiegeld over de periode juni – december 2016 (€ 37.000) op 2016 in plaats van op 2017. Daartegenover staan lagere kosten voor secundaire arbeidsvoorwaarden dan begroot en enigszins lagere loonkosten doordat enkele jonge medewerkers in aanloop schalen zitten.

De werkelijke fictiekosten zijn in 2016 € 339.000 lager dan het beschikbare budget. Dit komt doordat de transitie aanzienlijk sneller is verlopen dan gepland. In 2016 is afscheid genomen van de laatste twee boventallige medewerkers (1,4 fte). De snelle transitie is ook de achilleshiel bij een verantwoorde afbouw van taken, die niet langer tot de kernagenda behoren. Door het succes van de transitie dreigde de personele capaciteit te ontbreken om die taken uit te voeren. In 2016 is daarom – net als in 2015 - voor de uitvoering van die taken een beroep gedaan op de fictiebudgetten. Deze lijn wordt ook voor 2017 voortgezet.

Sinds de transitie van Parkstad in 2014 is er sprake van een discrepantie tussen de aan Parkstad opgedragen taken en activiteiten en de capaciteit die daarvoor beschikbaar is. Taken op het gebied van externe oriëntatie (communicatie, promotie, lobby) zijn gewoon tot de kernthema's en activiteiten van Parkstad blijven behoren. Deze activiteiten zijn in de afgelopen jaren niet overgenomen door de deelnemende gemeenten en ook in de toekomst ontbreekt daarvoor de capaciteit. En het wordt risicovol geacht voor de samenwerking binnen en buiten Parkstad en de oriëntatie buiten Parkstad met mogelijk derving van derde geldstromen deze activiteiten te elimineren of op een zeer laag pitje te zetten. Daarom zijn met incidentele middelen deze activiteiten in 2016 in stand gehouden en wordt voor de toekomst naar een structurele oplossing gezocht.

Binnen het fictiebudget is in 2016 een bedrag van € 31.000 nog niet besteed voor maatregelen in het kader van huisvesting en kantoorinrichting. Daartegenover staat dat de kosten voor bedrijfsvoering € 37.000 hoger uitkwamen dan begroot. Deze meerkosten, die grotendeels te maken hebben met de transitie, zijn gedekt binnen het fictiebudget

Van het beschikbare bedrag van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling werd in oktober € 2,9 miljoen bestemd voor projecten. De uitkering bedroeg € 2.930.000, zodat € 30.000 over bleef.

De EFRO-programma's zijn eind 2016 in financiële zin afgesloten. Begin 2016 zijn alle financiële transacties met de gesubsidieerde instellingen en de provincie afgerond. Ultimo 2016 is overeenstemming bereikt met het ministerie van EZ over de afwikkeling van de cofinanciering en de rentevergoeding. In lijn hiermee zijn alle balansposten opgeschoond. Het resultaat daarvan is dat er momenteel een bedrag van € 952.000 resteert, dat verdeeld dient te worden over de risicopartners Parkstad en Westelijke Mijnstreek, i.c. Sittard- Geleen. Op basis van de beëindigingsovereenkomst van de 3 risicopartners zal hiervan € 93.000 ten goede komen aan Sittard-Geleen en € 859.000 aan Parkstad.

De overige posten zijn kleinere mee- en tegenvallers in de begrotingsuitvoering.

1.3 Voorstel resultaatbestemming 2016

Het financiële resultaat over 2016 wordt met name gerealiseerd door lagere frictiekosten dan geraamd in de begroting en de vrijval van EFRO-gelden.

Er zullen ook nog in de jaren na 2016 frictiekosten optreden. Een inventarisatie van deze kosten is opgenomen in paragraaf 6.3: Risicobeheersing. Bovendien is in het kader van het jaarplan 2017 besloten voor het oplossen van knelpunten middelen in te zetten uit de reserve frictiebudget en is in het verlengde daarvan in de uitgangspunten voor de begroting 2018-2021 een voorstel opgenomen om structurele knelpunten in 2018 en 2019 tijdelijk te dekken uit de reserve fictiegelden in afwachting van een structurele dekking.

Om al deze kosten na 2016 incidenteel te dekken is een bedrag nodig van ruim € 1,0 miljoen. Om aan dat bedrag te komen is het noodzakelijk om het bedrag dat in 2016 overblijft van het frictiebudget ad € 339.000 toe te voegen aan de reserve frictiebudget.

De middelen uit hoofde van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling zijn programmagelden. Het voorstel is om het niet bestemde deel uit 2016 (€ 30.000) toe te voegen aan de voor 2017 beschikbare middelen.

De vrijval van middelen van de voorziening EFRO bedraagt € 859.000. Met het vaststellen van de beëindigingsovereenkomst is de discussie over de verdeling van middelen en dienen deze middel als bate in de jaarrekening te worden verantwoord. Nu de finale afwikkeling een feit is kan een besluit worden genomen over de aanwending van de vrijvallende middelen. Een belangrijk criterium daarbij zal zijn dat de EFRO-middelen programmagelden zijn die beschikbaar zijn gesteld door Europa en niet door de deelnemende gemeenten. Het ligt dus voor de hand deze middelen uiteindelijk in te zetten voor programmadoeleinden. De planning is uiterlijk in het kader van het jaarplan 2018 aan het Algemeen Bestuur over de aanwending van deze middelen een besluit voor te leggen.

Het dan nog resterende saldo van € 8.000 zou in principe terug kunnen vloeien naar de gemeenten. De omvang is echter zo gering, dat wordt voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan de reserve werkbudget algemeen bestuur voor besteding aan programma activiteiten in 2017.

Samenvattend luidt het voorstel tot resultaatbestemming

Voorstel bestemming rekeningresultaat 2016	Bedrag x € 1.000
➤ Toevoeging reserve frictiegelden Parkstad	339
➤ Toevoeging reserve decentralisatie uitkering bevolkingsdaling (	30
➤ Toevoeging aan risicoreserve EFRO	859
➤ Toevoeging reserve werkbudgetten algemeen bestuur	8
Rekeningresultaat 2016	1.236

2 Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2016

Naast de speerpunten zijn binnen Parkstad in 2016 een veelvoud van activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's. Hierna volgt een overzicht, waarbij de activiteiten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties:

- Platform
- Regionaal beleid
- Regionale Programmering
- Monitoring
- Instrumentontwikkeling
- Lobby

2.1.1 Platform

Samenwerking binnen Parkstad

Parkstad vormt in de eerste plaats een platform voor bestuurlijke afstemming en besluitvorming op de kernagenda thema's. In dat kader zijn het afgelopen jaar een heel scala aan activiteiten georganiseerd. Ze vormen de basis van de samenwerking en vragen veel capaciteit in de voorbereiding en de uitvoering

- 4 vergaderingen van het algemeen bestuur en 10 van het dagelijks bestuur;
- 5 - 8 vergaderingen per afzonderlijke Bestuurscommissie;
- 2 gezamenlijke bijeenkomsten van de voorzitters van de bestuurscommissies en de voorzitter van het dagelijks bestuur;
- 6 raadsinformatiebijeenkomsten;
- 2 college-regiodagen, waaronder een 2-daags bezoek van de colleges (met uitzondering van Nuth vanwege de collegewisseling) aan Münster;
- 10 nieuwsbrieven;
- Grensoverschrijdende samenwerking in de AG Charlemagne ondersteund via periodieke overleggen op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

De reis naar Münster vond plaats op 14 en 15 september. Daaraan namen 40 collegeleden uit Parkstad deel. Tijdens de reis werd kennis gemaakt met de belangrijkste cultuurhistorische aspecten van Münster en met een aantal projecten als onderdeel van het steunprogramma voor de regio, in principe vergelijkbaar met IBA Parkstad. Ook was er een interactieve vergadering, waarbij door middel van een app op de telefoon de collegeleden werd gevraagd naar hun standpunt in verschillende actuele stellingen over de Parkstadagenda en de samenwerking in de toekomst. Dit kon worden afgesloten met de conclusie dat er volledige eensgezindheid bestaat over het nut van de Parkstadsamenwerking.

Samenwerking en externe oriëntatie

Op 27 mei 2016 vond in Carbon6 het Energiecongres plaats, een samenwerking tussen Mijwater, S-BuiT en Parkstad Limburg (PALET). Meer dan 110 enthousiaste ondernemers, bestuurders, innovatiemanagers en deskundigen waren aanwezig en hebben onderschreven dat onze regio voorop loopt in Nederland en daarmee een show-case is voor de regionale aanpak van de energietransitie. De centrale oproep was om het thema structureel op de regionale agenda te plaatsen om zodoende een belangrijke impuls te geven aan toekomst van de regio.

Door het gezamenlijk opstellen van kaders als de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en de Regionale en Lokale Woonvisie 2017-2021, is de samenwerking op Zuid-Limburgse schaal en de thematische afstemming tussen de gemeenten binnen Parkstad nóg beter dan voorheen uit de verf gekomen. Door de samenwerking bij Wonen op Zuid-Limburgse schaal, wordt het beleid van Parkstad steeds verder -ook buiten de regio- uitgerold. Het agenderen van kwalitatieve vraagstukken is op beide schaalniveaus meer tot zijn recht gekomen. Daarbij is de rol en de input van partners in de markt nog belangrijker geworden. Mede als gevolg van gewijzigde wetgeving.

Bij thema's waarbij diversiteit in beleid tussen gemeenten of tussen de drie subregio's in Zuid-Limburg bestaat, wordt door bijvoorbeeld de provincie, corporaties en zorgpartijen aangedrongen op meer gezamenlijke afstemming om tot betere of effectievere maatregelen te komen.

Eind 2016 heeft een visiesessie plaatsgevonden tussen de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering, de corporaties verenigd in het ROW en huurdersbelangenorganisaties verenigd in het ROH. Daarbij heeft afstemming plaatsgevonden over de agenda's van de drie organisaties en is besproken hoe de afstemming daartussen eventueel geïntensiveerd kan worden. Onderzocht wordt of tot verregaande samenwerking kan worden gekomen in regionale prestatieafspraken. Daarbij mogelijk aansluitend bij de thema's uit de Regionale en lokale Woonvisie 2017-2021: Particuliere woningvoorraad, betaalbaarheid en beschikbaarheid van sociale huurwoningen, afstemming van wonen en zorg, huisvesting van urgente doelgroepen, verduurzaming en energetische prestaties, investeringen in de vrije sector huur en inzet voor leefbaarheid. Het betreft hierbij thema's, die per partij anders scoort in prioritering en die leiden tot verdeelvraagstukken waarbij het meer voor de hand ligt dat die op regionaal niveau dan op lokaal niveau worden tot hun recht komen. Daarbij moet ook geconstateerd worden, dat bepaalde aspecten van het thema Wonen en zorg voornamelijk op tafel van WMO, zorg en welzijn van de gemeenten liggen. Deze gemeentelijke taken –die overigens van grote invloed zijn op volkshuisvestelijke vraagstukken en daarmee op de kwantitatieve en kwalitatieve woningmarktprogrammering- zijn niet gelinkt aan de kernagenda van Parkstad Limburg. Dit leidt daardoor tot nogal wat vraagstukken op het gebied van governance en draagvlak.

Binnen BZK heeft het krimpteam in 2016 een volledig nieuwe samenstelling gekregen. Het team heeft in 2016 gewerkt aan een nieuw voorstel voor samenwerking met krimpregio's op het gebied van regio aanpak. Door intensieve uitwisseling over de thema's die in het kader van krimp specifiek voor Parkstad essentieel zijn is getracht het krimpteam zoveel mogelijk mee te nemen in de ambitie van Parkstad.

2.1.2 Regionaal Beleid

Energietransitie

In 2015 hebben de acht gemeenteraden unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 heeft de bestuurscommissie ruimte dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energie neutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste periode 2016-2020. PALET 3.0 is tot stand gekomen door een intensieve samenwerking tussen Parkstad, de acht gemeentelijke energiecoördinatoren en externe experts. De innovatieve werkwijze en de gestructureerde procesmatige aanpak van PALET mag rekenen op landelijke aandacht. Zo is Parkstad een aantal keren uitgenodigd om in den lande PALET toe te lichten. De VNG heeft Parkstad benoemd tot één van de drie koplopers in Nederland als het gaat om regionale energiestrategieën.

POL

De afgelopen jaren heeft Parkstad verder geïnvesteerd in de samenwerking op Zuid-Limburgs niveau, dat onder meer zijn beslag heeft gekregen in de uitwerkingen van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). In het kader van deze POL-uitwerkingen is in het voorjaar 2016 de 'Bestuursovereenkomst Regionale Afspraken Zuid-Limburg' door 18 Zuid-Limburgse colleges en het college van GS ondertekend.

Met het oog op de veranderende landelijke ruimtelijke ordeningswetgeving, is de bestuurscommissie Ruimte in 2016 gestart met een voorbereidingstraject/analysefase om te onderzoeken welk planologisch-juridisch instrument sturing kan geven aan de toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkeling van de regio. De vigerende intergemeentelijke structuurvisie uit 2009 vormt het uitgangspunt, aangevuld met de mid-term review uit 2015, het POL en de actuele POL-uitwerkingen.

Retail

Onder regie van de bestuurscommissie economie & toerisme is in samenwerking met de gemeenten het retaildossier in 2016 extra kracht bij gezet. Op 12 mei 2016 vond de tweede bestuursconferentie plaats waarbij de portefeuillehouders economie, ruimte en wonen keuzes hebben gemaakt over de belangrijkste winkelgebieden in de regio. De hiërarchie van de winkelgebieden in Zuid-Limburg is uitgewerkt en vertaald in een retailpiramide en deze centra zijn op kaart afgebakend. Eind 2016 hebben in Parkstad sessies plaatsgevonden met stakeholders en raadsleden. Tevens vindt op Zuid-Limburgse schaal afstemming en (bestuurlijke) advisering plaats over casuïstiek betreffende detailhandel.

Bedrijventerreinen

In 2016 is een eerste gesprek gevoerd over het toekomstperspectief voor bedrijventerreinen (mede in relatie tot behoefte afnemers en bereikbaarheid Buitenring) en is uitgesproken om in 2017 hier uitvoering aan te geven. Waarbij ook herstructurering/revitalisering van specifieke locaties aan de orde komt.

Structuurvisie wonen

In 2016 is de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg door 18 gemeenten in procedure gebracht en door 16 gemeenten vastgesteld en daarmee zelfbindend voor die gemeenten. Aanleiding was een actieprogramma Zuid-Limburg dat door de gemeenten in Zuid-Limburg en de provincie is opgesteld in het kader van het samenwerkingsverband Kompas Zuid-Limburg. Op basis daarvan is een convenant getekend met het Rijk om versnippering, verdeeldheid en concurrentie in Zuid-Limburg aan te pakken. Eén van de doelen van Kompas was een Zuid-Limburgse structuurvisie. Deze structuurvisie (SVWZL) is een gezamenlijke, Zuid-Limburgse ruimtelijke visie op de woningmarkt. Daarmee hebben gemeenten expliciet uitgesproken, dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen de ene gemeente directe invloed hebben op andere gemeenten. Ook erkennen zij met deze gemeenschappelijke aanpak, dat onderlinge concurrentie, leidt tot negatieve effecten die uiteindelijk ten koste gaan van de kracht van de regio. Het kader voor de SVWZL is het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL, 2014), met ruimtelijke principes, als “meer stad, meer land” (meer contrasten tussen stedelijk en landelijk gebied en concentreren van grootschalige ontwikkelingen in de steden) en dynamisch voorraadbeheer (eerst verbeteren wat er al is, in lijn met de al eerder van Rijksweg verplicht gestelde Ladder voor Duurzame Verstedelijking die voorschrijft om eerst naar de regionale behoefte te kijken en in hoeverre deze kan worden opgevangen in bestaand vastgoed, voordat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen aan de orde kunnen zijn). De werking van de structuurvisie is geborgd in een provinciale verordening die in december 2016 gewijzigd is vastgesteld. De provincie zal op basis van die verordening optreden tegen gemeenten die zich niet aan de beleidsafspraken uit deze visie houden. Enerzijds betreft het dus een vrijwillig commitment aan de kaders, anderzijds wordt dwingend door de provincie toegezien op de naleving.

Regionale en lokale Woonvisie

Sinds 1 juli 2015 is de herziene woningwet van kracht. Deze wet heeft de verhoudingen tussen gemeente, huurderbelangenverenigingen en woningcorporaties drastisch gewijzigd. Bovendien dienen gemeenten vanwege de nieuwe Woningwet over een Woonvisie te beschikken, waarop woningcorporaties een ‘bod’ kunnen doen om samen met gemeenten en huurdersorganisaties tot prestatieafspraken te komen. Bovendien is de volkshuisvestelijke opgave binnen parkstad en Zuid-Limburg sterk gewijzigd. De opgave is steeds meer gericht op vervanging van en vernieuwing in de bestaande voorraad en herbestemming, in plaats van op uitbreiding. De leegstandsproblematiek is verschoven van de huursector naar de koopsector. Daarnaast hebben zich grote wijzigingen voorgedaan in het sociale domein, die ook grote effecten hebben op volkshuisvestelijke vraagstukken.

2.1.3 Programmering

PALET

In 2016 is het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 door de bestuurscommissie ruimte vastgesteld. In dit programma zijn voor de eerste uitvoeringsfase 2016-2020 acties, maatregelen en projecten benoemd die de komende jaren worden uitgevoerd om de energietransitie in Parkstad aan te jagen. Inmiddels is een aantal thematafels (o.a. sociale woningvoorraad, scholen, zonneweides, windenergie, verduurzamen gemeentelijk vastgoed, communicatie) ingericht waarbij op specifieke onderdelen van het Uitvoeringsprogramma de diepgang wordt opgezocht en projecten worden uitgewerkt en voorbereid voor uitvoering.

Zonnepanelen

De voorbereidingen van het Zonnepanelenproject Parkstad zijn in 2016 afgerond. Zo is een website ingericht waar circa 3.300 huishoudens hun vrijblijvende interesse kenbaar maakten en in de gelegenheid waren om vragen te stellen, is de verordening door de gemeenteraden vastgesteld en is de aanbestedingsprocedure voor de serviceprovider met succes afgerond. De aanbesteding heeft vertraging opgelopen wegens een kort geding. Nadat de Rechtbank de aanbestedende dienst, Parkstad Limburg op alle punten in het gelijk heeft gesteld, is de procedure voortgezet en afgerond. Dit heeft geleid tot het gunnen van de opdracht aan Volta Limburg, die de uitvoering van het Zonnepanelenproject Parkstad namens de gemeenten op zich zal nemen. De gemeente Nuth heeft deelname aan het project nog in beraad. In de andere zeven gemeenten start de uitvoering begin 2017.

Retail

In Parkstad is in 2016 al extra inzet op het retaildossier gepleegd door onder meer de regionale inzet van Streetwise en het supermarkendossier. In maart heeft de bestuurscommissie economie & toerisme een convenant met Aldi gesloten om samen te zoeken naar win-win situaties. Dit is tevens de basis voor de gesprekken met de andere supermarkketens die actief zijn in de regio. De bestuurscommissie economie & toerisme heeft bij haar besluit over het geactualiseerde retailbeleid opdracht gegeven om te werken aan een uitvoeringsprogramma retail. In 2016 is bij de provincie Limburg een subsidieaanvraag ingediend om in gezamenlijkheid deze programmatische aanpak vorm te geven.

Toerisme

Voor wat betreft toerisme is in 2016 - naast de Leisurering, toeristisch hergebruik van cultureel erfgoed en de WTTC prijs - een eerste aanzet gemaakt voor een ambitiedocument Toerisme. Hierbij is gebruikt gemaakt van een innovatieplatform van investeerders.

Ook is een integraal fietsprogramma gemaakt met daarin keuzes voor regionale toeristische fietsroutes.

Promotie en acquisitie

In 2016 is deelgenomen aan beurzen en bijeenkomsten (Provada, ExpoReal en Dag van MKB) en gewerkt aan een regionale invulling van promotie en acquisitie i.r.t. werkgelegenheid en ondernemerschap (bijv. Ondernemershuis, bedrijvencontactpunt).

BIHTS

In 2016 heeft een wijziging plaatsgevonden in de uitvoering van een deel van de businesscase BIHTS. Er is een directeur/bestuurder aangesteld (Henk Roelofs) en de naamgeving is gewijzigd om meer 'smoel' te geven aan het expertisecentrum S-Built. Tevens wordt gewerkt aan het verder verbinden van de Parkstad-dossiers met S-Built, waaronder de uitvoering van PALET. De innovatie van het MKB wordt nog steeds gestimuleerd met de Voucherregeling. De uitvoering van deze regeling is per 1 april 2016 overgegaan van LIOF naar Parkstad.

Vraag en aanbod woningen

De toenemende vraag naar huurwoningen en het aanpakken van de leegstand van particuliere woningen is door Parkstad omgezet in een aantal voorbeeldprojecten als:

- De pilot inponden, waarbij particuliere woningen worden gekocht, gerenoveerd en vervolgens gegarandeerd afgezet bij een corporaties om te worden opgenomen in de reguliere exploitatie (DAEB).
- De businesscases hoogbouw Parkstad, waarbij particuliere meergezinswoningen -die op middellange termijn het einde van hun levensduur naderen- worden opgekocht, tijdelijk geëxploiteerd en vervolgens geamoveerd.
- Daarnaast wordt uitponden door corporaties ontmoedigd en wordt in het kader van huisvesting van urgente doelgroepen door enkele gemeenten lokaal onderzocht welke particuliere een maatschappelijke panden kunnen worden ingezet als sociale huurwoning.

Decentralisatie in de zorgsector

De gevolgen van de decentralisatie en van het scheiden van wonen en zorg voor volkshuisvesting krijgen zowel binnen Parkstad alsook sinds 2016 binnen de Provincie steeds meer aandacht. Sinds 2016 wordt samen met provincie, zorgpartijen en corporaties onderzocht welke acties moeten worden ondernomen. Deze acties zijn uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma, dit als aanvulling op het regionale uitvoeringsprogramma en de lokale versies, die in 2017 naar aanleiding van de Regionale en Lokale Woonvisie wordt opgesteld. Besluitvorming over het uitvoeringsprogramma vindt in 2017 plaats.

Veranderende regelgeving/verhuurderheffing

De verhuurderheffing heeft in 2015 een grote streep door een aantal business cases van Parkstad gezet. In 2016 is met succes zwaar ingezet op de lobby richting Den Haag. Door de amendering van de wet is nu vrijstelling voor 20 jaar verhuurderheffing afgegeven voor die particuliere complexen die voor 2022 worden verworven met het doel ze tijdelijk bij corporaties onder te brengen, te exploiteren en vervolgens te slopen.

Woningmarktprogrammering

Zowel de Regionale Woonvisie als de Structuurvisie geven input voor de wijze waarop de woningmarktprogrammering geactualiseerd moet worden. De prioritering tussen de thema's en verdeelvraagstukken die lokaal, subregionaal en regionaal gaan spelen, moet in 2017 plaatsvinden. Regulier is reeds op grond van de uitgangspunten van de structuurvisie en in de geest van de nog vast te stellen Woonvisie gehandeld bij concrete aanvragen voor woningmarktplannen (denk bijvoorbeeld aan de inzet van plancapaciteit en op termijn van het slooffonds).

Prestatieafspraken

In 2016 is voor het eerst op grond van de Woningwet door binnen de nieuwe constellatie van gemeenten, corporaties en huurdersbelangenorganisaties gewerkt aan de prestatieafspraken voor 2017. De regio heeft hierin geen rol gehad. Op grond van de ervaringen met de lokale prestatieafspraken lijkt er bij bepaalde partijen draagvlak te zijn voor regionale prestatieafspraken. Dit zal in 2017 nader worden onderzocht. De op grond van de Woonvisie nog op te stellen uitvoeringsprogramma's (regionaal en lokaal), zullen hierbij een rol kunnen spelen.

Palet Sociale Woningvoorraad

Het overleg met corporaties is hervat. Onderzocht wordt of Parkstad de corporaties kan ondersteunen bij belemmeringen in de verduurzaming van hun vastgoed (bijvoorbeeld rijksbeleid of financieel). Verduurzaming is een thema dat door zowel corporaties als door de huurdersbelangenorganisaties is aangedragen als mogelijk thema voor regionale prestatieafspraken.

Studentenhuisvesting

Eind 2016 is toegewerkt naar de overdracht van het pilotproject Studentenhuisvesting naar (één van) de deelnemende gemeenten Kerkrade, Heerlen, Simpelveld. Vanwege de gecoördineerde inzet richting de ministeries BZK en Justitie en richting IND en de relaties die hier onderhouden worden vanuit het brede taalveld van Wonen en Herstructurering, lijkt enige mate van betrokkenheid van het programmamanagement van Parkstad relevant. De projectkosten worden echter door de drie gemeenten gedragen.

Aanleg Buitenring

In 2016 is op verscheidene wegdelen in diverse gemeenten gewerkt aan de aanleg van de Buitenring. Daarnaast is vanuit de regio met provincie en gemeenten overlegd over vervroegde openstelling, de overdracht van wegdelen, de bewegwijzering en de invulling van de inspanningsverplichtingen.

Treinagenda Parkstad

In 2016 is verder gewerkt aan de voorbereiding van de elektrificatie van het spoor tussen Landgraaf en de Duitse grens. Ministerie en provincie hebben daarnaast het besluit genomen tot uitvoering van de spoorverdubbeling tussen Heerlen en Landgraaf. Parkstad heeft zich jarenlang ingezet voor de elektrificatie en spoorverdubbeling, beide noodzakelijk voor betere grensoverschrijdende verbindingen (o.a. IC Eindhoven-Heerlen-Aken/Keulen), voor elkaar te krijgen. De lobby vanuit de regio heeft uiteindelijk in de Tweede Kamer geleid tot het beschikbaar stellen van € 30 miljoen aan rijksmiddelen.

De totale kosten bedragen € 60 miljoen. Parkstad heeft hiervoor een bedrag van € 2 miljoen beschikbaar gesteld uit de middelen van de Decentralisatie uitkering. Naast de geldelijke bijdrage werkt de regio samen met de provincie, gemeenten en bewoners aan de voorbereiding en inpassing van het dubbelspoor

Duurzame mobiliteit

Vanuit de sector mobiliteit is er de ambitie om een inbreng te leveren aan PALET. In dat kader is in 2016 het EU-project REFORM goedgekeurd, waarin Parkstad samen werkt aan de versterking van beleid en implementatie van duurzame mobiliteit

2.1.4 Monitoring

Wijkenaanpak

Provincie Limburg heeft voor de 5 projecten binnen Parkstad in het kader van de wijkenaanpak (en 5 buiten Parkstad) in 2016 onderzocht of deze door gewijzigde inzichten of omstandigheden zouden moeten worden aangepast. Dit heeft daar niet toe geleid. Volgens planning lopen de projecten nog een aantal jaren door. Momenteel is er geen aanleiding om bij te sturen. E.e.a. is opgetekend en vastgesteld door GS.

Opgave Parkstad.

Berichtgevingen en prognoses over zogenaamde afzwakkende krimp hebben binnen parkstad niet geleid tot een andere houding ten aanzien van de opgave. Er is binnen Parkstad op grond van het consequent toepassen van bronnen voldoende vertrouwen in de meerjarige data en die maken dat ambtelijk en bestuurlijk standvastig met signalen wordt omgegaan. Bij wonen en zorg speelt echter wel ontbreken van doorontwikkelde data op waardoor nog onvoldoende helder is welke acties door welke partijen met vertrouwen kunnen worden ingezet.

2.1.5 Instrumentontwikkeling

MORO

In het kader van de AG Charlemagne participeert de regio in het project MORO (Modellvorhaben der Raumordnung), waarbij samen met de andere partners wordt onderzocht welke data en informatie over bijvoorbeeld bevolkingsontwikkeling, economie (arbeidsmarkt, werkloosheid) en ruimtelijke ontwikkeling aan weerszijden van de grens voorhanden is en in hoeverre deze te harmoniseren is.

Streetwise

Per 1 oktober 2016 wordt de aanpak "Streetwise" uitgevoerd onder de vlag van Parkstad. Uitgangspunt hierbij is om deze aanpak in 2017 te verbreden naar meerdere, zo niet alle, Parkstadgemeenten.

2.1.6 Lobby

Om vorm te kunnen geven aan de intensivering van de lobby en subsidie strategie van de gedeelde agenda IBA / Parkstad Limburg / Heerlen is er in 2016 gewerkt aan het op orde brengen van de basis door een continue informatie stroom op gang te brengen, netwerken & verbindingen te leggen én te delen. Hierdoor is het mogelijk voortdurend kansen en mogelijkheden op te pikken. Basis hiervoor was een nadere uitdieping van dossiers resulterend in scans. Er is een verbreding en aansluiting op netwerken en programma's gerealiseerd.

Concreet is er op het terrein van de herstructurering van de vastgoedmarkt o.m. een subsidie voorstel 'Superlocal' geïnitieerd, internationale kennisuitwisseling rond centrumontwikkeling Heerlen in uitvoering en het 'Open Sites' project in INTERREG VA Euregio Maas Rijn in ontwikkeling; Voor Palet zijn er 2 subsidie-aanvragen in ontwikkeling als hefboom voor de uitvoeringsagenda, terwijl er een subsidiescan voor PALET gepresenteerd is tijdens het Energiecongres Parkstad. Voor het Mijnwateproject (een drager van de energietransitie PALET) is € 1,7 miljoen subsidie toegekend en voor het Smart Urban Mobility Plan voor PL is ca. € 0,3 Miljoen toegekend.

Voor de IBA projecten Gebrookerbos is via INTERREG VA N'-power een projectbijdrage van € 0,52 miljoen (inclusief Provincie Limburg) verkregen.

Tijdens een hoog bestuurlijk bezoek aan Brussel is gelobbyd voor de IBA, PALET, Smart Services en de Euregionale mobiliteit. De IBA stond centraal in een sessie tijdens de zgn. Open Dagen in oktober in Brussel.

2.2 Besteding werkbudgetten 2016

Voor de uitvoering van kerntaken hadden de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur in 2016 de beschikking over een budget van € 1.093.000. Dit bedrag is de optelsom van het bedrag uit de begroting 2016 (na 1^e wijziging) ad € 458.000 en de saldi van de reserves werkbudgetten per ultimo 2015 van € 635.000. Via de 2^e begrotingswijziging 2016 zijn de saldi van deze reserves begrotingstechnisch toegevoegd aan de werkbudgetten. Voor de dekking van het tekort op de Regionale Initiatieven is in de bestuursrapportage 2016 het budget verlaagd met € 4.225. Dit vanwege het feit dat de gemeente Onderbanken niet langer bereid was enkele initiatieven mede te financieren.

Bestuursorgaan	Budget 2016 conform jaarplan (= begroting, incl. 1 ^e wijziging)	Saldo reserve werkbudget per ultimo 2015	Bestuurs- rapportage 2016	Totaal beschikbaar in 2016	Realisatie 2016	Saldo reserve werkbudget per ultimo 2016
Wonen en Herstructurering	65	75		140	51	89
Ruimte	50	270		320	321	-1
Mobiliteit	90	40		130	66	64
Economie en Toerisme	131	103		234	215	19
Dagelijks Bestuur	122	147	-4	265	89	176
Totaal	458	635	-4	1.089	742	347

Uit de tabel blijkt dat in 2016 een bedrag van € 742.000 door de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur is bestemd voor het uitvoeren van activiteiten. Hierdoor is in 2016 voor een bedrag van € 288.000 ingeteerd op de reserves voor de werkbudgetten (omvang reserve eind 2015 € 635.000; eind 2016: € 347.000). Daarmee komt het einde in zicht van de mogelijkheid voor de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur om restant middelen uit voorgaande jaren in te zetten. Aan restant middelen werd in 2014 een bedrag van totaal € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld. Dit bedrag is dus binnen drie jaar geslonken met bijna € 1,3 miljoen tot € 347.000.

Ten opzichte van de ramingen in het jaarplan 2016 zijn de werkelijke uitgaven van het dagelijks bestuur het meest achtergebleven, namelijk met € 176.000. In het jaarplan waren binnen dit budget ramingen opgenomen als een soort garantstelling voor incidentele kosten, zoals Grensinformatie Punt en de lobbyist. Hiervoor zijn andere dekkingsmiddelen gevonden (werkgelegenheidsfonds, nog beschikbare balanspost). Bovendien is door de toekenning van de WTCC-prijs en de follow up daarvan een zodanig beslag gelegd op de capaciteit dat onderdelen van het communicatieplan, zoals vernieuwing van de website, is vertraagd.

Het is staand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma-activiteiten in het daaropvolgende jaar. In lijn hiermee heeft het algemeen bestuur op 12 oktober 2016 (in het kader van de bestuursrapportage 2016) besloten:

1. Tot het instellen van een reserve werkbudget Algemeen Bestuur (en de afzonderlijke reserves op te heffen);
2. De in enig jaar overblijvende middelen uit de werkbudgetten toe te voegen aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur.

Concreet betekent dit dat in 2017 een bedrag van € 347.000 kan worden toegevoegd aan de werkbudgetten ten laste van de reserve werkbudget. Dit is ook geëffectueerd in het jaarplan 2017 met de kanttekening dat daarbij is uitgegaan van een beschikbaar bedrag van € 350.000. Het verschil van € 3.000 zal worden ingelopen bij de bestuursrapportage 2017.

2.3 Financieel overzicht programma kerntaken

Totaal is in de begroting 2016 na verwerking van het jaarplan 2016 voor het programma kerntaken een budget opgenomen van € 2.569.000 plus € 400.000 storting in de reserve Ringwegen (zie volgende pagina).

Dit bedrag bestond uit een:

- Onverdeeld activiteitenbudget van € 458.000, inclusief € 58.000 uit het financieel resultaat 2014.
- Bedrag van € 1.170.000 voor het afdekken verplichtingen uit voorgaande jaren van het Regiofonds: BIHTS (€ 670.000) en Oostflank Brunssum (€ 500.000).
- Bedrag van € 941.000 voor regionale initiatieven.

In de 2^e begrotingswijziging behorend bij de bestuursrapportage 2016 (oktober 2016) zijn de restant middelen van 2015 van de werkbudgetten (€ 635.000) begrotingstechnisch toegevoegd aan de activiteitenbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur.

Ook zijn in de 2^e begrotingswijziging de besluiten verwerkt over de bijdragen ten laste van de reserve werkgelegenheidsfonds (Nedcar € 159.500 en het Grensinformatiepunt € 50.000).

Tenslotte is in de 2^e begrotingswijziging het werkbudget met € 4.225 verlaagd als dekking voor de wegvallende inkomsten voor regionale initiatieven.

In december 2016 is via de 3^e begrotingswijziging 2016 een bedrag van € 2.930.000 als baten en lasten toegevoegd aan de begroting. Dit betreft het deel van de middelen van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling dat regionaal wordt ingezet en door de gemeente Heerlen aan Parkstad is overgemaakt. Op 12 oktober heeft het dagelijks bestuur de middelen van deze 1^e tranche toegekend aan een aantal projecten

- Spoorverdubbeling in kader van de intercity naar Aken;
- Aanpak Particulier Bezit;
- Aanpak Hoogbouwflats – casus 1 (Kerkrade);
- De onderdelen b, c, e, h en f uit het project Leisure-Ring.

Het budget 2016 voor het programma kerntaken kwam daardoor in de begroting 2016 na de 3^e wijziging wijziging uit op € 6.340.000, plus € 400.000 storting in de reserve ringwegen.

Programma kerntaken	2016, incl. 1 ^e wijziging	2 ^e en 3 ^e wijziging	2016 na 3 ^e wijziging	Realisatie 2016	Verschil
Exploitatielasten					
• Werkbudget activiteiten	458	631	1.089	742	347
• Regionale projecten bevolkingsdaling		2.930	2.930	2.900	30
• Verplichtingen/ Stortingen Regiofonds (Buitenring: zie storting reserve)	1.170		1.170	1.170	0
• Budgettair neutrale activiteiten (regionale initiatieven)	941		941	941	
• BDU				46	- 46
• Projecten werkgelegenheidsfonds		210	210	210	
• Overige projecten				157	- 157
Totale lasten	2.569	3.971	6.340	6.166	174
Baten					
• Decentralisatie uitkering bevolkingsdaling		2.930	2.930	2.930	
• BDU				46	46
• Bijdragen Budgettair neutrale activiteiten	941	- 4	937	934	- 3
• Overige projecten				157	157
Totale baten	941	2.926	3.867	4.067	200
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	- 1.628	- 845	- 2.473	- 2.099	374
Mutaties reserves					
• Storting reserve Buitenring (Verplichting)	400		-400	-400	
• Bestemming resultaat 2014	58		58	58	
• Inzet reserves werkbudget		635	635	288	347
• Inzet werkgelegenheidsfonds		210	210	210	
Resultaat Programma Kerntaken	-1.970	0	- 1.970	- 1.943	27

Ten opzichte van de begroting zijn de lasten € 174.000 lager. De baten zijn € 200.000 hoger. Per saldo is er dus een exploitatieresultaat dat € 374.000 positiever is dan in de begroting. Hiertegenover staan lagere bijdragen uit de reserves dan begroot, waardoor per saldo het resultaat ten opzichte van de begroting € 27.000 positief is. De belangrijkste oorzaken voor de afwijkingen zijn:

- In de bestuursrapportage is uitgegaan van een volledige besteding van de werkbudgetten, inclusief de daarvoor beschikbare reserves. In 2016 is daarvan een bedrag van € 347.000 niet besteed. Dit bedrag wordt dan ook niet onttrokken aan de reserves (en voor besteding doorgeschoven naar 2017). Voor het rekeningresultaat 2016 zijn hierdoor de afwijkingen in de bestedingen van de werkbudgetten neutraal (lagere lasten en lagere bijdragen uit reserves).
- In 2016 is voor een aantal projecten en activiteiten die tot de kerntaken worden gerekend een bijdrage van derden ontvangen. Totaal gaat het om een bedrag van € 157.000. Deze bijdragen zijn toegevoegd aan de middelen van bestaande projecten c.q. voor deze activiteiten zijn specifieke projectrekeningen geopend. Het gaat om de volgende projecten en activiteiten:
 - Project Regionale Transformatie / Festival van de Toekomst: € 75.000
 - Promotie en acquisitie bijdragen derden: € 36.000
 - Streetwise: € 21.000
 - RCE Samenwerking: € 25.000

Ook voor dit onderdeel geldt dat de baten en lasten even hoog zijn en dat er geen effect is op het rekeningresultaat

- Van de beschikbare middelen van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling is € 30.000 niet bestemd. Dit bedrag maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat 2016.
- Per saldo is er een tekort op de regionale initiatieven van € 3.000. Ook dit bedrag is van invloed op het rekeningresultaat 2016.

De conclusies ten aanzien van het programma kerntaken in financiële zin zijn, dat:

- De lasten binnen het beschikbare budget zijn gebleven;
- De bestuurscommissies en het dagelijks bestuur wederom voortvarend zijn in het initiëren van activiteiten, hetgeen zich heeft vertaald in een bestemd bedrag van € 742.000, terwijl initieel (exclusief de middelen uit voorgaande jaren) € 400.000 beschikbaar was.
- desalniettemin toch ook nog voor bestemming in 2017 een bedrag van € 347.000 resteert.

3 Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

In 2015 bekrachtigden de acht colleges de voortzetting van de AG Charlemagne Gensregio als eerste onderwerp binnen de flexibele schil. De gemeenten Brunssum en Landgraaf stelden een restrictie aan de termijn van deelname. In 2016 heeft de gemeente Brunssum de restrictie aan de termijn losgelaten.

In 2016 werden de jaarlijkse activiteiten gecontinueerd, zoals de Nacht der Unternehmen, het Detailhandelforum en de Ondernemersbijeenkomst. Tijdens de Ondernemersbijeenkomst van september werd een korte enquête gehouden onder de bezoekers. Hieruit bleek dat de ondernemers zowel de bijeenkomsten als de onderwerpen hoog waarderen en als zeer interessant ervaren.

Het project CharlemagneEbus werd in 2016 voortgezet. Arriva en ASEAG maakten samen een projectschets, die werd opgenomen in de Interregaanvraag van AVV. De aanvraag werd in 2016 ingediend.

Begin 2016 werd besloten deel te nemen aan het MORO-project (Modellvorhaben der Raumordnung) dat als doel heeft grensoverschrijdende data te verzamelen en te harmoniseren. Voor Charlemagne Gensregio ligt het zwaartepunt op bevolkings- en nederzettingsstructuur.

Het jaarlijkse gezamenlijke bezoek aan de Expo Real in München leidde ertoe dat ook de Deutschsprachige Gemeinschaft van België samen met SPI (Wirtschaftsförderungsagentur provincie Luik) in 2017 als partner zal deelnemen aan de stand Aachen 1A. De stand Aachen 1A heeft een belangrijke netwerkfunctie en biedt volop gelegenheid om in contact te komen met potentiële investeerders.

Foto: gezamenlijk bezoek Vorstand aan Expo Real München

In april werd Regio Parkstad Limburg in de categorie “Beste Reisbestemming ter Wereld” van de Tourism for Tomorrow Award 2016 tot winnaar uitgeroepen. Na het behalen van de award is door de bestuurscommissie Economie en Toerisme besloten vanuit Parkstad een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen voor het gezamenlijk communicatiebudget met de provincie, dat € 100.000 bijdraagt. Het aandeel van Parkstad in dit budget (€ 50.000) wordt gedekt uit het van vorig jaar nog beschikbare bedrag van het project “Dit is Parkstad Limburg” ad € 27.150 en voor € 22.850 uit het werkbudget van de bestuurscommissie E&T, vanuit het onderdeel “Dit is Parkstad”

Naast de bijdrage van de provincie van € 100.000 is in 2016 aan de 8 colleges van B&W een bijdrage gevraagd van totaal € 100.000 volgens de Parkstad verdeelsleutel. Met uitzondering van Onderbanken hebben de gemeenten financieel hun aandeel bijgedragen.

Programma flexibele schil	2016, incl. 1 ^e wijziging	2 ^e en 3 ^e wijziging	2016 na 3 ^e wijziging	Realisatie 2016	Vershil
Exploitatielasten					
• AG Charlemagne	50		50	50	
• WTTC		197	197	199	-2
Totale lasten	50	197	247	249	-2
Baten					
• Bijdragen gemeenten	50	97	147	149	2
• Bijdrage provincie		100	100	100	
Totale baten	50	197	247	249	2
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	0	0	0	0	0
Mutaties reserves					
Resultaat Programma Kerntaken	0	0	0	0	0

Het financiële resultaat van het programma in 2016 is – net als in de begroting - nihil.

4 Bedrijfsvoering en Regiobijdragen

4.1 Bedrijfsvoering

Uitbesteden bedrijfsvoering

Op 27 november 2013 is het stappenplan toekomst regionale samenwerking door het Parkstadbestuur als uitgangspunt vastgesteld voor de transformatie van Parkstad. Gelijktijdig werd aan de directie van het Parkstadbureau opdracht gegeven het stappenplan uit te voeren binnen de vastgestelde financiële kaders. Na een uitgebreid inventarisatie- en offertetraject is in 2015 besloten de bedrijfsvoering in te vullen via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening, administratie en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan (officemanagement, hrm en controlling). Dit laatste heeft geleid tot een zeer bescheiden en budgettair neutrale bijstelling van de formatie.

In 2015 is de uitbesteding van de facilitaire dienstverlening, huisvesting en ICT geëffectueerd. Medio 2016 is besloten over de wijze van uitbesteding van de financiële en salarisadministratie. Door de keuze voor een mix van externe ondersteuning bij de salarisadministratie en bij het gebruik van de financiële pakketten en het in eigen beheer voeren van de financiële administratie zelf zal de formatie uitgebreid worden met circa 1,0 fte. Hiervan is sinds begin 2017 0,6 fte vast bezet en wordt – in afwachting van een vaste invulling nog 0,4 fte ingehuurd. Ook op het gebied van personeelsbeleid worden de taken vooralsnog nog ingevuld via inhuur. De uitbreiding van de deze formatie wordt gedekt binnen het budget voor bedrijfsvoering.

In 2016 is de controle van de jaarrekening opnieuw aanbesteed en heeft de gunning daarvan plaatsgevonden.

Bedrijfsvoering 2016

In de begroting 2016 was voor bedrijfsvoering oorspronkelijk een bedrag opgenomen van structureel € 268.000. Vanwege de enigszins gewijzigde invulling (waardoor een deel in eigen beheer wordt uitgevoerd) is in het kader van jaarplan een bedrag van € 35.000 overgeheveld van de bedrijfsvoering naar de kernformatie. De kernformatie is in overeenstemming daarmee verhoogd van 9,5 fte naar 10,1 fte, waardoor de functie van officemanagement volwaardig kon worden ingevuld.

Voor de bedrijfsvoering was in 2016 daardoor een budget beschikbaar van € 233.000 (exclusief € 50.000 voor frictiekosten huisvesting en organisatie). De uitgaven voor de bedrijfsvoering zijn in 2016 uitgekomen op € 270.000. De kosten zijn als volgt verdeeld:

Huisvesting en bedrijfsvoering 2016	Begroting	Realisatie	Afwijking
Huisvesting	56	56	
ICT	42	50	8
Facilities	20	31	11
Administratie en planning en control	80	90	10
Organisatiekosten en hrm	35	43	8
Totaal	233	270	37

De overschrijding van € 37.000 wordt veroorzaakt door hogere kosten voor:

- ICT door implementatiekosten en door meer werkplekken dan geraamd bij de opstelling van de begroting;
- Inhuur van extra capaciteit i.v.m. het op orde brengen van het contractenbeheer;
- Hogere accountantskosten dan geraamd in de begroting. De kosten voor de accountant bedragen per jaar € 20.000 op basis van een aanbestedingsronde, terwijl was uitgegaan van € 10.000 (de helft van het bedrag dat voor de transitie werd betaald). Deze meerkosten zijn structureel.

De hogere kosten voor de bedrijfsvoering worden in 2016 opgevangen binnen het frictiebudget.

4.2 Kerninformatie en bezetting

Voor de kerninformatie van 10,1 fte was in 2016 een budget beschikbaar van € 871.000 (€ 836.000 volgens de begroting 2016 plus € 35.000 via overheveling vanuit de bedrijfsvoering) voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden.

De uitgaven bedroegen in 2016 € 884.000. Het nadelige verschil ten opzichte van de begroting van € 13.000 is de resultante van voor- en nadelen. De nadelen zijn te wijten aan de eenmalige wijziging van verantwoording als gevolg van de invoering van het Individueel Keuze Budget en een eenmalige correctie over de afgelopen jaren:

- Incidenteel zijn er hogere kosten vakantiegeld ad € 33.000, omdat in 2017 wordt overgegaan naar het individueel keuze budget (IKB). Hierdoor komen de kosten vakantiegeld 2016 over de periode juni – december 2016 (die worden uitbetaald in 2017) ten laste van het resultaat 2016 in plaats van 2017. Door deze systeemwijziging worden in 2016 eenmalig 19 maanden vakantiegeld verantwoord in plaats van 12.
- Er dient een correctie plaats te vinden over de periode 2012-2016 van € 17.000 vanwege abusievelijk niet uitbetaalde vergoedingen. Door de invoering van het IKB en de overgang naar een andere salarisverwerker kwam deze omissie onlangs aan het licht.

Tegenover deze nadelen staan de volgende voordelen:

- Lagere loonkosten ad € 20.00 als gevolg van het feit dat enkele relatief jonge medewerkers nog niet het maximum van hun loonschaal hebben bereikt. Dit financiële voordeel zal bij een gelijkblijvende bezetting in de komende 2 jaren verdampen.
- Lagere kosten (ook van € 17.000) dan begroot voor secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals de werkkostenregeling en vorming en opleiding.

Per 31 december 2016 waren 17 (14,5 fte) medewerkers in dienst. Van deze medewerkers behoort 10,1 fte tot de kerninformatie. De overige 4,4 fte is als volgt te verklaren:

- 0,5 fte (1 medewerker) wordt ingezet ten behoeve van AG Charlemagne. De kosten worden gedekt uit de flexibele schil.
- 1,0 fte (2 medewerkers) voor externe oriëntatie en communicatie. Hiervan is 0,5 fte vast in dienst op basis van een dienstverband van voor de transitie en 0,5 fte is tijdelijk in dienst. De kosten worden tijdelijk gedekt uit het frictiekostenbudget.
- 0,9 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst ten behoeve van de afbouw van taken van voor de transitie.
- 1,0 fte is tijdelijk in dienst voor de werkzaamheden ten behoeve van de voucherregeling, die voorheen door LIOF werden uitgevoerd.
- 1,0 fte is tijdelijk in dienst voor het project Streetwise, die wordt betaald door de gemeente Heerlen.

Daarnaast zijn er nog taken die verband houden met de afwikkeling van overige taken, zoals GBRD en EFRO. De capaciteit die hiervoor is ingezet en de kosten die hiervoor zijn gemaakt komen ten laste van de budgetten die voor de afwikkeling van deze taken beschikbaar zijn, zoals de desintegratiekosten GBRD en de risicovoorziening EFRO.

Voor detachering werd in 2016 een vergoeding ontvangen van € 7.000. Hiermee rekening houdend is er sprake van een netto nadeel op de kerninformatie van € 6.000 (hogere kosten € 13.000 minus niet begrote vergoedingen € 7.000)

4.3 Frictiekosten

In de begroting 2016 is voor het laatst een bijdrage van de gemeenten opgenomen voor frictiekosten. Voor 2017 en 2018 zijn de bijdragen van de gemeenten (totaal € 589.000 over 2 jaren) geschrapt. In 2016 bedraagt de bijdrage in de frictiekosten (als onderdeel van de totale gemeentelijke bijdragen) € 736.000, plus € 50.000 voor frictiekosten huisvesting en organisatie.

In 2016 is een beroep op de frictiekosten worden gedaan van € 410.000. Een specificatie is opgenomen in de volgende tabel. Van het voor 2016 begrote bedrag is dus € 376.000 niet besteed.

Beroep op frictiekosten 2016	Begroting	Lasten 2016	Restant
Extra loonkosten op basis van Sociaal Plan (2 medewerkers)	736	35	345
Loonkosten (laatste) boventallige medewerkers (t/m september 2016)		55	
Kosten financieel arrangement beëindiging dienstverband		80	
Kosten begeleiding boventallige medewerkers		8	
Loonkosten 1,0 fte personele capaciteit voor communicatie, externe oriëntatie en de voorbereiding en ondersteuning van de regiodagen conform het jaarplan 2016.		70	
Kosten in verband met de afbouw van taken		45	
Kosten IBOU		25	
Kosten Neimed (compensatie gederfde capaciteit)		66	
Extra kosten tussenevaluatie kerntaken		7	
Transitiekosten huisvesting	50	19	31
Totaal	786	410	376

In het kader van de resultaatbestemming 2016 wordt voorgesteld het niet bestede deel van het frictiebudget 2016 – na aftrek van een bedrag van € 37.000 in verband met de meerkosten bedrijfsvoering) toe te voegen aan de reserve frictiekosten. Daarmee zal de reserve frictiekosten totaal uitkomen op € 1.198.000. Op basis van de geïnventariseerde risico's, het vastgestelde jaarplan 2017 en de voorstellen in het kader van de begroting 2018 wordt aangenomen dat de bestedingen ten laste van deze reserve minimaal € 1,0 miljoen bedragen. Voor een toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.3 Risicobeheersing.

Bij de vaststelling van de begroting 2018 en meerjarenbegroting 2019-2021 wordt duidelijk of de voorstellen voor het incidentele beroep op de reserve frictiekosten in 2018 en 2019 worden overgenomen. Op dat moment kan ook definitief het vrijvallende bedrag van de reserve frictiekosten worden vastgesteld en een besluit worden genomen over de aanwending van het dan nog resterende deel.

4.4 Financieel overzicht programma bestuur, bedrijfsvoering en regiobijdragen

Op het programma worden - naast de hiervoor genoemde onderdelen - ook de regiobijdragen, de incidentele baten en lasten en de lasten en baten uit hoofde van de financiering verantwoord.

In 2016 is aan regiobijdragen van de gemeenten een bedrag ontvangen van € 3.860.000 conform de begroting 2016. De verdeling over de gemeenten was als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2016		Begroting 2016
	AU 2012 Basis	Aandeel gemeente	
Brunssum	19.707	11,18%	432
Heerlen	72.546	41,15%	1.589
Kerkrade	33.951	19,26%	743
Landgraaf	24.280	13,77%	532
Nuth	8.413	4,77%	184
Onderbanken	4.681	2,66%	102
Simpelveld	6.027	3,42%	132
Voerendaal	6.680	3,79%	146
Totaal	176.285	100,00%	3.860

De lasten, baten en reservemutaties van het programma zijn integraal weergegeven in onderstaande tabel.

Door de baten op de kernformatie van € 7.000 (opbrengst detachering) is het netto tekort op de kernformatie € 6.000 (€ 13.000 hogere lasten minus € 7.000 hogere baten).

De incidentele baten en lasten komen per saldo uit op € 881.000. De belangrijkste post is de vrijval van EFRO-middelen ad € 859.000.

Programma Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	2016, incl. 1 ^e wijziging	2 ^e en 3 ^e wijziging	2016 na 3 ^e wijziging	Realisatie 2016	Verschil
Exploitatielasten					
• Bedrijfsvoering	233		233	270	- 37
• Kernformatie	871		871	884	- 13
• Tijdelijke frictiekosten					
Personeel	736		736	391	345
Huisvesting	50		50	19	31
• Incidentele baten en lasten				4	- 4
• Financiering	168		168	168	
Totale lasten	2.058		2.058	1.736	322
Baten					
• Bijdragen gemeenten	3.860		3.860	3.860	
• Kernformatie				7	7
• Incidentele baten en lasten				881	881
• Financiering					
Totale baten	3.860	197	3.860	4.748	888
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	1.802	0	1.802	3.012	1.210
Mutaties reserves					
Onttrekking reserve Ringwegen	168		168	168	
Begrotingsresultaat Programma Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	1.970	0	1.970	3.180	1.210

De bijdrage vanuit het programma aan het resultaat is totaal € 351.000, waarvan € 339.000 is te verklaren uit het verschil tussen frictiekostenbudget en werkelijke lasten in 2016 (budget: € 786.000; lasten € 410.000 plus € 37.000 hogere kosten bedrijfsvoering).

5 Gemeenschappelijke Diensten (GBRD)

Op het programma gemeenschappelijke diensten worden de baten en lasten verantwoord van de voormalige GBRD.

In 2016 is intensief bestuurlijk en ambtelijk overleg gevoerd tussen Parkstad, de beide andere Libel-gemeenten (Sittard- Geleen en Maastricht) en BsGW over de afwikkeling van de overdracht van taken aan BsGW. Het overleg concentreerde zich op het verkrijgen van inzicht in de voortgang van de uitstroom van tijdelijk boventallig personeel naar reguliere functies van BsGW. Deze medewerkers zijn nu al in dienst van BsGW, maar de loonkosten komen, zolang zij nog tijdelijk boventallig zijn, ten laste van de Libel-gemeenten.

Ten tijde van de besluitvorming in 2013 over de toetreding van de GBRD-gemeenten in de gemeenschappelijke regeling BsGW voor het uitvoeren van taken op het gebied van lokale belastingen en woz is een prognose opgesteld voor de incidentele kosten (geraamd op € 10 miljoen) en de bijdragen daarin van de gemeenten (€ 6,1 miljoen) en BsGW (€ 3,9 miljoen). De salariskosten van tijdelijk boventallig personeel dat vervroegd in dienst zou treden van BsGW werden daarbij geraamd op € 1,5 miljoen. Op basis van een geraamd natuurlijk verloop van 2,5% bij BsGW was de verwachting dat binnen 4 jaar het tijdelijk boventallig personeel volledig zou zijn ingestroomd in de formatie van BsGW. Afsproken was dat de kosten van de tijdelijk boventalligen volledig zouden worden gedragen door de Libel-partijen met een aandeel daarin van de GBRD-gemeenten van 76,5%.

Aan de hand van de uiteindelijk verkregen realisatiecijfers is geconstateerd, dat het natuurlijk verloop bij BsGW in de afgelopen 3 jaar aanzienlijk lager is geweest dan destijds door de Libel-gemeenten is aangenomen. In 2014 en 2015 was het natuurlijk verloop gemiddeld 1% per jaar. In 2016 zijn stimuleringsmaatregelen genomen door het bestuur van BsGW, waardoor het natuurlijk verloop iets is versneld. Desondanks blijft de realisatie achter bij de prognoses. Het aantal tijdelijk boventalligen bedraagt per ultimo 2016 nog 12,06 fte, waarvan 9,2 fte ten laste komen van de ex-GBRD gemeenten. Door BsGW is toegezegd op korte termijn nieuwe prognoses en de daarbij behorende onderbouwing toe te zenden. Bij het uitblijven van succes van de stimuleringsmaatregelen moet het niet worden uitgesloten dat de kosten voor tijdelijk boventalligen in 2017 en latere jaren nog meer dan € 1,0 miljoen zullen bedragen.

In onderstaande tabel is een financieel overzicht opgenomen over de periode 2014-2016 van de afwikkeling van de overdracht van de taken van de voormalige GBRD aan BsGW.

Kosten	Raming 2014-2017	Realisatie t/m 2015	Realisatie 2016	Realisatie t/m 2016	Restant per 31-12-2016
Desintegratiekosten	707	665	45	710	- 3
Tijdelijke kosten BsGW	3.826	2.724	685	3.409	417
Frictiekosten	5.435	4.885	850	5.735	- 300
Totaal kosten	9.968	8.274	1.580	9.854	114
Dekking	Raming 2014-2017	Realisatie t/m 2015	Realisatie 2016	Realisatie t/m 2016	Restant per 31-12-2016
Bijdragen gemeenten	6.113	4.765	704 ²	5.469	644
Bijdrage BsGW	3.855	1.972	964	2.936	919
Totaal baten	9.968	6.737	1.668	8.405	1.563

Uit de overzichten blijkt, dat het beschikbare budget van € 9.968.000 ultimo 2016 bijna is opgesoupeerd. Er resteert ultimo 2016 nog € 114.000. Daarnaast zijn in de jaarrekening 2016 de volgende reserves en voorzieningen opgenomen in verband met de afwikkeling van GBRD.

² De baten in 2016 wijken in dit overzicht af van de baten in de jaarrekening, omdat in het bovenstaande overzicht alle baten (en ook de lasten) zijn opgenomen zonder rekening te houden met de transitorische posten die op de balans staan. In de jaarrekening 2016 is een deel van de opbrengsten (het meerdere boven de kosten) afgeboekt van de nog te ontvangen bedragen. Daardoor zijn baten en lasten in de jaarrekening aan elkaar gelijk.

Reserves	Saldo ultimo 2015	Mutaties 2016	Saldo ultimo 2016
Egalisatie frictiekosten GBRD	62		62
Totaal	62		62
Voorzieningen			
Voorziening Instapfee Goodwill BsGW	271	- 271	
Voorziening ingroei pers. GBRD bij BsGW	703	- 703	
Voorziening overdracht voormalig personeel aan Heerlen	394	- 394	
Voorziening voormalig personeel GBRD	210	- 35	175
Totaal	1.578	- 1.403	175

Toelichting op de realisatiecijfers 2016

Desintegratiekosten

In 2016 bedroegen de desintegratiekosten € 45.000. Dit bedrag bestaat uit een vergoeding voor desintegratiekosten aan Parkstad (€ 25.000) en Landgraaf (€ 4.000) en kosten voor de afhandeling van oude jaren (€ 16.000). Na 2016 zullen naar verwachting nog enkele jaren kosten door Parkstad worden gemaakt voor de bewaking en afhandeling van de personele frictiekosten.

Tijdelijke kosten BsGW

In 2016 is een bedrag betaald voor het project 1-biljet van € 415.000. Dit bedrag is betaald als voorschot. Een definitieve afrekening met accountantsverklaring wordt verwacht in het voorjaar 2017. Aangenomen wordt dat in 2017 de kosten aanzienlijk lager zullen uitvallen dan destijds geraamd (nog eens € 415.000), aangezien het project 1-biljet grotendeels al is uitgevoerd.

In de realisatiecijfers 2016 zijn ook al de kosten verantwoord voor de bijdrage in 2017 voor de instapfee (€ 270.000). Daarmee is het volledige bedrag aan instapfee voldaan, aangezien de tranche 2016 ook is betaald ten laste van de voorziening.

Frictiekosten

De frictiekosten bedroegen in 2016 € 850.000, plus € 1.097.000 die ten laste van de voorziening zijn geboekt. Het bedrag van € 850.000 is als volgt opgebouwd:

- Een vergoeding aan het Gegevenshuis van € 143.000 voor de bijdrage die het Gegevenshuis levert aan het oplossen van de frictie.
- Een bijdrage aan BsGW van € 45.000 als vergoeding voor frictiekosten.
- Een bijdrage aan BsGW van € 535.000 voor de loonkosten 2016 van tijdelijk bovenformatief personeel dat in afwachting van plaatsing op een reguliere functie bij BsGW al in dienst is genomen door BsGW.
- De definitieve afrekening voor de loonkosten 2015 bovenformatief personeel, waardoor € 72.000 meer moest worden betaald dan het voorschot 2015
- Een bijdrage aan BsGW voor de kosten van de stimuleringsregeling voor vrijwillig vroegtijdige beëindiging van arbeidsovereenkomsten.
- Kosten wegens het nog lopende proces inzake het ontslag van één ex-medewerker GBRD ad € 40.000.

Het bedrag van € 1.097.000 dat ten laste van de voorziening is geboekt bestaat uit twee onderdelen:

- Een bedrag dat is betaald aan BsGW van € 703.000. Dit betreft met de kosten van de boventalligen uit de jaren voor 2015, die in afwachting van een onderbouwde toelichting en een accountantsverklaring nog niet waren uitbetaald.
- Een bedrag van € 394.000 aan de gemeente Heerlen als bijdrage in de kosten vanwege het oplossen van de frictieproblematiek van de GBRD door overname van personeel.

Conclusie

Met ingang van 2017 zullen de ex-GBRD-gemeenten worden aangesproken voor een aanvulling van hun bijdrage in de transitie- en frictiekosten van de overdracht van taken naar BsGW. Op basis van actuele en onderbouwde informatie van BsGW is berekend dat de verwachte aanvulling € 707.000 bedraagt. In de jaarrekening is hiervoor een verplichting opgenomen en een vordering op de 6 ex-GBRD gemeenten.

6 Paragrafen

6.1 Financiën

Inleiding

De begroting 2016 is op 24 juni 2015 vastgesteld door het algemeen bestuur. In 2016 zijn drie begrotingswijzigingen vastgesteld:

1. De eerste wijziging (9 maart 2016) naar aanleiding van het vaststellen van het jaarplan 2016 met daarin de verdeling van de werkbudgetten 2015 over de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur, het opnemen van de AG Charlemagne in de flexibele schil en het opnemen van begrotingsramingen in verband met de afwikkeling van de overdracht en taken van GBRD.
2. De tweede wijziging (12 oktober 2016) naar aanleiding van de bestuursrapportage 2016 met onder andere de toewijzing van de restant werkbudgetten 2015 ten laste van de reserve werkbudgetten, de bestemming van het financiële resultaat 2015, het opnemen van ramingen voor WTCC en het opnemen van ramingen ten laste van de reserve werkgelegenheidsfonds en een actualisering van de overige ramingen.
3. De derde wijziging (14 december 2016) verband houdende met de bestemming van het regionale deel van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling.

De begroting 2016 was sluitend. Het rekeningresultaat is € 1.236.000 positief.

Lasten, baten en reservemutaties per programma

In tabel 6.1 is een (geconsolideerd) overzicht opgenomen van de lasten en baten per programma en de reserve mutaties, inclusief GBRD. In de tabel worden de bedragen weergegeven volgens de begroting 2016 na 1^e wijziging op basis van het jaarplan 2016, het totaal van de 2^e en 3^e wijziging 2015, de begroting na wijzigingen, de realisatie 2016 en de afwijkingen tussen de per ultimo 2016 vigerende begroting en de realisatiecijfers.

De baten, de lasten en de mutaties van de reserves per programma zijn de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten.

Tabel 6.1 Geconsolideerd overzicht budgetten en bestedingen 2016 (bedragen x € 1.000)

Baten / Lasten	Programma	Begroting 2016, incl. 1 ^e wijziging / Jaarplan 2016	Begroting 2016 na 3 ^e wijziging	Jaar- rekening 2016	Resultaat t.o.v. begroting + = voordeel
Lasten	Kerntaken	2.569	6.340	6.166	174
	Flexibele schil	50	247	249	- 2
	Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	2.058	2.058	1.736	322
	Gemeenschappelijke diensten (GBRD)	2.296	2.296	2.287	9
	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
	Onvoorzien	0	0	0	0
Totaal lasten programma's		6.973	10.941	10.438	503
Baten	Kerntaken	941	3.867	4.067	200
	Flexibele schil	50	247	249	2
	Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	3.860	3.860	4.747	887
	Gemeenschappelijke diensten (GBRD)	2.296	2.296	2.287	- 9
Totaal baten programma's		7.147	10.270	11.350	1.080
Exploitatieresultaat		174	- 671	912	1.583
Toevoegingen reserves	Kerntaken				
	➤ Reserve Ringwegen	400	400	400	
Totaal toevoegingen reserves		400	400	400	0
Onttrekkingen reserves	Kerntaken				
	➤ Reserve werkbudget AB		635	288	- 347
	➤ Reserve werkgelegenheidsfonds		210	210	
	Gemeenschappelijke diensten				
	➤ Reserve ICT GBRD				
	➤ Reserve ICT GBRD / BAG-GEO				
	Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen				
	➤ Bestemming resultaat 2014	58	58	58	
	➤ Reserve Ringwegen	168	168	168	
Totaal onttrekkingen reserves		226	1.071	724	- 347
Rekeningresultaat		0	0	1.236	1.236

Uit tabel 6.1 blijkt dat de lasten in 2016 uitkomen op € 10,4 miljoen. Het begrote bedrag was € 10,9 miljoen. De baten zijn € 11,4 miljoen (begroot € 10,3 miljoen). Per saldo wordt € 0,3 miljoen onttrokken aan de reserves (storting € 0,4 miljoen; onttrekking € 0,7 miljoen). Het uiteindelijke resultaat in 2016 is € 1.236.000 positief, inclusief de volledige vrijval van de voorziening EFRO. In de bestuursrapportage 2016 werd een resultaat geraamd van € 293.000, namelijk het niet bestede deel van het frictiekostenbudget. Die raming is overigens niet verwerkt in een begrotingswijziging, aangezien dit uit oogpunt van rechtmatigheid niet aan de orde was.

Analyse afwijkingen tussen jaarrekening en begroting

De afwijkingen tussen de werkelijke baten en lasten en de geraamde baten en lasten volgens de gewijzigde begroting zijn als volgt in hoofdlijnen te verklaren:

1. Kerntaken

De lasten van het programma kerntaken zijn € 174.000 lager dan begroot. Dit bedrag is een saldo van lagere uitgaven binnen de werkbudgetten (€ 347.000 lager) en kosten voor projecten en activiteiten die gefinancierd zijn door derden, die niet in de begroting waren opgenomen (€ 203.000). Ook is € 30.000 van het regionale deel van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling in 2016 niet bestemd. Tegenover de kosten van projecten gefinancierd door derden staan baten van dezelfde omvang.

2. Flexibele schil

Bij het programma flexibele schil is de afwijking vrijwel nihil.

3. Bedrijfsvoering en Regiodagen

De lasten van dit programma zijn € 322.000 lager dan begroot. Dit is het saldo van de lagere frictie- en bedrijfsvoeringskosten van € 339.000 ten opzichte van het toegestane budget en hogere loonkosten ad € 13.000, met name als technisch uitvloeisel van de invoering van het Individueel Keuze Budget. Daarnaast waren er nog voor € 4.000 incidentele lasten.

De baten zijn € 887.000 hoger dan begroot door de vrijval van EFRO-middelen (€ 859.000), niet geraamde opbrengsten uit detachering (€ 7.000) en vrijvallende middelen uit projecten (€ 21.000).

4. Gemeenschappelijke Diensten

Bij het programma gemeenschappelijke diensten zijn zowel de baten als de lasten op het niveau van de begroting.

5. Vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Parkstad niet vpb-plichtig is. De checklist wordt in 2017 afgestemd met de belastingdienst.

6. Onvoorzien

In 2016 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

Samenvattend levert dit de volgende analyse op van het rekeningresultaat 2016.

Herkomst van rekeningresultaat 2015	Bedrag x € 1.000
➤ Netto kosten kernformatie (hogere lasten minus hoger baten)	- 6
➤ Frictie en bedrijfsvoering	339
➤ Niet bestemd bedrag decentralisatie uitkering bevolkingsdaling	30
➤ Verschil tussen baten en lasten regionale initiatieven	- 3
➤ Incidentele baten en lasten	
➤ Vrijval middelen EFRO	859
➤ Overige baten	17
Rekeningresultaat 2016	1.236

In de inleiding en samenvatting is het voorstel tot resultaatbestemming opgenomen.

Projectbudgetten

In de administratie van Parkstad zijn projectbudgetten opgenomen. De omvang en de verdeling van de projectbudgetten is hieronder weergegeven.

Omschrijving	Budget per 31-12-2015	Aanvulling 2016	Kosten 2016	Budget per 31-12-2016
Interreg projecten	334	328	-396	266
Businesscases herstructurering	12.728		-1.312	11.416
Projecten BC Ruimte	160	585	-261	484
Projecten BC Mobiliteit	51	1.145	-195	1.001
Projecten BC Wonen & Herstructurering	336	1.771	-334	1.773
Projecten Economie & Toerisme	240	1.061	-601	700
Projecten Regiofonds ³	4.339	1.369	-2.505	3.203
Projecten BDU ⁴	5.674	46	-2.143	3.577
Totaal	23.862	6.305	-7.747	22.420

Uit de tabel blijkt, dat in financiële zin de werkvoorraad is afgenomen met € 1,4 miljoen. In de projecten is nog een bedrag aan werkvoorraad opgenomen van € 22,4 miljoen.

Ultimo 2015 was het aandeel van projecten van voor de transitie € 20,3 miljoen. Dit aandeel is in 2016 teruggelopen met een bedrag van € 3,5 miljoen tot een niveau van € 16,8 miljoen. Dit betreft de interreg-projecten, de businesscases, de projecten regiofonds en de BDU-projecten van voor 2014.

Het aandeel van projecten van de bestuurscommissies is gestegen van € 0,8 miljoen naar € 4,0 miljoen. Deze stijging is vrijwel volledig te verklaren uit het feit dat in het 4^e kwartaal 2016 voor een bedrag van € 2,9 miljoen is toegewezen aan projecten in het kader van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. De besteding daarvan vindt plaats na 2016.

De BDU-middelen van na 2014 bedragen ultimo 2016 € 2,5 miljoen, waarbij nog geen rekening is gehouden met BDU-middelen 2016, aangezien deze nog niet via een beschikking zijn toegewezen.

³ Inclusief balansposten groenagenda en bedrijventerreinen 2011 t/m 2013

⁴ Inclusief balansposten BDU

6.2. Reserves en voorzieningen

6.2.1 Reserves

In tabel 6.2 is een overzicht opgenomen van de reserves per ultimo 2015 en 2016 en de mutaties in 2016. Uit de tabel blijkt dat de omvang van de reserves in 2016 is afgenomen met € 0,3 miljoen.

Tabel 6.2 Reserves in 2016 (bedragen x € 1.000)

	Saldo 31-12-2015	Geraamde mutaties 2016		Bestemming resultaat voorgaand boekjaar		Mutaties t/m 2016		Saldo 31-12-2016 excl. resultaat 2016
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene Reserves								
Algemene reserve Parkstad	115							115
Saldo van baten en lasten 2014	58		58		58			0-
Saldo van baten en lasten 2015	394		394		394			-
Totaal algemene reserves	566	-	452	-	452	-	-	115
Bestemmingsreserves								
Egalisatie frictiekosten GBRD	62							62
Egalisatie frictiekosten Parkstad	465	394		394				859
Ringw egen	2.749	400	168			400	168	2.981
Städte Region Aachen / EGTS	8							8
Stortplaatsen	65							65
Werkbudget Algemeen Bestuur	635		635	58			346	347
Werkgelegenheidsfonds	246		210				210	36
Totaal bestemmingsreserves	4.229	794	1.013	452	-	400	724	4.357
Totaal Eigen vermogen	4.795	794	1.465	452	452	400	724	4.472

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve fungeert als een post onvoorzien. Het dagelijks bestuur is bevoegd om de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter. Uitgaven waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar. Wanneer het dagelijks bestuur van deze bevoegdheid gebruikmaakt, legt ze daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording af. In 2016 is van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

De deelnemende gemeenten hanteren het uitgangspunt dat een eigen weerstandsvermogen voor Parkstad niet nodig is om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen om taken voort te zetten. Dit risico wordt – op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen - gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat houdt automatisch in dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële armslag om tussentijdse financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dit uitgangspunt is in 2011 geëxpliciteerd in de notitie 'Risico's en weerstandcapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'.

Bestemmingsreserves

Het is staand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar. In overeenstemming hiermee heeft het algemeen bestuur op 12 oktober 2016 besloten:

1. tot het instellen van een reserve werkbudget Algemeen Bestuur (en de afzonderlijke reserves op te heffen);
2. de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur toe te voegen aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur.

Dit besluit is verwerkt in de jaarrekening 2016. Als uitvloeisel daarvan is de omvang van de reserve werkbudget ultimo 2016 € 347.000. Dit bedrag is ingezet bij de toewijzing van werkbudgetten aan de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur bij de vaststelling van het jaarplan 2017.

In 2016 is geen beroep gedaan op de egalisatiereserves frictiekosten. De frictiekosten in 2016 zijn volledig binnen de beschikbare budgetten opgevangen. Het beschikbare budget was in 2016 € 786.000.

Het beroep op dit budget is in 2016 uitgekomen op € 447.000. Het verschil van € 339.000 is de belangrijkste component in het rekeningresultaat 2016.

In het jaarplan 2017 en de uitgangspunten voor de begroting 2018-2021 zijn voorstellen opgenomen, waarbij een beroep wordt gedaan op de frictiereserve. Ook dienen bedragen te worden gereserveerd voor het afdekken van een aantal risico's (zie hiervoor paragraaf 6.3 risicobeheersing).

Ten laste van het werkgelegenheidsfonds zijn in 2016 de volgende bedragen beschikbaar gesteld:

- Nedcar € 159.500
- Grensinfopunt: € 50.000

Het resterende saldo van de reserve is daardoor gedaald tot € 36.000.

6.2.2 Voorzieningen

De voorzieningen dienen ter dekking van concrete risico's, voor het egaliseren van kosten over verscheidene jaren en voor het verantwoorden van gelden van derden met een specifiek bestedingsdoel, waarvan de besteding jaaroverschrijdend is. In tabel 6.3 zijn de mutaties en saldi van de voorzieningen weergegeven.

Tabel 6.3 Voorzieningen in 2016 (bedragen x € 1.000).

Voorziening	Saldo	Geraamde mutaties 2016		Mutaties Jaarrekening 2016			Saldo
	31-12-2015	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2016
EFRO programma Risicofonds	1.329		1.097	1.215	1.592	952	0
Voorziening Afrekening EFRO 5	142				142		-
Financiële Arrangementen	136		131		115		21
Voorziening instandhouding financieel systeem	25		25		14		11
Regiofondsen	48	1.170	1.218	1.170	1.187	31	0-
Voorziening Instapfee Goodwill BsGW	271		271		271		-
Voorziening ingroei pers. GBRD bij BsGW	703		703		703		-
Voorz. Overdr. Voorm.pers. aan Heerlen	394		202		394		-
Voorziening voormalig personeel GBRD	210		36		44		166
Totaal voorzieningen	3.257	1.170	3.683	2.385	4.462	983	197

De omvang van de voorzieningen is in 2016 gedaald van € 3,3 miljoen naar € 0,2 miljoen. De daling is met name het gevolg van:

- de afrekening van een aantal posten verband houdende met de overdracht van taken van de ex-GBRD naar BsGW. Hierdoor zijn de voorzieningen gedaald met € 1,4 miljoen.
- De verrekening van EFRO met openstaande balansposten, de ontvangst van de renteclaim van het ministerie en de vrijval van de voorziening dat conform de beëindigingsovereenkomst vrijvalt ten gunste van Parkstad.
- Na bestemming van de middelen uit eerdere verdeelbesluiten is de voorziening Regiofondsen leeg. In 2017 is het resterende bedrag van € 31.000 toegevoegd aan de werkbudgetten.

6.2.3 Financiële Kengetallen

Met ingang van de jaarrekening 2016 / begroting 2018 dient in de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Grondexploitatie;
4. Structurele exploitatieruimte;
5. Belastingcapaciteit

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Parkstad niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven.

Kengetal	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Netto schuldquote	68,4%	68,5%	64,8%
Solvabiliteitsratio	42,2%	41,5%	42,2%
Structurele exploitatie	97,1%	100,0%	100,0%

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Parkstad in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Parkstad zit daar ruim boven.

Structurele exploitatie

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties uit/naar reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een percentage kleiner dan of gelijk aan 100% betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

6.3 Risicobeheersing

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie 'Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De notitie had als doel inzicht te verschaffen in de risico's die de deelnemende gemeenten lopen via de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg. Dat de deelnemende gemeenten uiteindelijk risicodragers zijn voor de continuïteit van het regiobureau ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement. Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

De Risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. Via de paragrafen risicobeheersing in de begroting, bestuursrapportage en jaarstukken wordt ingegaan op de beheersing van risico's die in het risicomanagement bijzondere aandacht behoeven.

Dit zijn thans:

1. Transitie- en frictiekosten regiobureau na 2016
2. Afbouw kerntaken en resterende niet-kerntaken
3. Frictiekosten GBRD
4. Afwikkeling EFRO
5. Aandachtspunten uit de managementletter van de accountant naar aanleiding van de tussentijdse controle eind 2016.

Transitie en frictiekosten Regiobureau na 2016

Na 2016 zullen eruit hoofde van de transitie nog frictiekosten gemaakt worden. Te verwachten kosten zijn:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor 2 medewerkers in dienst van Parkstad worden geraamd op € 210.000. Dit is het maximale risico, indien geen van deze medewerkers vertrekt voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
- Buiten de kernformatie wordt 1 fte vaste bezetting gedekt uit de flexibele schil (0,5 fte) en uit het frictiebudget. Als deze dekking zou wegvallen, komen de kosten ten laste van Parkstad. De jaarlijkse loonkosten bedragen € 65.000. Indien dit risico zich zou manifesteren, moeten activiteiten worden

ondernomen om de dan ontstane boventalligheid ongedaan te maken. Voor de afdekking van dit risico wordt gerekend met een bedrag van 2x de jaarlijkse kosten (€ 130.000).

- In 2017 zullen nog een aantal kosten gemaakt moeten worden in verband met huisvesting en inrichting van de kantoorruimtes. Daarvoor zal een beroep worden gedaan op het in 2016 nog niet bestede deel van de beschikbare frictiegelden voor huisvesting en organisatie (€ 31.000)

Totaal dient dus een bedrag van € 371.000 (peildatum 31-12-2016) in de reserve frictiebudget beschikbaar te blijven voor de afdekking van bovengenoemde risico's.

Afbouw kerntaken en resterende niet-kerntaken

Sinds de transitie van Parkstad in 2014 is er sprake van een discrepantie tussen de aan Parkstad opgedragen taken en activiteiten en de capaciteit die daarvoor beschikbaar is. Enerzijds moest een regiobureau nieuwe stijl worden opgebouwd, inclusief een volledig nieuwe setting van de huisvesting en de bedrijfsvoering, Anderzijds moest op een zorgvuldige wijze een afslankoperatie worden doorgevoerd. Dat heeft dit de nodige kruim gekost. In een relatief korte periode is deze operatie met succes voltooid, zij het dat daarbij een aantal kanttekeningen is te plaatsen.

Uit de in 2016 uitgevoerde tussenevaluatie is gebleken dat de colleges met waardering spreken over het functioneren van het regiobureau en de kwaliteit die, ondanks de inkrimping en de doorgevoerde veranderingen, toch steeds is geleverd. De verjonging van het bureau, die hand en hand is gegaan met de transitie, heeft geen windeieren gelegd.

Ook bleek uit de tussenevaluatie dat de externe oriëntatie een te magere rol is toebedeeld bij de vaststelling van de kernthema's. Externe oriëntatie (communicatie, promotie, lobby) horen gewoon tot de kernthema's en activiteiten van Parkstad. Deze activiteiten zijn in de afgelopen jaren niet overgenomen door de deelnemende gemeenten en ook in de toekomst ontbreekt daarvoor de capaciteit. Daarom wordt het risicovol geacht deze activiteiten te elimineren of op een zeer laag pitje te zetten. Dit met het oog op de ondersteuning bij de samenwerking binnen en buiten Parkstad en bij de oriëntatie buiten Parkstad. Mogelijk zou dit zelfs kunnen leiden tot derving van cofinanciering van activiteiten door middel van derde geldstromen.

In de uitgangspunten voor de begroting 2018-2021 is dan ook het voorstel opgenomen de financiering van deze taken met ingang van 2020 structureel te financieren en tot 2020 deze activiteiten incidenteel te dekken uit de reserve frictiebudget. Ook in het jaarplan 2017 is uitgegaan van incidentele dekking van deze activiteiten in 2017.

Een ander knelpunt is de noodgedwongen keuze in de organisatiestructuur om de taken van directeur, secretaris van het bestuur en programmamanager economie en toerisme in één persoon te bundelen. Deze keuze moest worden gemaakt om binnen de toegestane omvang van de kernformatie te blijven.

Sowieso is dit al een haast onmogelijke combinatie, die nog eens extra wordt belast doordat de directeur als eindverantwoordelijke wordt aangesproken op de afhandeling van oude dossiers, zoals relatie GBRD/BsGW en EFRO.

Bovendien zijn er sinds 2014 nieuwe taken aan het bijkomen, zoals projecten in het kader van de regionale inzet van de decentralisatiemiddelen bevolkingsdaling en nieuwe activiteiten die het gevolg zijn van derde geldstroommiddelen die binnen gehaald worden door het actief inzetten op lobby.

De combinatie van de 3 functies is op de duur niet houdbaar zonder dat ergens gaten gaan vallen. Dit vormt een reëel afbreukrisico voor de aansturing van de organisatie, de afstemming tussen de bestuurscommissies onderling en die met het dagelijks bestuur en de kwalitatieve ondersteuning van de bestuurscommissie economie en toerisme. Het voorstel in de uitgangspunten begroting 2018-2021 is om dit op te vangen door (beperkte) extra capaciteit in te zetten ter ondersteuning c.q. substitutie van de taken betrekking hebbend op het programmamanagement economie en toerisme. Hierdoor wordt capaciteit van de directeur/secretaris vrijgespeeld. In het voorstel is daarbij gekozen voor tijdelijke financiering tot 2020 uit de reserve frictiebudget.

Tot 2020 is het beroep op de reserve frictiebudget voor het incidenteel afdekken van vervolgcosten van de transitie en voor het afdekken van kosten die te maken hebben met de voorgestelde oplossingen voor knelpunten als volgt:

Beroep op frictiekosten na 2017	Beschikbaar	Verwachte uitgaven / Risico's	Restant
Beschikbaar bedrag	1.197		
• Reserve frictiekosten per 31-12-2015	858		
• Restant 2016 (nog te bestemmen)	339		
Verplichtingen / risico's		340	
• Extra loonkosten op basis van Sociaal Plan (2 medewerkers)		210	
• Afdkking risico 1 fte gedekt uit incidentele middelen		130	
Inzet restant bedrag frictie huisvesting in 2017		31	
Besluiten Jaarplan 2017 t.a.v. incidentele dekking		230	
• 0,9 fte in verband met de afbouw van taken		65	
• 1,0 fte voor communicatie, promotie en voorbereiding en ondersteuning van de regiodagen en raadsinformatiebijeenkomsten		85	
• Transitie- en implementatie bedrijfsvoering		40	
• Lobby		40	
Voorstel opgenomen in uitgangspunten (meerjaren)begroting 2018 -2021 inzake incidentele dekking <u>gedurende 2 jaren</u> . Definitieve besluitvorming bij vaststelling begroting 2018		440	
• 1,0 fte communicatie, promotie en de voorbereiding en ondersteuning van de regiodagen en raadsinformatiebijeenkomsten		170	
• Lobby		80	
• 1,0 fte Programma ondersteuning Economie en Toerisme.		190	
Totaal	1.197	1.041	156

Overgang GBRD-taken en middelen naar BsGW

Voor de afbouw en overdracht van taken en middelen van GBRD naar BsGW is nog één voorziening getroffen, namelijk ten behoeve van de afronding van nog twee lopende procedures. De overige voorzieningen uit 2015 zijn in 2016 volledig aangewend.

Van het beschikbare budget van totaal € 10,0 miljoen is tot en met 2016 een bedrag van € 9,85 miljoen besteed en is een bedrag van € 62.000 gereserveerd. Zonder aanvullende bijdragen van de gemeenten zou daardoor per saldo nog een bedrag beschikbaar zijn voor het afdekken voor kosten van na 2016 van € 176.000.

De beheersing van de kosten na 2016 ligt volledig bij BsGW. Wel wordt vanuit Parkstad de vinger aan de pols gehouden en wordt een transparante verantwoording van de in rekening gebrachte kosten geëist.

Na het tot stand komen van de voorlopige jaarrekening 2016 is door BsGW een actuele en onderbouwde prognose opgesteld van de resterende frictiekosten na 2016. Aan de hand daarvan is in samenspraak met vertegenwoordigers van de 6 ex-GBRD geconcludeerd dat de totale desintegratie- en frictiekosten naar verwachting zullen uitkomen op € 10,7 miljoen. Dit is € 0,7 miljoen meer dan oorspronkelijk begroot. Dit bedrag is als schuld verwerkt in de jaarrekening 2016. Daartegenover staat een vordering van gelijke omvang op de 6 ex-GBRD-gemeenten.

Ten aanzien van de frictiekosten zijn er nog 2 concrete risico's:

1. De uitstroom van de tijdelijk boventalligen, waarvan de kosten gedragen worden door Parkstad/ex-GBRD. Door het inzetten van stimuleringsmaatregelen is de uitstroom van tijdelijk boventalligen in 2017 9,9 fte. In 2018 zal nog eens 2,2 fte uitstromen. Dan zijn alle tijdelijk boventalligen uitgestroomd. Er zullen dan ook geen aanvullende kosten voor Parkstad/ex-GBRD optreden bovenop de nu geraamde kosten.
2. Er loopt nog één ontslagprocedure ten aanzien van één ex-GBRD-medewerker, waarvoor naar verwachting nog kosten zullen worden gemaakt in 2017. Kosten daarvan zullen worden gedekt uit de reserve frictiekosten GBRD van € 62.000.

EFRO

De EFRO-programma's zijn eind 2016 in financiële zin afgerond. Begin 2016 zijn alle financiële transacties met de gesubsidieerde instellingen en de provincie afgerond. Ultimo 2016 is overeenstemming bereikt met het ministerie van EZ over de afwikkeling van de cofinanciering en de rentevergoeding. In lijn hiermee zijn alle balansposten opgeschoond.

Het resultaat daarvan is dat er eind 2016 een bedrag van € 952.000 resteerde. In de beëindigings-overeenkomst hebben de risicopartners Parkstad en Westelijke Mijnstreek, i.c. Sittard- Geleen de verdeling vastgelegd. De beëindigingsovereenkomst is inmiddels door de risicopartners bestuurlijk geaccordeerd, zodat nu de finale afwikkeling kan plaatsvinden. Dit brengt geen risico's meer met zich mee in de afwikkeling, zodat de voorziening in 2016 volledig is vrijgevallen.

Managementletter accountant

Op basis van de interim controle 2016 door de accountant (uitgevoerd in november 2016) heeft de accountant een managementletter opgesteld. Deze bevat een aantal bevindingen en aanbevelingen. In het kader van de risicoanalyse wordt hierop kort ingegaan:

- Parkstad heeft gronden in eigendom, waarvan het eigendom is ontstaan vanuit het voormalige recreatieschap. Het is niet bekend om welke gronden het mogelijk gaat. Deze zijn dan ook niet opgenomen in de balans. In 2017 zal een actie worden ondernomen om de in eigendom zijnde gronden te inventariseren en vervolgens worden gezien welke vervolgacties zullen worden genomen met als intentie deze gronden te vervreemden. Voor de jaarrekening 2016 vormen deze gronden een stille reserve van een onbekende (maar hoogstwaarschijnlijk geringe) omvang.
- Door de beperkte omvang van Parkstad is op sommige onderdelen binnen de financiële processen functievermenging. Het risico dat dit met zich meebrengt wordt beperkt door een aantal mitigerende maatregelen. Daar waar mogelijk wordt meer functiescheiding afgedwongen en vastgelegd in processen. Echter volledige functiescheiding is met de huidige omvang niet haalbaar.
- Parkstad heeft nog geen frauderisico analyse uitgevoerd. Dit zal worden opgepakt direct na afronding van het opstellen van de jaarrekening.
- Wijzigingen in de aanbestedingsregels noodzaken tot het actualiseren van het inkoop- en aanbestedingsproces, zoals vastgelegd in het inkoop- en aanbestedingsdocument, dat in 2013 is vastgesteld. Dit is een actueel thema, omdat sinds kort ook weer projecten worden uitgevoerd van een relatief grotere omvang (denk aan projecten in het kader van de decentralisatie uitkering, van het zonnepanelenproject en van andere derde geldstroomprojecten). Onderdeel van de actualisering is de toets in hoeverre nieuwe inhuurcontracten voldoen aan de nieuwe regelgeving.

Vastgesteld:
AB 12 juli 2017

Jaarstukken 2016

Deel 2: Jaarrekening 2016

1 JAARREKENING 2016

Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.

In overeenstemming met de eisen die gesteld worden in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bestaat de jaarrekening uit een balans, een rekening van baten en lasten en de toelichtingen daarop. De jaarrekening 2016 van Parkstad sluit met een resultaat van € 939, waarvan € 562 als incidentele vrijval van de EFRO-middelen. Voor de bestemming van het resultaat is in het jaarverslag 2016, paragraaf 1.3 voorstel tot resultaatsbestemming, een voorstel ter besluitvorming door het Algemeen Bestuur opgenomen.

Alvorens de balans en de resultatenrekening te presenteren wordt ingegaan op de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

1.1 Waarderingsgrondslagen

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Er is sprake van een stelselwijziging doordat de bijdragen in activa in eigendom van derden gepresenteerd worden bij de immateriële vaste activa per 1-1-2016 in plaats van bij de financiële vaste activa. Als gevolg hiervan zijn de bedragen per 1-1-2016 via een kolom balansverschuiving in de toelichting op de balans geherrubriceerd naar de immateriële vaste activa. Bij de immateriële vaste activa worden deze bijdragen aan activa in eigendom van derden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de financiële vaste activa (art. 36 BBV).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van aanschafwaarde of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen.

Activa met een verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten van minder dan € 10 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd.

Afschrijving vindt voor de eerste keer plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de investering heeft plaatsgevonden.

De materiële vaste activa met een economisch of maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:

- a. maximaal 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
- b. maximaal 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;
- c. maximaal 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- d. maximaal 10 jaar: productiemachines en / of apparatuur, veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen; groot onderhoud bedrijfsgebouwen;
- e. maximaal 5 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- f. maximaal 4 jaar: automatiseringsapparatuur;
- g. maximaal 4 jaar: software.

Vorderingen

De debiteuren worden, onder aftrek van de voorziening wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende leningen

Langlopende schulden zijn schulden met een oorspronkelijke looptijd van langer dan één jaar.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden opgenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

1.2 Balans

ACTIVA	Saldo 31-12-2016	Saldo 1-1-2016	Her- rubricering	Saldo 31-12-2015	PASSIVA	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2015
Bedragen x €1000							
Vaste Activa	7.204	7.204	0	7.204	Vaste Passiva	9.826	12.197
Immateriële Vaste activa	7.204	7.204	7.204	0	Eigen vermogen	5.708	4.796
Bijdragen aan activa eigendom van derden	7.204	7.204	7.204	0	Algemene Reserve	115	115
Financiële vaste activa	0	0	-7.204	7.204	Resultaat 2015	0-	58
Bijdragen aan activa eigendom van derden	0	0	-7.204	7.204	Saldo van baten en lasten 2016	1.236	394
					Bestemmingsreserves	4.357	4.229
					Voorzieningen	197	3.257
					Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	3.920	4.145
					Onderhandse leningen van:		
					Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.920	4.145
Vlottende Activa	6.285	9.758	0	9.758	Vlottende Passiva	3.663	4.765
Onderhanden werk	21.407-	21.410-		21.410-	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.962	1.752
Onderhanden werk	21.407-	21.410-		21.410-	Overige schulden	1.962	1.752
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	17.582	1.946		1.946	Overlopende Passiva	1.701	3.013
Vorderingen op openbare lichamen	17.579	1.943		1.943	Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.117	1.586
Overige vorderingen	3	3		3			
Liquide middelen	1.315	16.951		16.951			
Overlopende activa	8.795	12.272		12.272			
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	696	5.838		5.838	De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	268	1.323
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruit-betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.100	6.433		6.433	Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	315	104
Totaal Activa	13.489	16.962		16.962	Totaal Passiva	13.489	16.962

1.3 Toelichting op de balans

In deze toelichting wordt per balanspost het saldo per 31 december 2016 genoemd met tussen haakjes het vergelijkende cijfer per 31 december 2015. Vervolgens wordt ingegaan op relevante bijzonderheden in 2016.

Het resultaat over 2016 bedraagt € 939 voordelig en is op de balans opgenomen onder het eigen vermogen bij de algemene reserves, in afwachting van het besluit van het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming. Het voorstel voor de resultaatsbestemming is opgenomen in paragraaf 1.3 van het jaarverslag.

Activa

Vaste Activa € 7.204 (€ 7.204)

Er is sprake van een stelselwijziging doordat de bijdragen in activa in eigendom van derden gepresenteerd worden bij de immateriële vaste activa per 1-1-2016 in plaats van bij de financiële vaste activa. Als gevolg hiervan zijn de bedragen per 1-1-2016 via een kolom balansverschuiving in de toelichting op de balans geherrubriceerd naar de immateriële vaste activa. Bij de immateriële vaste activa worden deze bijdragen aan activa in eigendom van derden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa € 7.204 (€ 7.204)

Bijdragen aan activa in eigendom van derden € 7.204 (€ 7.204)

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring bedraagt € 7.204. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven in 30 jaar zodra de Buitenring gereed is. Voor de dekking van de kapitaallasten (rente en afschrijving) van deze investering wordt jaarlijks € 400 gereserveerd ten laste van de Parkstad begroting.

Vlottende activa € 5.578 (€ 9.758)

Het overzicht van de vlottende activa luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Onderhanden werk	21.407-	21.410-
Uitzettingen met rentetypische looptijd < dan 1 jaar	4.097	1.946
Liquide Middelen	14.800	16.951
Overlopende activa	8.088	12.272
	5.578	9.758

Vorraden -/- € 21.407 (-/- € 21.410)

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie -/- € 21.407 (-/- € 21.410)

In dit onderdeel van de toelichting wordt verantwoording afgelegd over de mutaties in de onderhanden projecten van Parkstad. Uitgangspunt bij de projectenadministratie is dat het projectresultaat bij afronding van een onderhanden project nihil (€ 0) is. Een negatieve boekwaarde duidt de omvang (dekking) van het restant projectkrediet aan dat wel is geoormerkt, maar nog niet is uitgekeerd. Een positieve boekwaarde betekent dat het onderhanden project deels tijdelijk via Parkstad wordt voorgefinancierd om dat de toegekende bijdragen van derden (meestal Interreg projecten) nog niet zijn ontvangen. Een onderhanden project wordt financieel afgesloten na goedkeuring van de eindrapportage van de projectuitvoerders.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2016
TOTAAL INTERREG PROJECTEN	334-	396	328-	266-
TOTAAL BUSINESSCASES HERSTRUCTURERING	12.728-	1.312	-	11.416-
TOTAAL BC RUIMTE	160-	261	585-	484-
TOTAAL BC MOBILITEIT	51-	195	1.145-	1.002-
TOTAAL BC WONEN/HERSTRUCTURERING	336-	334	1.771-	1.773-
TOTAAL BC ECONOMIE EN TOERISME	240-	601	1.016-	655-
TOTAAL PROJECTEN REGIOFONDS	3.210-	2.075	1.369-	2.504-
TOTAAL BDU	4.351-	1.088	46-	3.309-
TOTAAL	21.411-	6.263	6.260-	21.408-

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2016
INTERREG PROJECTEN				
Totaal ROCK	240-	371	209-	78-
Totaal Tiger	81-	3	2-	81-
Totaal Interreg project SIS	2	-	2-	-
Totaal Interreg project Future Proof for care & cure	6-	15	10-	-
Totaal Citizens Rail	10-	8	105-	108-
TOTAAL INTERREG PROJECTEN	334-	396	328-	266-

ROCK -/- € -78 (-/- € 240)

Rock is in 2008 van start gegaan met behulp van een Interreg-bijdrage en met cofinanciering van de gemeente Heerlen, de Provincie Limburg en Parkstad. De boekwaarde per 31 december 2012 bedraagt € 250 na verrekening van de bijdragen Interreg-subsidie en de bijdragen van de gemeente Heerlen en Parkstad. Het budget voor het Rock project is in totaal € 2,9 miljoen. De begrote Interreg subsidie voor het project bedraagt € 1,45 miljoen. De gemeente Heerlen draagt als cofinancier in totaal € 1,4 miljoen bij aan dit project. In 2015 is de laatste payment claim ingediend over de periode 1 januari 2015 t/m 30 september 2015. In 2016 heeft Parkstad zijn cofinancieringsbijdrage van € 360 voldaan. Na controle van de leadpartner zal het project waarschijnlijk in 2017 afgewikkeld worden.

TIGER -/- € 81 (-/- € 81)

In 2009 is het Interreg-project TIGER in samenwerking met Städte Region Aachen (leadpartner) opgepakt. Aan Nederlandse zijde zijn de gemeenten Kerkrade, Brunssum, Landgraaf en Onderbanken bij dit project als subpartner en cofinancier betrokken. Naast de gemeenten is ook Provincie Limburg cofinancier. Parkstad draagt als partner € 80 bij aan het project. In november 2009 is de aanvraag voor Interreg subsidie ingediend. In maart 2010 is de uitvoering van het project gestart. Per 31 december 2014 bedraagt het saldo van dit project € 13. Dit is het saldo van de ontvangen dotaties van de cofinancieringsgelden (-/- € 211) van de partners. Per 31 december 2015 bedraagt het saldo van dit project -/- € 81. Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van het project -/- € 81. Dit is het saldo van de ontvangen dotaties van de cofinancieringsgelden van de partners en de gemaakte projectkosten. Begin 2017 is het project nog niet afgerekend door de leadpartner waardoor de laatste ontvangsten/ afrekeningen nog niet ontvangen zijn. De verwachting is dat dit project in 2017 wordt afgesloten.

Citizens Rail -/- € 108 (-/- € 10)

Citizens Rail is in 2012 van start gegaan met behulp van een Interreg-bijdrage en cofinanciering van Parkstad. Het budget voor Citizens Rail is in totaal € 460. Interreg en Parkstad dragen elk € 230 bij. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt -/- € 162. In 2015 is de laatste payment claim ingediend over de periode 1 januari 2015 t/m 30 september 2015. In 2016 zijn er voor € 105 bijdragen van de leadpartner ontvangen. Na controle door de leadpartner zal de eindafrekening waarschijnlijk in 2017 plaatsvinden. De boekwaarde per 31 december 2016 bedraagt -/- € 108.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
BUSINESSCASES HERSTRUCTURERING				
Totaal Businesscase Kerkrade West/ Heilust	3.441-	600	-	2.841-
Totaal Businesscase Nieuwenhagen	3.406-	-	-	3.406-
Totaal Businesscase Brunssum Centrum-Noord	3.636-	653	-	2.983-
Totaal Businesscase Hoensbroek Passart	1.859-	-	-	1.859-
Totaal Businesscase Vrieheide	384-	59	-	325-
TOTAAL BUSINESSCASES HERSTRUCTURERING	12.728-	1.312	-	11.416-

Businesscase Kerkrade-West -/- € 2.841 (-/- € 3.441)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 1.000 aan het project Businesscase Kerkrade-West. De totale toekenning aan het project in 2012 en 2013 bedraagt € 11.600. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds. De bijdrage van Parkstad en de Provincie Limburg is elk € 5.800. In 2012 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. Het bedrag per 31 december 2016 van -/- € 2.841 is de resterende dekking van het project. Er hebben onttrekkingen in 2016 plaatsgevonden van in totaal € 600 die bestaan uit de herinrichting van openbare ruimten.

Businesscase Landgraaf/ Nieuwenhagen -/- € 3.406(-/- € 3.406)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.742 aan het project Businesscase Landgraaf Nieuwenhagen-Lichtenberg. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds. De bijdrage van Parkstad en de Provincie Limburg is elk € 3.371. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. Het bedrag per 31 december 2016 van -/- € 3.406 is de resterende dekking van het project. Er hebben in 2016 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

Businesscase Brunssum Centrum-Noord -/- € 2.983 (-/- € 3.637)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.051 aan het project Businesscase Brunssum Centrum-Noord. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds. De bijdrage van Parkstad en de Provincie Limburg is elk € 3.025. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. Het bedrag per 31 december 2016 van -/- € 2.983 is de resterende dekking van het project. Er hebben onttrekkingen in 2016 plaatsgevonden van in totaal € 653 die bestaan uit aankoop van particulier bezit.

Businesscase Hoensbroek-Passart -/- € 1.859 (-/- € 1.859)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 8.727 aan het project Businesscase Hoensbroek-Passart. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds. De bijdrage van Parkstad en de Provincie Limburg is elk € 4.363,5. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. Het bedrag per 31 december 2016 van -/- € 1.859 is de resterende dekking van het project. Er hebben in 2016 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

Businesscase Vrieheide -/- € 325 (€ -/- 384)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 503 aan het project Businesscase Vrieheide-De Stack. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds. De bijdrage van Parkstad en de Provincie Limburg is elk € 251. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. Het bedrag per 31 december 2016 van -/- € 325 is de resterende dekking van het project. Er hebben onttrekkingen in 2016 plaatsgevonden van in totaal € 59 inzake proceskosten openbare ruimten.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2016
PROJECTEN BC Ruimte				
Totaal Omgevingsvisie	11-	11	25-	26-
Totaal zonnepanelenproject Administratie	-	1	245-	243-
Totaal zonnepanelenproject Parkstad	-	84	80-	4
Totaal Energiecongres Parkstad	-	20	20-	-
Totaal PALET INTERREG	-	3	90-	87-
Totaal Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	103-	123	-	19
Totaal PALET sociale woningvoorraad	45-	20	45-	70-
Totaal PALET Zonneweides	-	-	50-	50-
Totaal PALET Ruimtelijk Afwegingskader	-	-	30-	30-
TOTAAL BC Ruimte	160-	261	585-	484-

Omgevingsvisie -/- € 26 (-/- € 11)

Het project Omgevingsvisie is een project van bestuurscommissie Ruimte. In 2016 is de mid-term review van de intergemeentelijke structuurvisie vastgesteld. In 2016 start het voorbereidingstraject / analysefase "Regionale Omgevingsvisie". Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van dit project -/- € 26. Er heeft een dotatie vanuit werkbudget van € 25 plaatsgevonden. Er hebben onttrekkingen in 2016 plaatsgevonden van in totaal € 11 die met name te maken hebben inzake het geven van advies voor de herziening structuurvisie Parkstad Limburg.

Zonnepanelenproject Administratie -/- € 243 (€ 0)

Het project zonnepanelenproject administratie is een project van de bestuurscommissie Ruimte. In 2016 is er besloten voor het centraal organiseren van de administratieve werkzaamheden. De bijdragen van dit project worden in 2 tranches van de deelnemende gemeenten ontvangen. In totaal dragen de gemeenten € 489 bij. In 2016 is 50% van de totale tranche gefactureerd aan de gemeenten. Er heeft een dotatie plaatsgevonden van € 245.

Zonnepanelenproject Parkstad € 4 (€ 0)

Het project zonnepanelenproject parkstad is een project van de bestuurscommissie Ruimte. Burgers van de parkstadgemeenten kunnen meedoen met het zonnepanelenproject. In 2016 heeft er dotatie plaatsgevonden van € 80 en hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van 84k die met name te maken hebben met advocaatskosten.

Energiecongres Parkstad € 0 (€ 0)

Het project Energiecongres Parkstad is een project van bestuurscommissie Ruimte. Door de bestuurscommissie is besloten om een bijdrage aan het energiecongres te leveren dat op 27 mei 2016 heeft plaatsgevonden. Er heeft een dotatie en onttrekking van € 20 plaatsgevonden.

PALET INTTEREG -/- € 87 (€ 0)

Het project PALET INTTEREG is een project van bestuurscommissie Ruimte. In 2016 is besloten om een EU vraag in te dienen voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma PALET 3.0. Er heeft een dotatie plaatsgevonden van € 90 en enkele kleine onttrekkingen.

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) € 19 (-/- € 103)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 160 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie. De boekwaarde per 31 december 2016 van € 19. Er hebben onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 123.

PALET sociale woningvoorraad -/- € 70 (-/- € 45)

Het project PALET sociale woningvoorraad is van bestuurscommissie Wonen verschoven naar bestuurscommissie Ruimte. Per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project € 70. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 45 en een onttrekking van € 20.

PALET Zonneweides -/- € 50 (€ 0)

Het project PALET Zonneweides is een project van bestuurscommissie Ruimte. Per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project € 50. In 2016 hebben er geen dotaties of onttrekkingen plaatsgevonden.

PALET Ruimtelijk Afwegingskader -/- € 30 (€ 0)

Het project PALET Ruimtelijk Afwegingskader is een project van bestuurscommissie Ruimte. Per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project € 30. In 2016 hebben er geen dotaties of onttrekkingen plaatsgevonden.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
PROJECTEN BC MOBILITEIT				
Totaal Zonne-energie Buitenring	13-	13	-	-
Totaal Quicksan Fietsring Parkstad Limburg	3-	3	-	-
Totaal Bijdrage verbetering OV Avantis/ Trilandis	35-	35	-	-
Totaal Bewegwijzeringsplan	-	11	23-	11-
Totaal programma thematische fietsroutes	-	70	70-	0-
Totaal deelname EU project RAISE	-	-	40-	40-
Totaal OV overstappunten	-	9	9-	-
Totaal Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf	-	50	1.000-	950-
Totaal Verkeersongevallenanalysepakket	-	4	4-	-
TOTAAL BC MOBILITEIT	51-	195	1.145-	1.002-

Zonne-Energie Buitenring -/- € 0 (-/- € 13)

Het project Zonne-Energie Buitenring is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Hogeschool Zuyd gaat het potentieel van zonne-energie op en langs de Buitenring onderzoeken. Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van dit project € 0. Er hebben in 2016 onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 13.

Quickscan Fietsring Parkstad Limburg -/- € 0 (-/- € 3)

Het project Quickscan Fietsring Parkstad Limburg is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Er zal een onderzoek komen naar de haalbaarheid van een fietsring. Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van dit project € 0. Er hebben in 2016 onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 3.

Bijdrage verbetering OV Avantis/ Trilandis -/- € 0(-/- € 35)

Het project Bijdrage verbetering OV Avantis/ Trilandis is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Vanuit Parkstad wordt een bijdrage geleverd in de totale kosten voor de verbetering van het openbaar vervoer naar en van Avantis/ Trilandis. Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van dit project € 0. Er hebben in 2016 voor € 35 onttrekkingen plaatsgevonden.

Bewegwijzeringsplan -/- € 11 (€ 0)

Het project Bewegwijzeringsplan is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Per 31 december 2016 is de resterende dekking € 11. In 2016 hebben er voor € 23 aan dotaties en € 11 aan onttrekkingen plaatsgevonden.

Programma thematische fietsroutes € 0 (€ 0)

Het project Programma thematische fietsroutes is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Per 31 december 2016 is de resterende dekking € 0. In 2016 hebben er voor € 70 aan dotaties en € 70 aan onttrekkingen plaatsgevonden.

Deelname EU project RAISE -/- € 40 (-/- € 40)

Het project Deelname EU Project RAISE is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Per 31 december 2016 is de resterende dekking € 40. In 2016 hebben er geen dotaties of onttrekkingen plaatsgevonden.

OV overstappunten € 0 (€ 0)

Het project OV overstappunten is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Per 31 december 2016 is de resterende dekking € 0. In 2016 hebben er voor € 9 aan dotaties en € 9 aan onttrekkingen plaatsgevonden.

Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf -/- € 950 (€ 0)

Het project Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf is een project van bestuurscommissie Mobiliteit. Met ingang van 2016 is als vervolg op de tijdelijke krimpmaatstaaf in het gemeentefonds een decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling geïntroduceerd. Voor de spoorverdubbeling in kader van de intercity naar Aken is € 2 miljoen toegezegd. De eerste tranche van 1 miljoen is in 2016 toegevoegd aan de dekking van dit project. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van € 50.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderen	31-12-2016
PROJECTEN BC WONEN/ HERSTRUCTURERING				
Totaal Aanpak Particulier Bezit (voorheen: Hoogbouwflats	113-	40	-	73-
Totaal Aanpak Particulier Bezit KRIMP	-	100	100-	-
Totaal Aanpak Hoogbouwflats casus 1 KRIMP	-	-	1.500-	1.500-
Totaal Bestuursconferentie Wonen & Zorg	5-	-	-	5-
Totaal Aanpak regionale Woonvisie 2015-2016	100-	73	-	27-
Totaal visie Wonen & Zorg	-	9	32-	23-
Totaal Regionaal Overleg Huurdersbelangen PSL	-	10	10-	-
Totaal Woonmonitor Parkstad Gemeenten	25-	21	-	4-
Totaal ond. Te koop staand/ leegst. Particulier bezit	1	1-	-	-
Totaal Themabijeenkomst aanp. Particulier Bezit	5-	-	-	5-
Totaal Ontwerp Bidbook 2015	1-	1	-	0-
Totaal Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	10-	5	-	5-
Totaal Vrije ruimte Secretaris BC Wonen	-	5	6-	0-
Totaal Training fin. Beoord. Bod en inv.ruimte	-	3	3-	0-
Totaal Casa Equitana	-	3	3-	-
Totaal Groeve Beaujean	-	3	3-	-
Totaal Bijdrage Crowdfund. Krimpregio's	-	3	3-	-
Totaal Festival van de toekomst	-	-	75-	75-
Totaal Actieplan Wonen Zuid-Limburg	-	-	10-	10-
Totaal arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	-	-	25-	25-
Totaal Doorrekening BC hoogbouwflats Kerkrade	-	-	2-	2-
Totaal RWTH	78-	60	-	17-
TOTAAL BC WONEN/ HERSTRUCTURERING	336-	334	1.771-	1.773-

Aanpak Particulier Bezit -/- € 73 (-/- € 113)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 120 aan het project Hoogbouwflats Parkstad. Het project wordt bekostigd uit de reserve procesgelden herstructurering wonen € 110 en een subsidie van BZK/Platform 31 van € 10. In 2015 is de naam van het project veranderd in Aanpak particulier bezit. Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van dit project -/- € 73. Er heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 40.

Aanpak Particulier Bezit KRIMP € 0 (€ 0)

Het project aanpak particulier bezit krimp is een project van het algemeen bestuur. Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van dit project € 0. Er heeft een onttrekking en dotatie plaatsgevonden van € 100.

Aanpak Hoogbouwflats casus 1 KRIMP -/- € 1.500 (€ 0)

Het project aanpak hoogbouwflats casus 1 KRIMP is een project van het algemeen bestuur. Per 31 december bedraagt het saldo van dit project -/- € 1.500. Er heeft een dotatie plaatsgevonden van € 1.500.

Bestuursconferentie Wonen & Zorg -/- € 5 (-/- € 5)

Het project Bestuursconferentie Wonen & Zorg is een project van bestuurscommissie Wonen. Het project wordt bekostigd uit het budget van de bestuurscommissie Wonen. Het bedrag -/- € 5 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

Aanpak regionale woonvisie 2015-2016 -/- € 27 (-/- € 100)

Het project aanpak regionale woonvisie 2015-2016 is een project van de bestuurscommissie Wonen. Het project wordt bekostigd uit het werkbudget Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is -/- € 27. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden voor in totaal € 73.

Aanpak visie Wonen & Zorg -/- € 23 (€ 0)

Het project aanpak visie Wonen & Zorg is een project van bestuurscommissie Wonen. De dekking van dit project komt uit het project transformatie wijkenaanpak. Het saldo van het project per 31 december 2016 is -/- 23. In 2016 heeft er een dotatie van € 32 en een onttrekking van € 9 plaatsgevonden.

Regionaal overleg huurdersbelangen PSL € 0 (€ 0)

Het project regionaal overleg huurdersbelangen PSL is een project van bestuurscommissie Wonen. In 2016 hebben er dotaties en onttrekkingen van € 10 plaatsgevonden.

Woonmonitor Parkstad Gemeenten -/- € 4 (-/- € 25)

Het project Woonmonitor Parkstad Gemeenten is een project van bestuurscommissie Wonen. Het project wordt bekostigd uit het budget van de bestuurscommissie Wonen. Per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project -/- € 4. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 21.

Onderzoek te koop staand/ leegstaand particulier bezit € 0 (€ 1)

Het project te koop staand/ leegstaand particulier bezit is een project van bestuurscommissie Wonen. Per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project € 0. In 2016 heeft er een onttrekking van € 1 plaatsgevonden.

Themabijeenkomst aanpak Particulier Bezit -/- € 5 (-/- € 5)

Het project themabijeenkomst particulier bezit is een project van de bestuurscommissie Wonen. Het project wordt bekostigd uit het werkbudget Wonen.. Het saldo van het project per 31 december 2016 is -/- € 5. In 2016 heeft er geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

Ontwerp Bidboek 2015 € 0 (-/- € 1)

Het project ontwerp bidboek 2015 is een project van de bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is -/- € 0. In 2016 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 1.

Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen -/- € 5 (-/- € 10)

Het project verzekeringsmodel voor woningbouwplannen is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is -/- 5. In 2016 hebben er voor in totaal € 5 aan onttrekkingen plaatsgevonden.

Vrije ruimte Secretaris BC Wonen € 0 (€ 0)

Het project vrije ruimte secretaris BC Wonen is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 5 en dotaties van € 6 plaatsgevonden.

Training fin.beoord. bod en inv. Ruimte € 0 (€ 0)

Het project Training fin.beoord. bod en inv. ruimte is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 3 en dotaties van € 3 plaatsgevonden.

Casa Equitana € 0 (€ 0)

Het project Casa Equitana is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 3 en dotaties van € 3 plaatsgevonden.

Groeve Beaujean € 0 (€ 0)

Het project groeve beaujean is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 3 en dotaties van € 3 plaatsgevonden.

Bijdrage Crowdfund. Krimpregio's € 0 (€ 0)

Het project Crowdfund Krimpregio's is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 3 en dotaties van € 3 plaatsgevonden.

Festival van de toekomst -/- € 75 (€ 0)

Het project Festival van de toekomst is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 heeft er een dotatie van € 75 plaatsgevonden en geen onttrekkingen.

Actieplan Wonen Zuid-Limburg -/- € 10 (€ 0)

Het project Actieplan wonen Zuid-Limburg is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 heeft er een dotatie van € 10 plaatsgevonden en geen onttrekkingen.

Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars -/- € 25 (€ 0)

Het project Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars is een project van bestuurscommissie Wonen. Het saldo van het project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 heeft er een dotatie van € 55 plaatsgevonden en geen onttrekkingen.

RWTH -/- € 17 (-/- € 78)

In 2012 is een bedrag toegekend van € 45 voor de RWTH. Dit bestaat uit een bijdrage van Parkstad van € 30 en een cofinanciering van de Gemeente Heerlen, Gemeente Kerkrade en de ROW corporaties van in totaal € 15. In 2013 is een bedrag toegekend van € 78 voor het project RWTH. Het project wordt bekostigd uit reserve procesgeld en herstructurering wonen € 44/ bijdrage Provincie € 19 en bijdrage derden € 15. In 2014 is het project verlengd en is er een dotatie van € 125 toegevoegd uit het budget van de bestuurscommissie Wonen. De boekwaarde van het project per 31 december 2016 bedraagt -/- € 17. In 2016 hebben er voor € 60 aan onttrekkingen plaatsgevonden die grotendeels betrekking hadden op inzet van personeel.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderen	31-12-2016
PROJECTEN BC ECONOMIE EN TOERISME				
Totaal Samenwerking RCE (Rijksdienst voor Cultureel	18-	3	35-	50-
Totaal Detailhandel / Retailstructuurvisie	42-	4	50-	87-
Totaal Detailhandel / Retailstructuurvisie 2 provincie	-	14	14-	-
Totaal Ruimt.plan Baalsbruggen en omgeving	5-	5	-	-
Totaal Promotie & Acquisitie	11	60	76-	5-
Totaal Externe Adviezen (Herstructurering BTM Advies op	4-	10	25-	19-
Totaal DIPL (Dit is Parkstad Limburg)	27-	27	-	0-
Totaal Uitvoeringsplan Toerisme	24-	58	34-	-
Totaal Nacht der Unternehmen	15-	-	-	15-
Totaal Aldi Nuth	15-	56	-	41
Totaal Grensoverschrijdende arbeidsmarkt	15-	3	-	12-
Totaal Vrije Ruimte Secretaris BC Economie	-	0	-	0
Totaal Monitoring	-	5	20-	15-
Totaal WTTC	-	224	249-	24-
Totaal Intergemeentelijke Structuurvisie Ruimt Econ.	-	-	38-	38-
Totaal Uitvoering dossier supermarkten	-	-	45-	45-
Totaal Creatieve clusters Parkstad - TEDx-achtig event	-	4	5-	1-
Totaal Bedrijventerreinen Bijdrage Wifi-Pilot	-	12	6-	6
Totaal Actualisatie toerisme beleid innovatieplatform	-	11	22-	11-
Totaal Bedrijventerreinen visie en programma	-	-	30-	30-
Totaal Platform	-	-	12-	12-
Totaal project Leisure-Ring KRIMP	-	-	300-	300-
Totaal project Streetwise	-	21	21-	1
Totaal Leisurering	85-	82	35-	38-
Totaal Bestuursconferentie Detailhandel	1-	-	-	1-
TOTAAL BC ECONOMIE EN TOERISME	240-	601	1.016-	655-

Samenwerking RCE -/- € 50 (-/- € 18)

Het project Samenwerking RCE is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het project wordt bekostigd uit het oude budget van toerisme. Het bedrag -/- € 50 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 3 en een dotatie van € 50.

Detailhandel/ Retailstructuurvisie -/- € 87(-/- € 42)

Het project Detailhandel Retail structuurvisie is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . Het project wordt bekostigd uit het budget van de bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het bedrag -/- € 87 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 4 en een dotatie van € 50.

Ruimt. Plan Baalsbruggen en omgeving € 0 (-/- € 5)

Het project Ruimtelijk plan baalsbruggen en omgeving is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . Het project is in 2016 beëindigd. In 2016 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 5.

Promotie & Acquisitie -/- € 5 (€ 11)

Het project Promotie & Acquisitie is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . Het bedrag € 5 per 31 december 2016 is het saldo van het project. In 2016 hebben er in totaal voor € 60 onttrekkingen plaatsgevonden en voor in totaal € 76 aan dotaties.

Externe Adviezen -/- € 19 (-/- € 4)

Het project Externe adviezen is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het bedrag -/- € 19 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er voor in totaliteit € 10 aan onttrekkingen plaatsgevonden en een dotatie van € 25.

DIPL (Dit is Parkstad Limburg) € 0 (-/- € 27)

Het project DIPL (Dit is Parkstad Limburg) is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . In 2016 hebben er voor in totaliteit € 27 aan onttrekkingen plaatsgevonden.

Uitvoeringsplan Toerisme -/- € 0 (-/- € 24)

Het project uitvoeringsplan toerisme is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . In 2016 hebben er voor in totaal van € 58 onttrekkingen en € 34 aan dotaties plaatsgevonden.

Nacht der Unternehmen -/- € 15 (-/- € 15)

Het project Nacht der Unternehmen is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . Het project wordt voor € 15 bekostigd uit het budget van de bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het bedrag -/- € 15 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

Aldi Nuth € 41 (-/- € 15)

Het project Aldi Nuth is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . In 2016 hebben er voor in totaal € 56 aan onttrekkingen plaatsgevonden.

Grensoverschrijdende arbeidsmarkt -/- € 12 (-/- € 15)

Het project Grensoverschrijdende arbeidsmarkt is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . Het project wordt voor € 15 bekostigd uit het budget van de bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het bedrag -/- € 12 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een onttrekking van € 3 plaatsgevonden.

Monitoring -/- € 15 (€ 0)

Het project Monitoring is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het project wordt voor € 20 bekostigd uit het werkbudget van de bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het bedrag -/- € 15 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 20 en onttrekkingen van € 5.

WTTC -/- € 24 (€ 0)

Het project WTTC is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. In 2016 heeft de regio Parkstad de prijs gewonnen voor Tourism for tomorrow. Dit project is in het leven geroepen om de regio positief onder de aandacht te brengen. De bijdragen van Parkstad is € 50, de bijdrage van de deelnemende gemeenten is € 100 en de bijdrage van de provincie is eveneens € 100. Het bedrag van -/- € 24 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er dotaties plaatsgevonden van € 249 en onttrekkingen van € 224.

Intergemeentelijke Structuurvisie Ruimt. Econ. -/- € 38 (€ 0)

Het project Intergemeentelijke Structuurvisie Ruimt. en Econ. is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 38 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 38.

Uitvoering dossier supermarkten -/- € 45 (€ 0)

Het project Uitvoering dossier supermarkten is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 45 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 45.

Creatieve clusters Parkstad – TEDx-achtig event -/- € 1 (€ 0)

Het project creatieve clusters Parkstad is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 1 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 5 en onttrekkingen van € 4.

Bedrijventerreinen Bijdrage Wifi-Pilot € 6 (€ 0)

Het project bedrijventerreinen bijdrage Wifi-Pilot is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. In 2016 heeft er onttrekking plaatsgevonden van € 12 en een dotatie van € 6.

Actualisatie toerisme beleid innovatieplatform -/- € 11 (€ 0)

Het project Actualisatie toerisme beleid innovatieplatform is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 11 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 22 en onttrekkingen van € 11.

Bedrijventerreinen visie en programma -/- € 30 (€ 0)

Het project bedrijventerreinen visie en programma is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 30 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 30.

Platform -/- € 12 (€ 0)

Het project platform is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 12 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 12.

Leisure-Ring KRIMP -/- € 300 (€ 0)

Het project Leisure-Ring KRIMP is een project van het algemeen bestuur. Het saldo per 31 december 2016 -/- € 300 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 300.

Streetwise € 1 (€ 0)

Het project Streetwise is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme. In 2016 heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 21 en onttrekkingen van € 21.

Leisurering -/- € 38 (-/- € 85)

Het project Doorontwikkeling Entree Parkstad is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . In 2015 is het project van naam veranderd en heeft er een bijdrage plaatsgevonden vanuit de bestuurscommissie Economie en Toerisme van € 70 en een bijdrage van € 15 vanuit de bestuurscommissie mobiliteit. Het bedrag -/- € 38 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 82 en een dotatie van € 35.

Bestuursconferentie Detailhandel -/- € 1 (-/- € 1)

Het project Bestuursconferentie Detailhandel is een project van bestuurscommissie Economie en Toerisme . Het bedrag -/- € 1 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderings	31-12-2016
PROJECTEN REGIOFONDS				
Totaal Gebiedsontw. Oostflank PSL	-	500	500-	-
Totaal Nature Wonder World	45-	45	-	-
Totaal Alliantiefabriek Energietransitie	2-	2	-	-
Totaal Bouwberg	5-	4	-	1-
Totaal Transformatieopgave Zorggeschikte Woningen	32-	32	-	-
Totaal BIHTS	2.797-	1.308	992-	2.480-
Totaal conferentie regionale transformatie	2	-	2-	-
Totaal LDE Kerkrade West	1-	1	-	-
Totaal Nieuwe Energie	330-	182	125	23-
TOTAAL PROJECTEN REGIOFONDS	3.210-	2.075	1.369-	2.504-

Gebiedsontwikkeling Oostflank PSL € 0 (€ 0)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 2.500 aan de Provincie Limburg voor het project Gebiedsontwikkeling van de Oostflank Parkstad Limburg. Het project wordt bekostigd uit het regiofonds. De boekwaarde per 31 december 2016 is € 0. In 2016 heeft de laatste tranche plaatsgevonden en heeft er een dotatie plaatsgevonden die gelijk is aan de onttrekking.

Nature Wonder World -/-€ 0 (-/- € 45)

In 2011 is een bedrag toegekend van € 450 aan ADDVentures voor het project Nature Wonder World. Het project wordt bekostigd uit de procesgelden Regiofonds. De bijdrage van Parkstad en de Provincie Limburg is elk € 225. In 2016 is de laatste tranche uitbetaald van € 45.

Alliantiefabriek Energietransitie -/- € 0 (-/- € 2)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 30 voor het project Alliantiefabriek Energietransitie. Het project wordt bekostigd uit de procesgelden Regiofonds en de IBA voor elk € 15. De boekwaarde per 31 december 2016 is -/- € 0. Er hebben onttrekkingen plaatsgevonden van € 2.

Bouwberg -/- € 1 (-/- € 5)

In 2013 is een bedrag toegekend van € 50 aan de gemeente Brunssum voor het project Bouwberg. De projecten worden bekostigd uit het regiofonds. De boekwaarde per 31 december 2016 van -/- € 1 is de resterende dekking van het project. Er hebben in 2016 onttrekkingen plaatsgevonden van € 4.

Transformatieopgaaf Zorggeschikte Woningen -/- € 0 (-/- € 32)

In 2012 is het project Transformatieopgaaf Zorggeschikte Woningen van start gegaan. Het budget voor dit project bedraagt € 88. De bijdrage van Parkstad is € 55; van de Provincie Limburg ontvangen we een cofinanciering van € 33 (Uitvoeringsplan Actieprogramma Zorgwoningen 2009). De boekwaarde per 31 december 2016 bedraagt € 0. Het saldo van € 32 is toegevoegd aan het project Visie wonen en Zorg.

BIHTS -/- € 2.480 (-/- € 2.797)

Het totale budget voor het project Building Integrated High Tech Systems (BIHTS) bedraagt € 8.000. In 2012 is een bedrag toegekend van € 5.800. Het restant van het budget is beschikbaar voor de voucherregeling. Nadat de beschikking is verstrekt wordt dit budget verantwoord. Voor de voucherregeling is in 2013 een bedrag van € 380 aan projecten toegekend en in 2015 een bedrag van € 413. Het project bestaat uit een bijdrage van Parkstad en de Provincie van elk € 4.000. De boekwaarde van het project per 31 december 2016 bedraagt -/- € 2.480. In 2016 hebben er voor € 992 dotaties en voor € 1.308 onttrekkingen plaatsgevonden. De dotaties hebben volledig betrekking op de voucherregeling. De onttrekkingen hebben betrekking op Real life lab € 1.106 en de voucherregeling € 202.

Conferentie regionale transformatie € 0 (€ 2)

In 2013 is een bijdrage ontvangen van € 18 voor het project conferentie regionale transformatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. In 2015 is de bijdrage van de provincie ontvangen. Het saldo van project per 31 december 2016 is € 0. In 2016 heeft er een onttrekking van € 2 plaatsgevonden.

LDE Kerkrade West -/- € 0 (-/- € 1)

In 2012 is het project LDE Kerkrade West van start gegaan. Parkstad draagt € 15 bij. De overige bijdragen zijn cofinancieringen van de Gemeente Kerkrade, Provincie Limburg en Hestia groep voor in totaal € 45. De boekwaarde van het project per 31 december 2016 bedraagt -/- € 1. In 2016 hebben er geen onttrekkingen en dotaties plaatsgevonden.

Nieuwe energie -/- € 23 (-/- € 330)

Het project Nieuwe Energie is een project dat voor € 455 wordt gedekt uit het regiofonds en het overige deel van € 845 betreft een cofinanciering van gemeenten (€ 195) en de provincie (€ 650). Het bedrag van -/- € 23 per 31 december 2016 is de resterende dekking van het project. In 2016 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van in totaal € 182. € 50 heeft betrekking op de energietuin en € 132 heeft betrekking op de duurzaamheidswinkel. Er heeft een negatieve dotatie plaatsgevonden van € 125 in verband met het zonnepanelen initiatief. Het betreffende projectplan hiervoor is niet tijdig ingediend.

Omschrijving	1-1-2016	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
PROJECTEN BDU				
Totaal BDU 2012	679	-	-	679
Totaal BDU 2013	2.280-	-	-	2.280-
Totaal BDU 2014	792	53	25-	820
Totaal BDU 2015	3.543-	950	21-	2.613-
Totaal BDU 2016	-	85	-	85
TOTAAL BDU	4.351-	1.088	46-	3.309-

De BDU projecten 2012 t/m 2013 kunnen als 1 project beschouwd worden. Over de verschillende BDU jaren heen kan er verrekend worden.

BDU 2012 en 2013 -/- € 1.601 (-/- € 1.601)

In 2013 zijn de beschikkingen van BDU 2012 en 2013 ontvangen voor in totaal € 2.884 van de Provincie Limburg. De BDU wordt jaarlijks verantwoord via de SISA. De boekwaarde per 31 december 2016 van -/- € 2.884 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden.

BDU 2014 € 820 (-/- € 792)

In 2014 zijn de beschikkingen BDU 2014 ontvangen voor in totaal € 1.399 van de Provincie Limburg. De BDU wordt jaarlijks verantwoord via de SISA. De boekwaarde per 31 december 2016 is € 820. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 53 en dotaties van € 25.

BDU 2015 -/- € 2.613 (€ 3.543)

In 2015 zijn de beschikkingen BDU 2015 ontvangen voor in totaal € 3.892 van de Provincie Limburg. De BDU wordt jaarlijks verantwoord via de SISA. De boekwaarde per 31 december 2016 van -/- € 2.613 is de resterende dekking van het project. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van in totaal € 950 en een dotatie van € 21.

BDU 2016 € 85 (€ 0)

In 2016 is er geen beschikking voor de BDU 2016 ontvangen van de provincie. Deze zal in 2017 worden afgegeven. De BDU wordt jaarlijks verantwoord via de SISA. De boekwaarde per 31 december 2016 is 85. Er hebben in 2016 onttrekkingen van € 85 plaatsgevonden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar, € 17.582 (€ 1.946)

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen	4.094	1.943
Schatkistbankieren	13.485	0
Overige vorderingen	3	3
	17.582	1.946

De toename in 2016 is te verklaren uit het feit dat in 2015 het saldo van het schatkistbankieren is verantwoord op de balanspost liquide middelen. Dit dient echter op de balanspost vorderingen te zijn.

Vorderingen op openbare lichamen € 4.093 (€ 1.943)

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Openstaande debiteuren Parkstad	3.605	465
Openstaande debiteuren GBRD	15	897
Te vorderen BTW	513	581
	4.093	1.943

Openstaande debiteuren Parkstad € 4.093 (€ 467)

Nagenoeg alle privaatrechtelijke debiteuren hebben per 31 december hun rekeningen aan Parkstad voldaan. Er staan nog een aantal vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de provincie open. Hoewel deze vorderingen in het algemeen een ander risicoprofiel hebben dan de privaatrechtelijke vorderingen is de omvang van deze openstaande posten zodanig dat het voortsnog niet opportuun wordt geacht de in het verleden gevormde voorziening voor dubieuze debiteuren van € 40 aan te passen. Deze voorziening maakt deel uit van het gerapporteerde saldo van openstaande debiteuren van € 4.093. Het saldo van openstaande posten is per 31 december in werkelijkheid € 4.133. De waardering van deze post voor de balans is € 4.093, zodat rekening wordt gehouden met een mogelijk verliesrisico tot een bedrag van € 40.

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Rijksoverheid	513	0
Provincie Limburg	489	499
Gemeenten	3.131	6
Overig	3	2
	4.136	507

Openstaande debiteuren GBRD € 15 (€ 898)

Dit betreft met name vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten en gemeenschappelijke samenwerkingen. De verwachting is dat deze vorderingen volledig door de openbare lichamen worden voldaan.

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Gemeenten	15	18
Gemeenschappelijke regelingen	0	879
	15	898

Schatkistbankieren € 13.485 (€ 0)

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Schatkistbankieren	13.485	0
	17.582	1.946

De toename in 2016 is te verklaren uit het feit dat in 2015 het saldo van het schatkistbankieren is verantwoord op de balanspost liquide middelen. Dit dient echter op de balanspost vorderingen te zijn. Het saldo op schatkistbankieren bedroeg per ultimo 2016 € 13.485 (2015: € 16.302). De teruggang in het saldo van het schatkistbankieren is te verklaren doordat ten laste van een aantal projecten van voor de transitie c.q. de businesscases wonen een aantal betalingen zijn verricht.

Liquide middelen € 1.315 (€ 16.951)

De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Parkstad Bureau	1.844	16.346
Parkstad GBRD	-529	605
	1.315	16.951

In 2015 is op de post liquide middelen het saldo van schatkistbankieren verantwoord (2015: € 16.302). Het saldo is met ingang van 2016 (€ 13.485) verantwoord op de post overige vorderingen.

Het saldo liquide middelen betreft altijd een momentopname. De daling van € 1,1 miljoen bij de GBRD in 2016 valt te verklaren door vooruitbetalingen die vanuit de gemeenten heeft plaatsgevonden in 2014 en 2015. Deze vooruitbetaling was nodig omdat de frictiekosten in de eerste jaren hoger zijn dan in de laatste jaren. Per saldo hebben we eind 2016 een meerjarig verlies van € 1.367 opgenomen. Dit bedrag hebben we nog tegoed van de deelnemende gemeenten.

Overlopende activa € 8.795 (€ 12.272)

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel € 696 (€ 5.838).

Dit betreft onder andere de nog te ontvangen EFRO subsidie en EZ cofinanciering m.b.t. de EFRO programma's 5 en 6.

Begin 2016 stonden met betrekking tot de financiële afwikkeling van de EFRO-programma's nog de volgende actiepunten open:

- 1 Afronding van EZ-cofinanciering van EFRO 5 als uitvloeisel van de uitspraak van Raad van State.
- 2 Afrekening van de EZ-cofinanciering van EFRO 6 met de provincie Limburg.

In 2016 is EFRO 6 volledig afgerekend met de provincie. Voor de afwikkeling van EFRO 5 is in december 2016 overeenstemming bereikt met EZ. Daarmee is het EFRO 5 deel ook volledig afgewikkeld. Een deel van de voorziening (€ 562), dat op basis van de huidige inschattingen vrijwel zeker ten goede komt aan Parkstad, kan daardoor vrijvallen als incidentele bate voorgaande dienstjaren. In de voorziening blijft vooralsnog een bedrag opgenomen van € 390 ten behoeve van de finale afrekening de projectpartners (Sittard-Geleen, Provincie en Stadsregio Parkstad Limburg Na de eindovereenkomst tussen de partners zal de voorziening EFRO risicofonds opgeheven worden en is het project volledig afgewikkeld.

BDU:

- In 2013 hebben we de subsidiebeschikkingen voor de BDU jaren 2012 en 2013 ontvangen van de Provincie. De Provincie heeft 90% van dit bedrag voldaan en het restant € 274 is opgenomen als nog te ontvangen voorschotbedragen.
- In 2014 hebben we de subsidiebeschikkingen voor de BDU 2014 ontvangen van de Provincie. De Provincie heeft 90% van dit bedrag voldaan en het restant € 134 is opgenomen als nog te ontvangen voorschotbedragen.
- In 2015 hebben we de subsidiebeschikkingen voor de BDU 2015 ontvangen van de Provincie. De Provincie heeft 90% van dit bedrag voldaan en het restant € 288 is opgenomen als nog te ontvangen voorschotbedragen.

Omschrijving	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
Betaalrekening EFRO Middelen algemeen	8		8	0
Betaalrekening EFRO 5 Middelen	395		395	0
Betaalrekening EFRO 6 Middelen	1.206		1.206	0
BDU 2012/2013 Provincie	274			274
BDU 2014 Provincie	134			134
BDU 2015 Provincie	3.822		3.534	288
Totaal	5.838		5.143	696

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen € 8.100 (€ 6.433)

Nog te ontvangen € 7.566 (x€ 5.955)

De nog te ontvangen bedragen per 31-12-2016 bedragen voor Parkstad € 5.492, voor de GBRD € 2.074. De vorderingen van Parkstad hebben met name betrekking op de businesscases herstructurering € 3.872 van de Provincie. De dekking van dit project is volledig verantwoord in de projectadministratie en de Provincie dient dit openstaand bedrag nog te voldoen. De vorderingen BIHTS en Nieuwe Energie Regiodialoog betreffen tevens vorderingen op de Provincie waarvan de dekking van dit project volledig verantwoord zijn in

de projectadministratie. De vordering van het zonnepanelenproject betreft een vordering van de aangesloten gemeenten voor het project zonnepanelen. De vordering inzake EFRO betreft een vordering die we hebben op de provincie inzake de afwikkeling van het EFRO project. Het ministerie heeft dit bedrag reeds overgemaakt aan de provincie.

Bij de GBRD staan nog vorderingen open die betrekking hebben op reeds betaalde kosten in het kader van de gemaakte frictie en desintegratiekosten die nog verrekend dienen te worden met de gemeenten. Tot 31-12-2016 is dit het verlies wat de GBRD heeft gemaakt. Bij afwikkeling van het project eind 2017 dienen de verliezen verhaald te worden op de deelnemende gemeenten van het voormalige GBRD.

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Parkstad Bureau	5.492	4.500
Bijdrage Businesscase Herstructurering	3.872	3.872
Bijdrage BIHTS	400	400
Bijdragen Zonnepanelenproject	245	0
Bijdrage Nieuwe Energie Regiodialoog	53	178
Afrekening Ministerie EFRO deal	974	0
Beëindigingsovereenkomst 60 plussers	0	21
Bijdrage salariskosten Streetwise	21	0
Overige posten	23	29
GBRD – Belastingen & Registraties	2.074	1.455
Frictie en Desintegratiekosten	2.074	1.455
Totaal	7.566	5.955

Vooruitbetaald € 437 (€ 478)

De vooruitbetaalde bedragen, van Parkstad Bureau € 22 (€ 63), GBRD € 415 (€ 415). Deze bedragen zijn in 2016 vooruitbetaald in verband met kosten die betrekking hebben op 2017. De grootste posten bij Parkstad zijn bijdrage routebureau € 6 , AOV collectief € 4 en diverse verzekeringen voor in totaal € 4. Bij de GBRD heeft dit betrekking op de tijdelijke kosten 1 T biljet 2015 € 415.

Passiva

Vaste Passiva € 9.919 (€ 12.197)

De vaste passiva bestaan uit de reserves en de voorzieningen. Hieronder worden de mutaties en de stand van de reserves en voorzieningen nader toegelicht.

Eigen vermogen € 5.708 (€ 4.795)

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, het nog te bestemmen resultaat 2016 en de bestemmingsreserves van Parkstad. In het onderstaande overzicht is de stand van de algemene en bestemmingsreserves opgenomen (totaal € 4.472). Voor de omvang van het eigen vermogen dient hieraan te worden toegevoegd het te bestemmen resultaat van 2016 (€ 1.236).

	Saldo 31-12-2015	Geraamde mutaties 2016		Bestemming resultaat voorgaand boekjaar		Mutaties t/m 2016		Saldo 31-12-2016 excl. resultaat 2016
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene Reserves								
Algemene reserve Parkstad	115							115
Saldo van baten en lasten 2014	58		58		58			0-
Saldo van baten en lasten 2015	394		394		394			-
Totaal algemene reserves	566	-	452	-	452	-	-	115
Bestemmingsreserves								
Egalisatie frictiekosten GBRD	62							62
Egalisatie frictiekosten Parkstad	465	394		394				859
Ringwegen	2.749	400	168			400	168	2.981
Städte Region Aachen / EGTS	8							8
Stortplaatsen	65							65
Werkbudget Algemeen Bestuur	635		635	58			346	347
Werkgelegenheidsfonds	246		210				210	36
Totaal bestemmingsreserves	4.229	794	1.013	452	-	400	724	4.357
Totaal Eigen vermogen	4.795	794	1.465	452	452	400	724	4.472

Algemene Reserve Parkstad €115 (€ 115)

De algemene reserve heeft een omvang van € 115. Het Dagelijks bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2016 heeft het Dagelijks bestuur van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt. Voor een uitgebreidere toelichting zie paragraaf 6.2 van het jaarverslag.

Resultaat na bestemming 2014 € 0 (€ 58)

Het resultaat na bestemming is conform het besluit van 9 maart 2016 in het jaarplan 2016 programmatisch ingezet. Het bedrag is in 2016 toegevoegd aan het werkbudget van de bestuurscommissies.

Resultaat na bestemming 2015 € 0 (€ 394)

De resultaatsbestemming van 2015 is conform het besluit van 12 oktober 2016 toegevoegd aan de reserve egalisatie frictiekosten parkstad.

Bestemmingsreserves € 4.357 (€ 4.229)

De ontwikkeling van de bestemmingsreserves in 2016 is weergegeven in het overzicht. De bestemmingsreserves die in 2016 zijn gemuteerd worden hieronder toegelicht.

Reserve frictiekosten GBRD € 62 (€ 62)

GBRD heeft in 2013 een aantal beëindigingsovereenkomsten met 60-+ medewerkers gesloten. Als gevolg van deze regeling is deze reserve in 2014 gevormd. In 2014 heeft er een dotatie van € 62 plaatsgevonden. De looptijd van deze reserve is tot en met 2018. De frictiekosten zijn in 2016 volledig opgevangen door de beschikbare middelen voor loonkosten en bedrijfsvoering. In 2016 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Reserve frictiekosten Parkstad € 858 (€ 465)

Parkstad heeft in 2013 een aantal beëindigingsovereenkomsten met 60-+ medewerkers gesloten. Als gevolg van deze regeling is deze reserve in 2014 gevormd. In 2014 heeft er een dotatie van € 403 plaatsgevonden. In 2015 is € 62 van het resultaat van 2014 toegevoegd aan deze reserve. De looptijd van deze reserve is tot 2018. De frictiekosten zijn in 2016 volledig opgevangen door de beschikbare middelen voor loonkosten en bedrijfsvoering. In 2016 is € 394 van het resultaat van 2015 toegevoegd aan deze reserve. Er hebben in 2016 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Reserve Ringwegen € 2.981 (€ 2.749)

Elk jaar wordt € 400 aan de reserve ringwegen toegevoegd ter dekking van de kapitaallasten (jaarlijkse rente en toekomstige afschrijving) van de ringwegen. Voor de voorfinanciering van de buitenring heeft Parkstad een lening afgesloten. De rentekosten van de lening (€ 168) zijn in 2016, zoals gepland, onttrokken aan deze bestemmingsreserve. Na realisatie van de Buitenring worden ook de afschrijvingskosten uit de reserve gedekt.

Reserve Städte Region Aachen / EGTS € 8 (€ 8)

Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50. In 2016 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve stortplaatsen € 65 (€ 65)

De voorziening is gevormd ter dekking van de nazorg en eindafwerking van de stortplaats Nieuwenhagen. In 2016 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur € 347 (€ 103)

In 2016 is door het dagelijks bestuur het besluit genomen om de werkbudgetten van de bestuurscommissies ook in 2017 te kunnen blijven inzetten. In 2016 hebben er onttrekkingen plaatsgevonden van € 288. De onttrekking van € 58 resultaat bestemming vorig boekjaar is rechtstreeks op de werkbudgetten verwerkt. De onttrekkingen hebben betrekking op de diverse projecten die door de bestuurscommissies zijn toegekend.

Reserve Werkgelegenheidsfonds € 210 (€ 246)

Deze reserve dient ter dekking van de kosten van het project Kennis, Onderwijs en Arbeidsmarkt van het programma Economische Structuurversterking. In 2014 is er een bedrag van € 308 onttrokken ter dekking van de bijdrage voor het Grensinfopunt Aachen-Eurode € 50/ Neimed € 49/ Subsidie verzoek Nedcar € 160 / Instroom en scholing € 50. In 2015 is er een bedrag van € 99 onttrokken ter dekking van de bijdrage Grensinfopunt Aachen- Eurode € 50 en Neimed € 49. In 2016 is er een bedrag van € 210 onttrokken ter dekking van de bijdrage aan GIP € 50 / Nedcar € 160.

Resultaat na bestemming 2016 € 1.236 (€ 0)

Het resultaat na bestemming 2016 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2017. Het resultaat over 2016 bedraagt € 1,236 voordelig, inclusief de incidentele bate uitvoorgaande jaren van EFRO van € 859. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2016 treft u aan in paragraaf 1.3 van het jaarverslag.

Voorzieningen € 197 (€ 3.257)

De specificatie van het saldo van de voorzieningen treft u in het volgende overzicht aan.

Voorziening	Saldo	Geraamde mutaties 2016		Mutaties Jaarrekening 2016			Saldo
	31-12-2015	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2016
EFRO programma Risicofonds	1.329		1.097	1.215	1.592	952	0
Voorziening Afrekening EFRO 5	142				142		-
Financiële Arrangementen	136		131		115		21
Voorziening instandhouding financieel systeem	25		25		14		11
Regiofond	48	1.170	1.218	1.170	1.187	31	0-
Voorziening Instapfee Goodwill BsGW	271		271		271		-
Voorziening ingroei pers. GBRD bij BsGW	703		703		703		-
Voorz. Overdr. Voorm.pers. aan Heerlen	394		202		394		-
Voorziening voormalig personeel GBRD	210		36		44		166
Totaal voorzieningen	3.257	1.170	3.683	2.385	4.462	983	197

EFRO programma Risicofonds € 0 (€ 1.329)

De mutaties binnen het risicofonds waren in 2016 als volgt:

Mutaties EFRO risicofonds 2016	31-12-2015	Onttrekking	Toevoeging	Vrijval	31-12-2016
Omschrijving					
Beginsaldo per 1-1-2016	1.329	1.215	1.592	952	0
Eindsaldo per 31-12-2016	1.329	1.215	1.592	952	0

In 2016 is EFRO 6 volledig afgerekend met de provincie. Ten aanzien van de afwikkeling van EFRO 5 is in december 2016 overeenstemming bereikt met EZ. Hiermee is het EFRO 5 deel volledig afgewikkeld. In juni / juli 2017 hebben de 3 risicopartners (Sittard-Geleen, Provincie en Stadsregio Parkstad Limburg) ingestemd met de beëindigingsovereenkomst. Op basis daarvan zal een bedrag van € 92.676 worden uitgekeerd aan Sittard-Geleen. Hiermee is EFRO volledig afgewikkeld en is de voorziening opgeheven. De vrijval maakt onderdeel uit van het resultaat 2016.

Voorziening Afrekening EFRO 5 € 0 (€ 142)

De voorziening afrekening EFRO 5 is in 2015 gevormd voor het maximale nog te betalen bedrag aan de projectuitvoerders. In 2016 heeft hier een onttrekking van € 142 plaatsgevonden.

Voorziening Financiële Arrangementen € 21 (€ 136)

Deze voorziening is gevormd voor medewerkers die een financieel arrangement met Parkstad hebben gesloten. In 2015 is er een nieuwe financieel arrangement aangegaan met een medewerker die per 1 september 2016 uit dienst zal gaan. In 2016 is er voor € 115 onttrokken aan de voorziening inzake beëindigingsvergoeding die is voldaan inzake de uitdiensttreding van een vaste medewerker

Voorziening instandhouding financieel systeem € 11 (€ 25)

Deze voorziening is in 2015 gevormd voor het behoud van de data van het financieel systeem. In 2015 is de overstap gemaakt naar een ander boekhoudpakket, nu moeten er nog kosten gemaakt worden om het oude boekhoudpakket te kunnen blijven raadplegen. Om dit te kunnen faciliteren heeft er een dotatie van € 25 plaatsgevonden in 2015. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 14 plaatsgevonden.

Voorziening Regiofonds Algemeen € 0 (€ 48)

Het regiofonds is een egalisatievoorziening. In 2016 heeft de laatste dotatie aan deze voorziening plaatsgevonden van € 1.170. Er hebben diverse onttrekkingen plaatsgevonden voor in totaal € 1.187. Het restant bedrag van deze voorziening € 31 is vrijgevallen.

Voorziening Instapfee Goodwill BsGW € 0 (€ 271)

In de jaarrekening 2013 is een addendum opgenomen waarin een aantal verplichtingen zijn verwerkt als een transitorische post “nog te betalen bedragen GBRD”. Voor het verkrijgen van een beter inzicht is ultimo 2015 de keus gemaakt om deze verplichtingen te verwerken als een voorziening. In 2015 is het restantbedrag dat nog openstond op de transitorische post toegevoegd aan de voorziening Instapfee goodwill BsGW. In 2016 heeft er een onttrekking van € 271 plaatsgevonden.

Voorziening ingroei pers. GBRD bij BsGW € 0 (€ 703)

In de jaarrekening 2013 is een addendum opgenomen waarin een aantal verplichtingen zijn verwerkt als een transitorische post “nog te betalen bedragen GBRD”. Voor het verkrijgen van een beter inzicht is ultimo 2015 de keus gemaakt om deze verplichtingen te verwerken als een voorziening. In 2015 is het restantbedrag dat nog openstond op de transitorische post toegevoegd aan de voorziening ingroei personeel GBRD bij BsGW. In 2016 heeft er een onttrekking van € 703 plaatsgevonden.

Voorziening Overdracht Voormalig personeel aan Heerlen € 0 (€ 394)

In de jaarrekening 2013 is een addendum opgenomen waarin een aantal verplichtingen zijn verwerkt als een transitorische post “nog te betalen bedragen GBRD”. Voor het verkrijgen van een beter inzicht is ultimo 2015 de keus gemaakt om deze verplichtingen te verwerken als een voorziening. In 2015 is het restantbedrag dat nog openstond op de transitorische post toegevoegd aan de voorziening Overdracht Voormalig personeel aan Heerlen. In 2016 heeft er een onttrekking van € 394 plaatsgevonden.

Voorziening voormalig personeel GBRD € 166 (€ 210)

De voorziening voormalig personeel GBRD is in 2015 gevormd voor een medewerker die niet meer in dienst is bij de GBRD en recht heeft op een uitkering tot het bereiken van de leeftijd van 62 jaar en 9 maanden. De voorziening zal jaarlijks beoordeeld worden of deze nog toereikend is. In 2016 hebben er onttrekkingen van € 44 plaatsgevonden.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar € 3.920 (€ 4.145)

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Lening BNG d.d. 29-12-2006	3.920	4.145
Totaal:	3.920	4.145

BNG 29-12-2006 € 3.920 (€ 4.145)

Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800 via de bank en voor € 1.400 intern gefinancierd. In 2016 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 224. De rentekosten van deze lening waren in 2016 € 168. De rentekosten worden gedekt uit de reserve ringwegen.

Vlottende passiva € 2.863 (€ 4.765)

Netto vlottende schulden, rentetypische looptijd < 1 jaar € 3.570 (€ 1.752)

Overige schulden € 1.962 (€ 1.752)

De samenstelling van de post overige schulden per 31-12-2016 is als volgt:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Crediteuren Parkstad	287	213
Crediteuren GBRD	1.675	1.539
Totaal:	1.962	1.752

De crediteuren vertonen een normaal verloop. De crediteuren GBRD zijn gestegen ten opzichte van 2015. Bij de GBRD staan er twee grote facturen van december 2016 van BsGW open die betrekking hebben op 2017 plus de resterende kosten voor de tijdelijk boventalligen die voor rekening van Parkstad komen. De crediteuren bij Parkstad hebben grotendeels betrekking op facturen die eind december 2016 zijn ontvangen.

Overlopende passiva € 1.701 (€ 3.013)

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume € 1.117 (€ 1.586).

De verplichtingen behorend tot het Parkstadbureau € 1.036 zijn voor het overgrote deel verplichtingen die voortkomen uit het verdeelbesluit van Parkstad Bureau. Deze zijn grotendeels in 2012 en 2013 aangegaan. Daarnaast is er de afwikkeling van EFRO ad € 158. De betaling ervan loopt voor een deel over naar 2016/2017. Daarnaast zijn in onderstaand overzicht de verplichtingen van de GBRD Belastingen en Registraties € 81 opgenomen.

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Parkstad Bureau	1.036	1.358
Verplichtingen verdeelbesluit 2010/2011:		
Bedrijventerreinen	0	75
Groenagenda 2011	5	22
Beëindigingsovereenkomst 60 plussers	0	22
Verplichtingen verdeelbesluit 2012/2013:		
Groenagenda 2012	376	627
Groenagenda 2013	318	395
Herstructurering	7	7
Finan.instrum. Vastgoed aanpak gebiedstransformatie	0	70
Bedrijventerreinen	0	10
Verplichtingen 2014		
Overige posten Parkstad	0	5
Verplichtingen 2015		
Regionale Initiatieven 2015	12	20
Loonheffing dec 2015	0	52
Overige posten Parkstad	15	53
Verplichtingen 2016		
Loonheffing dec 2016	49	0
Afwikkeling EFRO	158	0
IKB	50	
Overige posten Parkstad	45	0
GBRD – Belastingen & Registraties	81	228
Door te betalen opbrengsten GBRD-inningsrekening	67	185
Overige posten	14	43
Totaal	1.024	1.586

Bij Parkstad zijn de verplichtingen ten opzichte van vorige jaar sterk gedaald. Oude verplichtingen worden afgewikkeld. Een aantal projecten zijn opgenomen in de projectadministratie en hierdoor niet zichtbaar in de rubriek overlopende passiva. Deze projecten zijn terug te vinden in de rubriek voorraden. Van alle openstaande verplichtingen bij de GBRD die afkomstig zijn uit het addendum bij de jaarrekening 2013 zijn voorzieningen van gevormd. Hierdoor is er bij de GBRD ook een sterke afname zichtbaar.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren € 268 (€ 1.323)

Namens de deelnemende gemeenten voert Parkstad de Brede Doel Uitkering uit. Deze post bestaat uit de te besteden en door te betalen subsidies i.v.m. de BDU over diverse jaren conform de hierna volgende specificatie. De BDU wordt jaarlijks verantwoord via de SISA.

Omschrijving	31-12-2015	Onttrekking	Toevoeging	31-12-2016
Subsidie Brede Doeluitkering 2011 Provincie	568	500		68
Subsidie Brede Doeluitkering 2010 Provincie	164			164
Subsidie Brede Doeluitkering 2009 Provincie	1			1
Subsidie Brede Doeluitkering 2008 Provincie	590	555		35
Totaal	1.323	1.055	0	268

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen € 315 (€ 104)

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Parkstad Bureau		
1 ^e tranche zonnepanelenproject administratie 2017	245	0
Avantis Subsidie management	0	34
Kennis Onderwijs Arbeidsmarkt	54	54
Levensloopbestendige wijken	5	5
Overigen	10	10
GBRD	1	1
Totaal	315	104

In 2016 is de 1^e tranche van het zonnepanelenproject 2017 gefactureerd aan de deelnemende gemeenten ad € 245. Het bedrag voor Kennis Onderwijs Arbeidsmarkt € 54 betreft bedragen die afkomstig zijn uit de reserve werkgelegenheidsfonds voor de projecten: Verkenning Startersfonds en Kansen zone Avantis. Betaling geschiedt op basis van de voortgang en de afrekening van projecten waaraan een bijdrage is toegekend.

De overige posten zullen naar verwachting in 2017 worden afgewikkeld.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De VPB-Verplichting voor Parkstad is nihil op basis van de resultaten van een in 2016 uitgevoerde inventarisatie. De checklist wordt in 2017 afgestemd met de belastingdienst.

1.4 Rekening van lasten en baten

Totaaloverzicht Stadsregio Parkstad Limburg					
Bedragen x € 1.000					
Baten / Lasten Mutaties in reserves	Programma	Begroting 2016, incl. 1e wijziging / Jaarplan 2016	Begroting 2016 na wijziging	Realisatie 2016	Begroting versus realisatie
Lasten	Kerntaken	2.569	6.340	6.166	174
	Gemeenschappelijke diensten		2.296	2.287	9
	Flexibele schil	50	247	249	-2
	Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	2.058	2.058	1.736	322
Totaal lasten programma's		4.677	10.941	10.438	503
Baten	Kerntaken	941	3.867	4.067	200
	Gemeenschappelijke diensten		2.296	2.287	-9
	Flexibele schil	50	247	249	2
	Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	3.860	3.860	4.748	888
Totaal baten programma's		4.851	10.270	11.350	1.080
Exploitatieresultaat		174	-671	912	1.583
Toevoegingen reserves	Kerntaken	-400	-400	-400	0
	Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen		0	0	0
Totaal toevoegingen reserves		-400	-400	-400	0
Onttrekkingen reserves	Kerntaken	226	845	498	-347
	Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen		226	226	0
Totaal onttrekkingen reserves		226	1.071	724	-347
Rekeningresultaat		0	0	1.236	1.236

1.5 Toelichting op de rekening van lasten en baten

In de toelichting op de rekening van lasten en baten wordt ingegaan op de onderdelen integrale lasten, integrale baten en mutaties in reserves van de exploitatie van Parkstad. De lasten van de programma's worden beknopt toegelicht.

Lasten programma's

In 2016 is gewerkt vanuit de volgende programma's:

Programma	Begroting na wijziging 2016	Realisatie 2016	Begroting versus realisatie
Kerntaken	6.340	6.166	174
Gemeenschappelijke diensten	2.296	2.287	9
Flexibele schil	247	249	-/- 2
Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen	2.058	1.736	322
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal integrale lasten (x € 1.000)	10.941	10.438	503

De verschillen van de lasten ten opzichte van de begroting zijn als volgt in hoofdlijnen te verklaren:

1. Bij het programma Kerntaken is sprake van een onderschrijding van € 174. Op de werkbudgetten van de bestuurscommissie is een bedrag van € 348 niet besteed. De BURAP was gebaseerd op een maximale onttrekking aan de reserves. In de praktijk is gebleken dat niet het maximale in 2016 is besteed. Voor de BDU zijn er voor € 46 aan kosten gemaakt die niet zijn begroot. Diverse projectkosten zijn er gemaakt in 2016 die niet zijn begroot. Tegenover deze projectkosten staat ook een baten. Deze posten verklaren de onderschrijding op het programma kerntaken.
2. Voor de Gemeenschappelijke Diensten liggen de werkelijke lasten vrijwel op het niveau van de begroting. In de lasten zijn de geraamde verplichtingen verwerkt voor de tijdelijk boventalligen, waarvan de kosten vallen in 2017 en 2018.
3. Bij het programma Flexibele schil is er sprake van een overschrijding van € 2. Tegenover deze last staat een extra baten.
4. Bij het programma Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen is sprake van een onderschrijding van € 322. Bij de frictiegelden is sprake van een onderschrijding van € 376. Op de bedrijfsvoering heeft een overschrijding plaatsgevonden van € 35. (accountantskosten € 10, ICT € 8, P&O € 8, Financiën € 8). Op de formatie heeft een overschrijding plaatsgevonden van € 13.
5. Op het niveau van de integrale programmalasten blijft de realisatie binnen het begrote kader na wijziging in 2016. Voor een uitgebreide inhoudelijke verantwoording van de programmalasten verwijzen we u naar hoofdstuk 2 tot en met 5 van het jaarverslag.

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Parkstad niet vpb-plichtig is. De checklist wordt in 2017 afgestemd met de belastingdienst.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Dagelijks Bestuur (DB)/ Algemeen Bestuur (AB):

Functie in het Dagelijks Bestuur (per 31-12-2016)	Naam	Benoemingstermijn
Lid DB/AB	R. Krewinkel (Heerlen)	september 2015 t/m maart 2018
lid DB / AB	R. de Boer (Simpelveld)	april 2014 t/m maart 2018
lid DB / AB	D. Schmalschläger (Nuth)	april 2014 t/m maart 2018
lid DB / AB	O. Wolfs (Onderbanken)	april 2014 t/m maart 2018
lid DB / AB	R. Vlecken (Landgraaf)	april 2014 t/m maart 2018
lid DB / AB	J. Som (Kerkrade)	april 2014 t/m maart 2018
lid DB / AB	L. Winants (Brunssum)	april 2014 t/m maart 2018
lid DB / AB	W. Houben (Voerendaal)	april 2014 t/m maart 2018

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde SV-premies	Belastbare kosten- vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn
PM Bertholet	Directeur	Vanaf 1-9-2005 vaste aanstelling	36 uur	€ 113.006	€ 0	€ 1.071	€ 14.532

Bij de samenstelling van deze publicatie zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 27 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

Vergelijkende cijfers vorig boekjaar

De vergelijkende cijfers over 2015 zijn als volgt

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning 2015	Door werkgever betaalde SV-premies	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn
PM Bertholet	Directeur	Vanaf 1-9-2005 vaste aanstelling	36 uur	€ 109.854	€ 0	€ 1.084	€ 15.041

De voor de WNT kwalificerende beëindigingsovereenkomsten in 2015 waren:

Naam	Soort beëindigingsovereenkomst	Ineens of in termijnen	
		2015	Bedrag
MJLF Spronken	60 plus regeling	183.149	€ 183.149

Baten programma's

Per programma wordt inzicht gegeven in de realisatie van de baten en de herkomst ervan.

Programma Kerntaken € 4.067 (€ 4.834)

De baten in 2016 van € 4.067 hebben betrekking op een bijdrage decentralisatie uitkering bevolkingsdaling € 2.930 van het rijk, een bijdrage van de deelnemende gemeenten voor de regionale initiatieven € 935, en diverse project gerelateerde € 202.

Programma Gemeenschappelijke Diensten € 2.287 (€ 2.599)

Dit betreft de gemeentelijke bijdragen en overige baten van de Gemeenschappelijke Belasting- en Registratiedienst € 1.580 (€ 4.303). De baten bestaan voor een bedrag van € 620 uit de reguliere bijdragen, € 963 bijdragen van BsgW en een bedrag van € 707 dat door de ex-GBRD gemeenten extra zal dienen te worden opgebracht in verband met hogere kosten voor tijdelijk boventalligen., die ten laste komen van Parkstad. De baten worden over een periode van 4 jaar ontvangen terwijl in de eerste jaren de meeste kosten gemaakt zullen worden. In 2014 zijn de gemeentelijke belastingen van de deelnemende gemeenten van GBRD ondergebracht bij de BsGW. De deelnemers betalen een bijdrage op grond van de afgesloten DVO's. De maximale doorlooptijd van Opstart BsGW en Desintegratie GBRD is 4 jaar. Vooruitlopend op de definitieve afrekening is een extra bedrag aan te ontvangen bedragen van de ex-GBRD gemeenten opgenomen van € 707, mede op basis van de meest recente prognose van BsGW. De verwachting is dat in 2018 definitief kan worden afgerekend.

Programma Flexibele schil € 249 (€ 0)

Dit betreffen bijdragen van deelnemende gemeenten in specifieke projecten/ taken die niet tot de kernagenda horen van Parkstad. In 2016 zijn er voor € 199 bijdragen ontvangen voor het project WTTTC. En zijn er voor € 50 bijdragen ontvangen voor het project grensoverschrijdende samenwerking.

Programma Bestuur, Bedrijfsvoering en Regiobijdragen € 4.748 (€ 5.073)

De baten binnen dit programma bestaan uit de volgende onderdelen:

- gemeentelijke bijdragen kerntaken en frictiekosten € 3.860;
- incidentele baten € 880, waarvan € 859 incidentele baten voorgaande jaren door de vrijval van EFRO-gelden.
- overige baten € 7

Gemeentelijke bijdragen kerntaken en frictiekosten € 3.860 (€ 4.174)

De gemeentelijke bijdragen zijn zo berekend, dat voor de uitvoering van de kerntaken, de lopende verplichtingen en de frictiekosten voldoende middelen zijn.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves

De in 2016 gerealiseerde onttrekkingen € 724 en toevoegingen € 400 van de reserves zijn binnen de door het dagelijks bestuur gestelde kaders gebleven. Voor een uitgebreide toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen van de reserves verwijzen wij u naar de toelichting op de balans in de jaarrekening.

Rekeningresultaat

Het resultaat van de jaarrekening 2016 bedraagt na de door het Algemeen Bestuur goedgekeurde mutaties van de reserves € 1.236. De specificatie is:

Herkomst van rekeningresultaat 2015	Bedrag x € 1.000
➤ Netto kosten kernformatie (hogere lasten minus hoger baten)	- 6
➤ Frictie en bedrijfsvoering	339
➤ Niet bestemd bedrag decentralisatie uitkering bevolkingsdaling	30
➤ Verschil tussen baten en lasten regionale initiatieven	- 3
➤ Incidentele baten en lasten	
➤ Vrijval middelen EFRO	859
➤ Overige baten en lasten	17
Rekeningresultaat 2016	1.236

Voor een toelichting en analyse op het rekeningresultaat 2016 verwijzen wij u naar hoofdstuk 1 van het jaarverslag.

Voorstel resultaatbestemming 2016

Voor het voorstel van de resultaatbestemming 2016 verwijzen wij u naar paragraaf 1.3 van het jaarverslag.

1.6 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) te verminderen. De SiSa-verantwoordingsystematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van deze medeoverheden, dus ook van Parkstad Limburg. Voor de financiële verantwoording van deze specifieke uitkeringen is een bijlage bij de jaarrekening en de accountantsverklaring bij de jaarrekening voldoende.

Parkstad legt in de jaarrekening 2016 verantwoording af over de Brede Doeluitkering (BDU). De Brede Doeluitkering is onderdeel van de uitvoering binnen het programma Kerntaken. In onderstaand overzicht treft u de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2016 aan.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 10 januari 2017

I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 BDU 2010, CAS2009000021821, DOC201000163761 Buitenring eo (binnenring)	€ 554.197	€ 6.356.783		
			2 BDU 2011, CAS201000017493 Buitenring	€ 500.000	€ 0		
			3 2014/53479/49153 Verkeerseducatie 2014 afrekening Nuth	€ 708	€ 3.462		
			4 2014/53479/49153 Verkeerseducatie 2014 afrekening Landgraaf	€ 2.425	€ 17.027		
			5 2014/53479/49153 Wijk van morgen	€ 50.000	€ 369.604		
			6 2015/94922/89796 Lou Schurer Verkeersschool	€ 30.600	€ 0		
			7 2015/94922/89796 VVN opfriscursussen	€ 4.163	€ 0		
			8 2015/94922/89796 Dorpsstraat/ Oranjeplein bereikbaarheid	€ 221.840	€ 347.945		
			9 2015/94922/89796 Valkenburgerweg Voerendaal Bereikbaarheid	€ 172.542	€ 844.153		
			10 2015/94922/89796 Veiligheid Bredeschol Schaesberg	€ 354.335	€ 361.285		
			11 2015/94922/89796 Fietspad Kleikoeleweg	€ 116.841	€ 206.306		
			12 2015/94922/89796 Toegankelijke haltes	€ 40.000	€ 70.574		
			13 2015/94922/89796 afrekening verkeerseducatie nuth 2015	€ 187	€ 3.775		
			14 2015/94922/89796 afrekening verkeerseducatie 2015 landgraaf	€ 9.828	€ 27.072		
			15 BDU 2013 2013/61892/36693/44394	€ 0	€ 0		
			16 BDU 2012, 2013/36407/44394/18080	€ 0	€ 0		
			17				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 BDU 2010, CAS2009000021821, DOC201000163761 Buitenring eo (binnenring)	€ 554.197	€ 6.356.783		Ja
			2 BDU 2011, CAS201000017493 Buitenring	€ 500.000	€ 0		Ja
			3 2014/53479/49153 Verkeerseducatie 2014 afrekening Nuth	€ 708	€ 3.462		Ja
			4 2014/53479/49153 Verkeerseducatie 2014 afrekening Landgraaf	€ 2.425	€ 17.027		Ja
			5 2014/53479/49153 Wijk van morgen	€ 50.000	€ 369.604		Ja
			6 2015/94922/89796 Lou Schurer Verkeersschool	€ 30.600	€ 0		Ja
			7 2015/94922/89796 VVN opfriscursussen	€ 4.163	€ 0		Ja
			8 2015/94922/89796 Dorpsstraat/ Oranjeplein bereikbaarheid	€ 221.840	€ 347.945		Ja
			9 2015/94922/89796 Valkenburgerweg Voerendaal Bereikbaarheid	€ 172.542	€ 844.153		Ja
			10 2015/94922/89796 Veiligheid Bredeschol Schaesberg	€ 354.335	€ 361.285		Ja
			11 2015/94922/89796 Fietspad Kleikoeleweg	€ 116.841	€ 206.306		Ja
			12 2015/94922/89796 Toegankelijke haltes	€ 40.000	€ 70.574		Ja
			13 2015/94922/89796 afrekening verkeerseducatie nuth 2015	€ 187	€ 3.775		Ja
			14 2015/94922/89796 afrekening verkeerseducatie 2015 landgraaf	€ 9.828	€ 27.072		Ja
			15 BDU 2013 2013/61892/36693/44394	€ 0	€ 0		Nee
			16 BDU 2012, 2013/36407/44394/18080	€ 0	€ 0		Nee

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Parkstad Limburg in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

de jaarstukken 2016, bestaand uit het jaarverslag 2016 en de jaarrekening 2016 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 juli 2017.

drs. P.M. Bertholet
Secretaris

dr. R. Krewinkel
Voorzitter

2 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg te Heerlen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol d.d. 1 februari 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2016
- De rekening van baten en lasten over 2016
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa bijlage
- De bijlage Wet normering Topinkomens

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 februari 2017 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 108.380, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 108.380 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 februari 2017 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 12 juli 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. P.G.J.M. Jussen RA

Bijlage

Lijst met afkortingen

AG	Arbeitsgemeinschaft	PSL	Parkstad Limburg
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen	RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording	ROCK	Regions of Connected Knowledge
BDU	Brede Doeluitkering	ROW	Regionaal Overlegplatform Wonen
BIHTS	Building Integrated High Tech Systems	RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	SIS	Duurzame Bedrijventerreinen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	SiSa	Single information Single audit
BTM	Stichting Bedrijventerreinmanagement	TIGER	Touristische Inwertsetzung der grenzüberschreitenden europäischen Region
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap	VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	WNT	Wet Normering Topinkomens
DB	Deutsche Bahn	WOR	Wet op de Ondernemingsraden
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling		
EIZT	Expertisecentrum voor innovatieve zorg en technologie		
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking		
EU	Europese unie		
EZ	Ministerie van Economische Zaken		
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden		
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst		
GEO	Geometrie		
GR	Gemeenschappelijke regeling		
IBA	Internationale Bau Ausstellung		
ICT	Informatie en communicatie technologie		
KOA	Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt		
KvK	Kamer van Koophandel		
LED	Limburg Economic Development		
MKB	Midden- en kleinbedrijf		
NEIMED	Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten		
	Demografische Krimp		
NWW	Nature Wonder World		
OR	Ondernemingsraad		
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie		
PIOFA	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken		
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg		
PROVADA	Professionele Vastgoed Dagen		

Vastgesteld:
AB 12 juli 2017

Begroting 2018 en Meerjarenramingen 2019- 2021

**Stadsregio
Parkstad Limburg**

Inhoud

Inleiding	3
1. Beleidsmatige en financiële uitgangspunten 2018 - 2021	5
2. Kerntaken	10
3. Flexibele Schil	16
4. Overhead en Bedrijfsvoering	18
5. Algemene Dekkingsmiddelen	20
6. Mutaties reserves	21
7. Geconsolideerde begroting	22
8. Paragrafen	24
8.1. Weerstandsvermogen / Reserves en Voorzieningen	24
8.2. Risico's en risicomanagement	28
8.3. Financiering	30
Besluit	32
Bijlage 1 Geconsolideerd overzicht ingedeeld naar structureel en incidenteel	33
Bijlage 2 Toetsing kasgeldlimiet in 2016 per kwartaal	35
Bijlage 3 Lijst van Afkortingen	36

Inleiding

De begroting van Parkstad is een sterk getint financieel-beleidsmatig document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat rond de jaarwisseling op basis van inhoudelijke bijdragen van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjaren perspectief.

De gemeenten binnen Parkstad zijn een project gestart om meer grip te krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. Het doel daarvan is onder andere de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen te versterken en te uniformeren.

Hiervoor is een werkgroep geformeerd, waaraan als gast ook door Parkstad wordt deelgenomen. De werkgroep heeft als eerste gekeken op welke wijze het proces voor de beleidsmatige en financiële beleidskaders zou kunnen worden gestroomlijnd. Dit met als doel de raad in een meer kaderstellende positie te brengen in het begrotingsproces dan louter in een rol van het uitbrengen van een zienswijze.

De voorstellen hierover verwoord in: “Zo doen wij dat in Parkstad” zijn inmiddels omarmd door de gemeenten en Parkstad voldoet hier graag aan. Het is ook van belang voor gemeenschappelijke regelingen dat al in een vroegtijdig stadium van het planningsproces er duidelijkheid is over het draagvlak voor de beleidsmatige en financiële kaders waarbinnen de gemeenschappelijke regeling kan opereren.

Voor wat betreft het proces is het doel de uitgangspunten vroegtijdig aan de gemeenten te verstrekken om de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen te versterken en te uniformeren. Voor het proces van 2018 lag het tijdstip voor vaststelling van de uitgangspunten te kort op dat van de vaststelling van de ontwerpbegroting om de gemeenteraden daarin nog een rol te kunnen geven. Wel zijn de uitgangspunten besproken in het portefeuillehoudersoverleg financiën. In de begroting is rekening gehouden met de tijden het overleg gemaakte opmerkingen en kanttekeningen.

Voor het proces 2019 is het de bedoeling de uitgangspunten aan het eind van 2017 al in het dagelijks bestuur te bespreken en direct daarna naar de gemeenten te sturen. In het najaar 2017 zal daarvoor een voorstel worden gedaan over de herinrichting van het planning- en controlproces. Dit voorstel zal worden afgestemd met de werkgroep “Zo doen wij dat in Parkstad”

Kenmerkend voor de begroting 2018 is het voornemen om structureel een aantal knelpunten op te lossen dat al sinds de start van de nieuwe GR speelt. Het gaat dan om het blijven uitvoeren van activiteiten/taken die bij Parkstad zijn gebleven (en bijvoorbeeld niet zijn overgenomen door de gemeenten) en het bewaren van het evenwicht tussen de ambities die leven bij de bestuurscommissies en de capaciteit van Parkstad.

De afgelopen jaren zijn hiervoor steeds incidentele oplossingen aangedragen. Vanuit een degelijk en zorgvuldig financieel beleid is nu gekozen voor een structurele oplossing, ook omdat de incidentele bronnen voor financiële dekking binnen enkele jaren zullen opdrogen.

Het gaat daarbij overigens om een bescheiden uitbreiding van 2,0 fte, overeenkomend met een bedrag van totaal € 180.000 per jaar. Voor de jaren 2018 en 2019 wordt daarbij nog gebruik gemaakt van de middelen in de reserve frictiegelden. Daarna wordt gerekend op een hogere bijdrage van de gemeenten.

De indeling van de begroting 2018 is in overeenstemming gebracht met de wijzigingen van de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

Inleiding

1. Beleidsmatige en financiële uitgangspunten 2018-2021
2. Kerntaken
3. Flexibele schil
4. Overhead en bedrijfsvoering
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Mutaties reserves
7. Geconsolideerde begroting
8. Paragrafen

Besluit

De Stadsregio Parkstad is niet vpb-plichtig, zodat er geen apart onderdeel hoeft te worden opgenomen voor de heffing vennootschapsbelasting. De begroting kent geen raming voor onvoorzien. De voorgeschreven financiële kengetallen zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen/reserves en voorziening (8.1)

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn drie bijlagen opgenomen:

1. Geconsolideerd overzicht begroting verdeeld in structureel en incidenteel
2. Toetsing kasgeldlimiet
3. Lijst met afkortingen

De ontwerp-begroting 2018 is in april aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten om hen in de gelegenheid te stellen hun zienswijze over de ontwerp-begroting kenbaar te maken.

De gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Nuth en Simpelveld geen enkele bedenking hebben bij de begroting en de meerjarenramingen. Landgaaf en Voerendaal zijn het eens met de begroting 2018, maar pleiten elk op hun manier om kostenstijgingen in de toekomst beperkt te houden c.q. te voorkomen, waardoor de gemeentelijke bijdragen niet structureel stijgen.

De gemeente Onderbanken geeft voor 2018 concreet aan niet te willen bijdragen aan de AG Charlemagne (bijdrage Onderbanken € 1.346) en met ingang van 2020 niet aan lobby (aandeel Onderbanken hierin is € 1.075).

De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting 2018. Wel is naar aanleiding daarvan vastgelegd dat in de 2^e helft van 2017 de ontwikkelingen in de regionale samenwerking worden verkend en dat daarbij ook zullen worden betrokken de regionale solidariteit en de mogelijke effecten van ontwikkelingen op de organisatie.

Aan de gemeente Onderbanken is gevraagd haar standpunt over de bijdrage aan de AG Charlemagne te heroverwegen in afwachting van de uitkomsten van de gesprekken over de AG Charlemagne en de samenwerking met Kreis Heinsberg.

1. Beleidsmatige en financiële uitgangspunten 2018 - 2021

1. Beleidsmatige uitgangspunten

De begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2021 zijn gebaseerd op:

- de uitgangspunten voor de regionale samenwerking, zoals vastgesteld op 28 oktober 2013;
- de (nieuwe) Gemeenschappelijke Regeling Parkstad Limburg, vastgesteld op 18 maart 2014 en gewijzigd in het najaar 2015. De gewijzigde Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 van kracht geworden.
- de volgende recente beleidsmatige besluiten en uitgangspunten met financiële consequenties:
 - het regionaal inzetten van 75% van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling (€ 2.933.000 per jaar in de periode 2016-2020) via besluitvorming in Parkstadverband.
 - het structureel in evenwicht brengen van de taken van Parkstad met de daarvoor beschikbare personele capaciteit, waarbij voor de eerstkomende jaren de kosten worden gedekt uit incidentele middelen i.c. de nog beschikbare frictiegelden.

Dit leidt tot de volgende concrete, financiële uitgangspunten.

2. Financiële uitgangspunten voor de begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2021

Basis voor de begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2021 is de begroting 2017 en de meerjarenramingen 2018-2020 van Parkstad Limburg, inclusief 1^e wijziging 2017 op basis van het jaarplan 2017. Met inachtneming van de beleidsmatige bijstellingen en de indexering van onvermijdelijke kosten wordt voor 2018 en de daarop volgende drie jaren uitgegaan van de volgende ramingen.

- a. Voor de uitvoering van de kerntaken is conform de uitgangspunten van 2013 een werkbudget beschikbaar van structureel € 500.000 per jaar. In de begroting is dit budget ongesplitst. Op basis van het Jaarplan 2018 verdeelt het Algemeen Bestuur het werkbudget over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Aan de kerntaken wordt lobby als taak toegevoegd. Lobby geniet als activiteit brede steun, ondanks het feit dat deze activiteit in eerste instantie in 2013 niet langer deel uitmaakte van de kerntaken. Voor de uitvoering van deze taak (die samen met de gemeente Heerlen wordt uitgevoerd op fifty-fifty basis) is een extra budget nodig van € 40.000. Het werkbudget wordt hiervoor verhoogd en komt daardoor met ingang van 2018 uit op € 540.000 per jaar. Deze extra kosten worden tot en met 2019 incidenteel gedekt uit de reserve frictiegelden. Met ingang van 2020 zijn de gemeentelijke regiobijdragen met dit bedrag verhoogd.
- b. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 400.000 per jaar deel maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2030.
- c. Met ingang van 2016 is als vervolg op de tijdelijke krimpmaatstaf in het gemeentefonds een decentralisatie uitkering Bevolkingsdaling geïntroduceerd. In de meicirculaire 2016 is aangegeven dat de decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling is toegekend voor de periode 2016 tot en met 2020 en € 3.913.000 per jaar bedraagt. Op 15 juli 2016 is over de verdeling van middelen door het DB besloten, dat 25% van de te ontvangen uitkering (€ 980.000) pons/ponsgewijs wordt verdeeld over de gemeenten en dat 75 % regionaal (€ 2.933.000) wordt ingezet. Het regionale deel wordt - met inachtneming van de adviezen van de bestuurscommissies – door het DB toegekend aan projecten. De gemeente Heerlen ontvangt deze uitkering namens de krimpregio Parkstad. Heerlen stort het regionale deel van deze middelen door naar Parkstad en de pons/ponsgewijze beschikbare middelen door naar de gemeenten. Het regionale deel ad € 2.933.000 per jaar is tot en met 2020 opgenomen in de begroting van Parkstad.
- d. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. De formatie van het Regiobureau bestaat op basis van de besluitvorming volgens het jaarplan 2017 uit 10,1 fte. Onderkend is dat er sprake is van een structurele onevenwichtigheid tussen de opdracht aan Parkstad en de daarvoor beschikbare formatie. In 2016 en 2017 is deze onevenwichtigheid gedeeltelijk opgevangen door (tijdelijk) extra capaciteit in te zetten die ten laste is gebracht van de frictiegelden.

Het gaat hierbij om de volgende taken:

Structurele taken	Benodigde formatie in fte	Bedrag 2018 x € 1.000*
Communicatie, promotie en de voorbereiding en ondersteuning van de regiodagen en raadsinformatiebijeenkomsten	1,0	85
Programma ondersteuning Economie en Toerisme. Door de driedubbelfunctie van secretaris van het bestuur / directeur / programmamanager economie en toerisme en het wegvallen van jarenlange expertise is de huidige capaciteit voor het uitvoeren van de taken ontoereikend.	1,0	95
Totaal	2,0	180

* Inclusief € 10.000 per fte aan werkplekkosten

In de begroting 2018 wordt deze formatie toegevoegd aan de kernformatie en wordt de raming hierop aangepast. De extra kosten worden tot en met 2019 incidenteel gedekt uit de reserve frictiegelden en met ingang van 2020 zijn de gemeentelijke bijdragen met dit bedrag verhoogd.

Voor de uitvoering van taken op het gebied van financiën administratie werd tot en met 2016 gebruik gemaakt van inhuur. Met ingang van 2017 is voor de financiële administratie een medewerker aangenomen voor 0,6 fte. Deze uitbreiding van de formatie (€ 36.000) wordt gedekt door een overeenkomstige verlaging van het budget voor bedrijfsvoering.

- e. Conform de gewijzigde voorschriften is de formatie in de begroting gesplitst in een programmadeel (8,9 fte) en een overhead deel (3,8 fte). De totale loonkosten worden geraamd op € 1.073.000. Op de loonkosten is een indexering toegepast van 1,45%.
De indexering is ontleend aan de septembercircular van 2016, pagina 32. Volgens pagina 32 van de septembercircular 2016 wordt de loonkostenstijging bij de overheid in 2016 en 2017 geraamd op 2,3%, respectievelijk 1,0%. Samen is dit 3,3%. In de begroting 2017 van Parkstad is over die twee jaren gerekend met 1,9% (2016) en 0,95% (2017). Dit is opgeteld 2,85%. Om structureel in de pas te blijven lopen dient over 2016 en 2017 een correctie plaats te vinden van 0,45%.
Voor 2018 wordt gerekend met eenzelfde percentage als in 2017, te weten 1,0%. Samen met de correctie over 2016 en 2017 leidt dit tot een te verwachten loonkostenstijging van 1,45 % in 2018 ten opzichte van de begroting 2017.
- f. Voor de bedrijfsvoering (de materiële kosten van de overhead) is een bedrag begroot van € 256.000. Hierop is een indexering toegepast van 0,8 % (identiek aan de indexering 2017 volgens pagina 32 september-circular). Ten opzichte van 2017 is een bedrag toegevoegd van € 10.000 wegens onvermijdelijk hogere accountantskosten. De onvermijdelijk hogere accountantskosten zijn gemeld in de bestuursrapportage 2016. De kosten voor de bedrijfsvoering bestaan uit een mix van kosten voor uitbesteding van de huisvesting, de facilitaire ondersteuning en de administraties en het in eigen beheer laten uitvoeren van hrm- en planning- en control taken.
- g. De indexering van de loonkosten en de materiële kosten van de bedrijfsvoering is onvermijdelijk vanwege cao-afspraken en contractenafspraken. Deze kostenstijgingen kunnen niet binnen de betreffende kostenposten worden opgevangen, anders dan door inkrimping van de formatie. Het verlagen van het werkbudget kernactiviteiten ter compensatie van de autonoom stijgende kosten zou in strijd zijn met de afspraken over de hoogte van het werkbudget.
Op het werkbudget wordt overigens geen indexering toegepast, omdat hier geen sprake is van onvermijdelijke kostenstijgingen.
- h. In de begroting 2018 zijn niet langer incidentele bijdragen van de gemeenten opgenomen ter dekking van de frictiekosten. Door de voortvarende aanpak zijn de frictiekosten aanzienlijk achtergebleven bij de oorspronkelijke raming en is afgezien van een beroep op de gemeenten in de jaren 2017 en 2018.

- i. In 2018 wordt een beroep gedaan op de incidenteel beschikbare frictiegelden (reserve frictiegelden) voor de afdekking van de extra loonkosten van 2 medewerkers, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgen op grond van hun functies en bijbehorende waardering van voor de transitie. Deze kosten worden in 2018 geraamd op € 30.000.
- j. De bijdragen voor Regionale Initiatieven zijn opgenomen in de door de bestuurscommissies geaccordeerde versie van het zogenaamde blauwe schema (het schema met activiteiten op basis van de kernagenda). Deze bijdragen maken daardoor onderdeel uit van de Parkstadbegroting. In de begroting 2018 worden de volgende ramingen opgenomen.

Gemeente	BTM	Route-bureau	Vestigingen-register	VVV	Starters-centrum	Uitvoerings-programma Toerisme	Totaal
Brunssum	13.415	2.368	6.320	54.650	10.810	2.519	90.083
Heerlen	38.857	9.464	18.468	210.944	33.214	9.353	320.300
Kerkrade	21.697	4.609	9.702	149.827	17.489	4.678	208.002
Landgraaf	13.314	6.022	8.058	166.520	14.237	5.510	213.661
Nuth	7.125	1.108	5.761	22.611	5.862	1.067	43.533
Onderbanken		636		13.856		683	15.175
Simpelveld	1.620	1.243	4.062	22.277	4.082	1.214	34.498
Voerendaal	1.972	963	3.246	17.490	4.743	1.042	29.456
Totaal	98.000	26.414	55.617	658.175	90.436	26.066	954.708

De bijdragen aan BTM, Het Vestigingenregister en het Uitvoeringsprogramma toerisme zijn identiek aan de bijdragen in 2017.

In 2017 is aan BTM een begrotingspostsubsidie toegekend voor drie achtereenvolgende kalenderjaren (2017, 2018 en 2019) met een maximale bijdrage van € 65.000,- per jaar. Dit onder de voorwaarde dat de Parkstadgemeenten hun financiële bijdrage hiervoor blijven leveren. Het resterende beschikbare BTM-budget wordt gebruikt voor het verstrekken van opdrachten.

De bijdrage aan VVV is gebaseerd op het convenant voor de subsidiëring in de periode 2017-2020.

De bijdrage aan het Routebureau is gebaseerd op de bijdrage 2016-2017, geïndexeerd met 2% conform de indexering van de VVV.

De bijdrage aan het Starterscentrum is gebaseerd op € 0,38 per inwoner. De berekening is uitgevoerd met het aantal inwoners per 1-1-2016.

De gemeente Onderbanken draagt sinds 2016 niet langer bij aan BTM, het vestigingenregister en het starterscentrum.

- k. Voor BDU wordt een beleid gehanteerd dat op basis van beschikkingen bedragen in de begroting worden opgenomen. In afwachting van de beschikking voor 2018 zijn de ramingen pro memorie opgenomen.
- l. De Parkstadgemeenten hebben op voorstel van het Dagelijks Bestuur besloten gezamenlijk een structurele bijdrage van € 50.000 per jaar toe te kennen voor de grensoverschrijdende samenwerking via AG Charlemagne. Dit in de vorm van een bijdrage als onderdeel van de flexibele schil en berekend conform de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad.
- De gemeente Landgraaf heeft daarbij gevraagd om een evaluatie over de periode 2016-2017. Het Dagelijks bestuur zal zich nog beraden op welke wijze zal worden omgegaan met de voorwaarde van Landgraaf.
- In de begroting 2018 van Parkstad wordt voornamelijk als uitgangspunt gehanteerd, dat ook Landgraaf in 2018 en daaropvolgende jaren zijn financiële bijdrage aan de samenwerking met AG Charlemagne continueert.

De bijdragen ten behoeve van AG Charlemagne zijn dan op basis van de geactualiseerde verdeelsleutel in 2018:

Gemeente	Verdeelsleutel	Bijdrage in €
Brunssum	11,20%	5.602
Heerlen	41,19%	20.594
Kerkrade	19,12%	9.562
Landgraaf	13,74%	6.869
Nuth	4,79%	2.395
Onderbanken	2,69%	1.346
Simpelveld	3,48%	1.739
Voerendaal	3,79%	1.893
Totaal	100,00%	50.000

- m. Voor de overgang van de belastingen en de WOZ van de GBRD naar BsGW is totaal een budget van € 9.968.000 vastgesteld en verdeeld over de jaren 2014-2017. De laatste tranche van dit meerjarige budget ligt in 2017. In het jaarplan 2017 is aangegeven dat het niet wordt uitgesloten dat – indien de stimuleringsmaatregelen van BsGW om de uitstroom van medewerkers te versnellen weinig tot geen resultaat hebben - de kosten na 2016 nog oplopen met een bedrag liggend in de bandbreedte van € 1,0 miljoen en € 2,0 miljoen. Voorafgaande aan de definitieve vaststelling van de jaarstukken 2016 zal – op basis van de dan bekende gegevens – een actuele prognose worden gemaakt van kosten en baten en zal een standpunt worden ingenomen over de dekking van een mogelijk tekort. De mogelijke extra kosten zullen dan worden verantwoord in 2016 en hebben aldus geen invloed op het begrotingsresultaat 2018.
- n. De bijdragen van de gemeenten voor de regionale samenwerking zijn toereikend voor een sluitende begroting. De verdeling daarvan is opgenomen in onderstaande tabel.

Gemeente	Begroting 2017 x € 1.000	Verdeelsleutel 2018		Begroting 2018 x € 1.000	Meerjarenraming 2019-2021 x € 1.000		
		AU 2014 Basis	Aandeel gemeente		2019	2020	2021
Brunssum	226	19.785	11,20%	229	229	254	254
Heerlen	832	72.736	41,19%	844	844	934	934
Kerkrade	390	33.770	19,12%	392	392	434	434
Landgraaf	279	24.260	13,74%	282	282	312	312
Nuth	96	8.459	4,79%	98	98	109	109
Onderbanken	54	4.755	2,69%	55	55	61	61
Simpelveld	70	6.141	3,48%	71	71	79	79
Voerendaal	77	6.687	3,79%	78	78	86	86
Totaal	2.024	176.593	100,00%	2.049	2.049	2.269	2.269

3. Financieel Beeld 2018-2021

Samenvattend geeft dit het volgende financiële beeld voor de jaren 2018-2021.

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Werkbudget voor activiteiten	540	540	540	540
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	2.933	2.933	
Verplichtingen Buitenring	400	400	400	400
Regionale initiatieven	955	955	955	955
BDU	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Flexibele schil / AG Charlemagne	50	50	50	50
Loonkosten formatie	1.073	1.073	1.073	1.073
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	256	256	256	256
Tijdelijke frictiekosten	30	30	30	30
Kosten activiteiten	6.237	6.237	6.237	3.304
Bijdragen deelnemende gemeenten	2.049	2.049	2.269	2.269
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	2.933	2.933	
Bijdragen regionale initiatieven	955	955	955	955
Bijdragen gemeenten flexibele schil / AG Charlemagne	50	50	50	50
BDU	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Inzet reserve frictiekosten voor tijdelijke dekking structurele kosten	220	220		
Inzet reserve frictiekosten voor na jaren frictiekosten	30	30	30	30
Dekking activiteiten	6.237	6.237	6.237	3.304
Saldo begroting	0	0	0	0

2. Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kersamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

In februari/maart 2014 is door de bestuursorganen van de 8 deelnemende gemeente (ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft) de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling vastgesteld (en nog gewijzigd in het najaar 2015) in lijn met de besluitvorming van 28 oktober 2013 over de inrichting van de regionale samenwerking. De nieuwe gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur fungeren binnen Parkstad bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het algemeen bestuur toebedeelde taken en budgetten. De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur, de regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een “mean and lean” bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Tussenevaluatie samenwerking en ondersteuning

In juni 2015 is in het Dagelijks Bestuur verslag uitgebracht over de voortgang van de transformatie, waarmee eind 2013 was gestart. De conclusies waren dat:

- De implementatie van de nieuwe GR goed is verlopen en dat de nieuwe vorm van bestuurlijke samenwerking succesvol is;
- De aanpak van de financiële taakstelling volgens plan is verlopen;
- De afbouw van de organisatie voorspoediger is verlopen dan gepland;
- De overdracht en afbouw van de taken nauwelijks of niet lukt.

Dit is ook aan de orde geweest tijdens de Regiodag voor de colleges op 23 februari 2016. Daarbij werd afgesproken dat het Dagelijks Bestuur de gevolgen van de gemaakte keuzes zou evalueren ten aanzien van de kerntaken, de wijze waarop hiermee is omgegaan sinds 2014 en de (mogelijke) knelpunten die hierbij optraden. In juni/juli 2016 is in opdracht van het Dagelijks Bestuur de tussenevaluatie uitgevoerd door middel van gesprekken met de acht colleges. De evaluatie was een terugblik op de periode 2014 – medio 2016.

Uit de tussenevaluatie bleek, dat de nieuwe vorm van samenwerken in de volle breedte als een succes wordt ervaren. De samenwerkingsvorm met bestuurscommissies wordt gekenmerkt als daadkrachtig en doortastend. Dit is een verbetering ten opzichte van de situatie met besluitvorming door de Parkstadraad. Een belangrijk aandachtspunt dat naar voren kwam in de tussenevaluatie was dat de integrale afstemming tussen de bestuurscommissies werd gemist.

Externe oriëntatie als kernthema, met als concrete activiteiten communicatie, lobby en promotie, wordt door de colleges breed ondersteund. Dit als aanvulling op het blauwe schema. Financiering met tijdelijke middelen wordt niet als een probleem gezien. Over het structureel inzetten van extra middelen wordt verschillend gedacht. Het overnemen van taken door gemeenten heeft niet plaatsgevonden. Het Regionaal Management Team heeft bij de presentatie van de resultaten ook aangegeven hiervoor geen mogelijkheden te zien, omdat daarvoor bij de gemeenten de capaciteit ontbreekt.

Ook de wens tot het verbreden en verdiepen van de grensoverschrijdende samenwerking is een item waarvoor aandacht wordt gevraagd. Voor de uitbreiding van taken op het sociaal domein en op het terrein van veiligheid is geen brede steun.

Het functioneren van het regiobureau wordt als positief ervaren. De geleverde kwaliteit werd gewaardeerd. Dit wordt als een prestatie gezien, zeker als in ogenschouw wordt genomen dat het regiobureau sinds 2013 aanzienlijk is ingekrompen.

De resultaten van de evaluatie zijn op 4 juli 2016 aan de voorzitters van de bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur gepresenteerd en op 13 juli aan het Dagelijks Bestuur.

Oplossen geconstateerde knelpunten

In de afgelopen periode is – naast de besluitvorming over lobby (zie hierna bij het onderdeel werkbudget) - een aantal besluiten genomen met een incidenteel karakter om knelpunten tussen de taakopdracht aan Parkstad en de beschikbare capaciteit op te lossen:

1. Promotie/acquisitie en communicatie

- In het jaarverslag 2014 staat, dat de onderdelen “promotie en acquisitie” om pragmatische redenen in 2014 zijn opgenomen binnen het budget voor het Dagelijks Bestuur. Bij het opstellen van het jaarplan 2014 was duidelijk dat er voor deze activiteiten budgetten beschikbaar moesten komen, maar op dat moment waren er nog geen bestuurscommissies aan wie deze activiteiten en budgetten konden worden gekoppeld.
- Het jaarplan 2015 vermeldt dat voor het slagen van de regionale samenwerking de betrokkenheid van de raadsleden en externe stakeholders bij Parkstad van vitaal belang is. Voor communicatie worden middelen aangewend uit de restant middelen van voor de transitie die via de reserve werkbudgetten incidenteel beschikbaar zijn.
- In het jaarplan 2016 worden de tijdelijke kosten voor personele capaciteit overeenkomend met 1,0 fte voor communicatie, promotie en acquisitie en de voorbereiding en ondersteuning van de regiodagen gecontinueerd. In afwachting van de resultaten van de evaluatie van de transitie van de kerntaken worden deze kosten incidenteel gedekt uit het frictiekostenbudget.
- In het jaarplan 2017 is gesteld dat communicatie in de samenwerking een cruciale rol vervult. Daarom wordt voor communicatie, promotie en de organisatie en voorbereiding van regiodagen en raadsinformatiebijeenkomsten wederom tijdelijk 1,0 fte ingezet ten laste van het frictiebudget. Dit in afwachting van een definitieve besluitvorming over de omvang en financiële dekking van deze activiteiten.

Conclusie: Al vier jaar op rij worden deze voor de uitvoering van de kerntaken cruciale activiteiten in de lucht gehouden met tijdelijke middelen.

2. Knelpunt personele capaciteit uitvoering kerntaken

- In het jaarplan 2017 wordt – naar aanleiding van de tussenevaluatie kerntaken – geconstateerd dat de benodigde personele capaciteit van Parkstad voor de uitvoering van de kernthema's knelt met de toegestane formatie. Dit probleem concentreert zich rondom de driedubbelfunctie van secretaris van het bestuur, directeur en programmamanager economie en toerisme. Dit in samenhang met het wegvallen in de afgelopen twee jaren van jarenlange expertise op het terrein van economie en toerisme. Het blijft daardoor woekeren met als gevaar dat Parkstad gaat inboeten aan kwaliteit c.q. in onvoldoende mate kan voldoen aan de wensen van de bestuurscommissies en/of de colleges. Dat is een concreet risico. Bovendien zou dit zeer jammer zijn, zeker omdat – zoals uit de tussenevaluatie is gebleken – er grote waardering is voor hetgeen door het regiobureau wordt gepresteerd.
- Een oplossing voor deze onevenwichtigheid tussen taken en capaciteit kan worden gevonden door de capaciteit uit te breiden met 1,0 fte programmamedewerker, die tevens een aantal inhoudelijke taken van de programmamanager kan overnemen. Het voorstel in het jaarplan luidt om dit in het kader van de begroting 2018 op te lossen, waarbij vooralsnog tot en met 2019 dekking kan worden gevonden in de reserve frictiegelden.

Conclusie: de discrepantie tussen beschikbare en benodigde personele capaciteit vormt een serieus afbreukrisico voor de – uit de evaluatie blijkende - breed gewaardeerde kwaliteit van de wijze van taakuitoefening door Parkstad. Structureel dienen deze in evenwicht te zijn.

In de begroting voor 2018 is er voor gekozen deze knelpunten structureel op te lossen door aan de kernformatie 2,0 fte structureel toe te voegen. Tot 2020 worden de extra kosten incidenteel gedekt uit de reserve frictiegelden. Daarna zullen de extra kosten gedekt moeten worden uit een hogere bijdrage van de gemeenten.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 7 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Projecten gefinancierd met de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling.
3. Regionale initiatieven.
4. Projecten passend binnen de Brede Doeluitkering.
5. Cofinanciering van kernactiviteiten .
6. Kernformatie
7. Financieringskosten Buitenring

De bijbehorende lasten en baten zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving	2017 ¹	2018	2019	2020	2021
Lasten					
➤ Werkbudget kernactiviteiten	890	540	540	540	540
➤ Projecten decentralisatie uitkering bevolkingsdaling	2.933	2.933	2.933	2.933	
➤ Regionale initiatieven	947	955	955	955	955
➤ BDU					
➤ Cofinanciering projecten kernactiviteiten					
➤ Kernformatie	796	820	820	820	820
➤ Financieringskosten buitenring	159	149	139	128	117
Totale lasten	5.725	5.397	5.387	5.377	2.432
Baten					
➤ Bijdragen Regionale initiatieven	947	955	955	955	955
➤ Bijdrage BDU					
➤ Bijdragen derden t.b.v. kernactiviteiten					
Totale baten	947	955	955	955	955
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	-4.778	-4.441	-4.431	-4.420	-1.476

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2018 een werkbudget opgenomen van € 540.000. Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard.

Het structurele budget in 2017 bedraagt € 500.000, incidenteel verhoogd met € 390.000 vanwege de inzet van de restantmiddelen uit voorgaande jaren (€ 350.000 gedekt uit de reserve werkbudgetten) en incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor lobby (€ 40.000 gedekt uit de reserve frictiekosten).

Met ingang van 2018 wordt lobby structureel toegevoegd aan de kernactiviteiten. In lijn daarmee is het werkbudget in 2018 structureel verhoogd met € 40.000 ten opzichte van 2017. Met daarbij als kanttekening dat de toename ook in de jaren 2018 en 2019 gedekt worden uit de reserve frictiegelden.

Al sinds 2015 is lobby een structurele activiteit die in eerste instantie in 2014 niet als zodanig werd erkend. Sinds 2015 zijn de kosten jaarlijks gedekt met incidentele middelen. Een overzicht:

- Op 2 september 2015 besloot het Dagelijks Bestuur om middelen uit het werkbudget van het DB beschikbaar te stellen voor het met de gemeente Heerlen gemeenschappelijk inhuren van een lobbyist/subsidiewerwer. De opdracht daarbij luidde: doelgericht subsidie verwerven op basis van een vastgestelde agenda, i.c. voor de projecten zoals genoemd in de vastgestelde regionale ontwikkelagenda.

¹ Inclusief 1e wijziging 2017 op basis van jaarplan 2017

- Op 27 januari 2016 besloot het Dagelijks Bestuur de met de gemeente Heerlen gemeenschappelijke inhuur van een lobbyist/subsidieverwerver te continueren voor de duur van één jaar en het Parkstad-aandeel (€ 38.400) ten laste te brengen van het werkbudget van het Dagelijks Bestuur 2016²
- In het jaarplan 2017 wordt geconstateerd dat de incidentele middelen voor dekking lobbyist op zijn. In 2017 is in afwachting van een structurele invulling gezocht naar incidentele dekking buiten het werkbudget om. Immers lobby hoorde niet tot de oorspronkelijke kerntaken, waarop destijds de omvang van het werkbudget was gebaseerd. Concreet wordt € 40.000 gedekt uit de reserve frictiegelden.

In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2018 zal het algemeen bestuur – net zoals bij het jaarplan 2017 - dit werkbudget verdelen over de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur aandragen in het jaarplan 2018.

Projecten decentralisatie uitkering bevolkingsdaling

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2,9 miljoen per jaar (circa. 75%) regionaal in te zetten. De inzet van de overige 25% loopt via de gemeenten.

De regionale middelen worden ingezet als cofinanciering van projecten. Hiervoor leveren gemeenten projectvoorstellen aan die aan de hand van vooraf vastgestelde criteria worden beoordeeld en van advies worden voorzien door de bestuurscommissies. Op basis van een gezamenlijk advies van de bestuurscommissies wijst het DB uiteindelijk middelen toe aan projecten.

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de subsidiëring daarvan via Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, VVV Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Parkstad Limburg ontvangt het geld van de gemeenten en betaalt dit gebundeld door naar de verschillende instellingen. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

In 2015 is aan de hand van een brief van de gemeente Onderbanken over het beëindigen van de bijdragen ten behoeve van BTM, het Vestigingenregister en het Starterscentrum in de bestuurscommissie Economie en Toerisme een discussie gevoerd over de wijze waarop gemeenten zouden kunnen besluiten terug te komen op eerdere afspraken ten aanzien van de regionale initiatieven. De bestuurscommissie is tot de conclusie gekomen dat – voorafgaande aan een besluit dienaangaande van een gemeente – het gewenst is dit te bespreken in de bestuurscommissie, zodat de bestuurscommissie in staat wordt gesteld hierover een advies uit te brengen.

Bij de behandeling van de uitgangspunten voor de begroting 2018 in het portefeuillehoudersoverleg financiën spraken de wethouders hun verbazing uit over het feit dat Onderbanken niet meedoet aan enkele onderdelen van de regionale initiatieven. De mogelijkheid werd geopperd te bezien of deze activiteiten niet gewoon kunnen worden ingebouwd in de regiobijdragen.

² Later is als (incidentele) dekking gebruik gemaakt van een voor subsidieverwerving nog openstaande balanspost

In de begroting 2018 worden de volgende ramingen opgenomen.

Gemeente	BTM	Route-bureau	Vestigingen-register	VVV	Starters-centrum	Uitvoerings-programma Toerisme	Totaal
Brunssum	13.415	2.368	6.320	54.650	10.810	2.519	90.083
Heerlen	38.857	9.464	18.468	210.944	33.214	9.353	320.300
Kerkrade	21.697	4.609	9.702	149.827	17.489	4.678	208.002
Landgraaf	13.314	6.022	8.058	166.520	14.237	5.510	213.661
Nuth	7.125	1.108	5.761	22.611	5.862	1.067	43.533
Onderbanken		636		13.856		683	15.175
Simpelveld	1.620	1.243	4.062	22.277	4.082	1.214	34.498
Voerendaal	1.972	963	3.246	17.490	4.743	1.042	29.456
Totaal	98.000	26.414	55.617	658.175	90.436	26.066	954.708

De bijdragen aan BTM, Het Vestigingenregister en het Uitvoeringsprogramma toerisme zijn identiek aan de bijdragen in 2017.

In 2017 is aan BTM een begrotingspostsubsidie toegekend voor drie achtereenvolgende kalenderjaren (2017, 2018 en 2019) met een maximale bijdrage van € 65.000,- per jaar. Dit onder de voorwaarde dat de Parkstadgemeenten hun financiële bijdrage hiervoor blijven leveren. Het resterende beschikbare BTM-budget wordt gebruikt voor het verstrekken van opdrachten.

De bijdrage aan VVV is gebaseerd op het convenant voor de subsidiëring in de periode 2017-2020.

De bijdrage aan het Routebureau is gebaseerd op de bijdrage 2016-2017, geïndexeerd met 2% conform de indexering van de VVV.

De bijdrage aan het Starterscentrum is gebaseerd op € 0,38 per inwoner. De berekening is uitgevoerd met het aantal inwoners per 1-1-2016.

Projecten BDU

De baten en lasten verband houdende met de BDU zijn – in afwachting van beschikkingen van de provincie voor 2018 – pro memorie geraamd. BDU-taken maken onderdeel uit van het kernthema mobiliteit.

Cofinanciering door derden kernactiviteiten

In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijzigingen (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting.

Kernformatie

In de begroting 2017 werd de formatie volledig verantwoord op het programma bedrijfsvoering. In lijn met de wijzigingen van de BBV is met ingang van 2018 de formatie gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel. Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen uit de begroting 2017 ook volgens de nu voorgeschreven indeling verdeeld. In onderstaande tabel is de verdeling volgens de huidige voorschriften opgenomen:

Omschrijving	2017		2018	
	x 1,0 fte	x € 1.000	x 1,0 fte	x € 1.000
Formatie programma activiteiten	7,4	665	8,9	790
Kosten sociaal plan		36		30
Tijdelijk uitbreiding i.v.m. afbouw oude taken	0,9	55		
Tijdelijke uitbreiding promotie en acquisitie	0,5	40		
Totaal bezetting programma activiteiten	8,8	796	8,9	820

In de tabel is in de kolom 2018 het voorstel verwerkt voor een structurele oplossing voor de gesignaleerde knelpunten. De formatie neemt hierdoor totaal toe met 2,0 fte.

Hiervan dient conform de BBV-voorschriften 1,5 fte verantwoord te worden op het programmadeel van de formatie en 0,5 fte communicatie dient te worden gerangschikt onder de overhead. De extra kosten van de structurele uitbreiding komen in 2018 en 2019 nog ten laste van de reserve frictiegelden.

Daarnaast is rekening gehouden met een stijging van de loonkosten in 2018 van 1,45% ten opzichte van 2017. Gelet op de relatief geringe omvang van de begroting van Parkstad kan een dergelijke autonome stijging niet binnen de begroting van Parkstad worden gecompenseerd zonder dat het werkbudget voor kernactiviteiten zou worden verlaagd.

In 2017 en 2018 (en ook voor latere jaren) wordt een beroep gedaan op de reserve frictiegelden voor de afdekking van de extra loonkosten van 2 medewerkers, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgen op grond van hun functies en bijbehorende waardering van voor de transitie. Deze kosten worden in 2018 geraamd op € 30.000.

Financiering Buitenring

Deze rentelasten hebben betrekking op de rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring. Deze rentekosten (in 2018: € 149.000) worden gedekt uit de reserve Buitenring. In de reserve Buitenring wordt jaarlijks een bedrag gestort van € 400.000.

3. Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing. De voortzetting van de samenwerking in de AG Charlemagne was het eerste onderwerp dat zich aandiende als mogelijk onderwerp voor de flexibele schil.

AG Charlemagne

Sinds de oprichting in 2012 participeert Stadsregio Parkstad in de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio, een samenwerkingsverband met deelnemers uit de Duitse, Belgische en Nederlandse grensregio. De speerpunten voor de *Arbeitsgemeinschaft* zijn arbeidsmarkt, economie en infrastructuur. De participatie levert een meerwaarde op voor Parkstad en de Parkstadgemeenten onder andere door het onderhouden van het grensoverschrijdende netwerk en het gezamenlijk optrekken bij lobby- en promotie activiteiten. De projecten en werkzaamheden binnen deze thema's kunnen zeer divers zijn.

Deze vorm van grensoverschrijdende samenwerking wordt niet tot de kernagenda gerekend, ondanks het feit dat de AG Charlemagne raakvlakken heeft met diverse thema's binnen de kernagenda van Parkstad. Wel worden de activiteiten als waardevol beschouwd. In 2015 is de samenwerking in eerste instantie tijdelijk voortgezet in afwachting van een definitief besluit over deze vorm van grensoverschrijdende samenwerking.

In 2015 bekrachtigden de acht colleges de voortzetting van de AG Charlemagne Grensregio als eerste onderwerp binnen de flexibele schil. De gemeenten Brunssum en Landgraaf stelden een restrictie aan de termijn van deelname. In 2016 heeft de gemeente Brunssum ingestemd met een structurele financiering.

Het akkoord van de gemeente Landgraaf geldt in eerste instantie tot en met 2017. De gemeente Landgraaf heeft gevraagd om een evaluatie over deze periode. Het Dagelijks bestuur zal zich nog beraden op welke wijze zal worden omgegaan met de restrictie van Landgraaf.

In de begroting 2018 van Parkstad wordt voornamelijk als uitgangspunt gehanteerd, dat ook Landgraaf in 2018 en daaropvolgende jaren hun financiële bijdrage aan de samenwerking met AG Charlemagne continueren.

Zoals al is aangegeven is uit de tussenevaluatie gebleken dat de wens bij een aantal colleges leeft tot het verbreden en verdiepen van de grensoverschrijdende samenwerking.

De bijdrage van Onderbanken is voornamelijk gehandhaafd. In augustus 2015 heeft het college van de gemeente Onderbanken meegedeeld dat de raad had ingestemd met de continuering van de samenwerking met de AG Charlemagne. Daarbij werd de hoop uitgesproken dat er voldoende aandacht zou zijn voor samenwerking met de Kreis Heinsberg. In de zienswijze op de begroting 2018 wordt gesteld dat Parkstad niet heeft voldaan aan het uitdrukkelijke verzoek van Onderbanken.

Aan de gemeente Onderbanken is naar aanleiding van de zienswijze gevraagd haar standpunt over de bijdrage aan de AG Charlemagne te heroverwegen in afwachting van de uitkomsten van de gesprekken over de AG Charlemagne en de samenwerking met Kreis Heinsberg.

Projecten financiering door derden

Bij de start van de nieuwe vorm van regionale samenwerking in 2014 werd ervan uitgegaan, dat Parkstad zelf vrijwel geen projecten meer zou uitvoeren. Inmiddels loopt een aantal projecten op initiatief van de bestuurscommissies, die volledig gefinancierd worden door (een deel van) de gemeenten of door derden. Voorbeelden zijn Streetwise en het project zonnepanelen. Deze projecten worden verantwoord op het programma Flexibele Schil. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting. Het bedrag in 2017 van € 452.000 is voor de begeleiding van het zonnepanelenproject, dat via de 1^e begrotingswijziging 2017 is toegevoegd aan de begroting

In de toekomst wordt een toename van deze activiteiten verwacht mede als resultaat van de inspanningen van de lobbyist waardoor mogelijk ook EU-projecten kunnen worden binnengehaald. Uitgangspunt is dat de extra kosten (inclusief extra overhead) volledig worden gedekt door de van derden verkregen middelen.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten					
➤ AG Charlemagne	50	50	50	50	50
➤ Overige door derden gefinancierde activiteiten	452				
Totale lasten	502	50	50	50	50
Baten					
➤ Bijdragen gemeenten aan Flexibele Schil	50	50	50	50	50
➤ Bijdragen derden aan activiteiten	452				
Totale baten	502	50	50	50	50
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	0	0	0	0	0

4. Overhead en Bedrijfsvoering

Dit onderdeel is in overeenstemming gebracht met de gewijzigde BBV-voorschriften. Op dit onderdeel worden nu verantwoord de kosten van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ict, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead

In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Conform deze indeling worden op dit onderdeel van de begroting de kosten geraamd. Hierbij wordt de directeur voor 0,5 fte gerekend tot de overhead.

Personele overhead

De formatie van het onderdeel overhead bestond in 2017 uit 2,7 fte. In 2018 stijgt de formatie met 1,1 fte:

- ✓ De voorgestelde structurele uitbreiding met communicatie met 0,5 fte;
- ✓ De omzetting van inhuur voor de financiële administratie naar een vaste bezetting met een omvang van 0,6 fte.

In de begroting 2017 was een bedrag aan kosten formatie overhead opgenomen van € 244.000. In 2018 wordt dat € 283.000. In onderstaande tabellen worden de verschillen toegelicht.

Omschrijving	2017		2018	
	x 1,0 fte	x € 1.000	x 1,0 fte	x € 1.000
Formatie overhead	2,7	199	3,8	282
Tijdelijke uitbreiding communicatie	0,5	45		
Totaal bezetting overhead	3,2	244	3,8	282

Voor de uitvoering van taken op het gebied van financiën, planning en control en personele zaken werd tot en met 2016 volledig gebruik gemaakt van externe inhuur binnen het budget voor de bedrijfsvoering. Met ingang van 2017 is voor de financiële administratie een medewerker aangenomen voor 0,6 fte. De toename van de loonkosten (€ 36.000) wordt gedekt door een overeenkomstige verlaging van het budget voor bedrijfsvoering. In de loop van 2017 wordt bezien op welke wijze de nog resterende inhuur voor control- en hrm-taken van circa 0,8 fte kan worden omgezet naar vast personeel.

Omschrijving	x 1,0 fte	x € 1.000
Formatie overhead 2017	2,7	199
Loonkostenstijging 2018		2
Uitbreiding 0,5 fte communicatie	0,5	45
Omzetting inhuur naar dienstverband	0,6	36
Totaal formatie overhead 2018	3,8	282

Bedrijfsvoering / PIOFAH

Voor het onderdeel materiële kosten bedrijfsvoering is in 2018 een budget opgenomen van € 256.000. In onderstaande tabel is een vergelijking opgenomen met de raming in de begroting 2017 na aanpassing voor de BBV.

Omschrijving	Bedrag 2017 x € 1.000	Bedrag 2018 x € 1.000
Budget materiële kosten bedrijfsvoering 2017	235	235
Kostenstijging 2018 (0,8%)		2
Verhoging budget i.v.m. onvermijdelijke kosten accountant	10	10
Incidentele verhoging in verband met na-ijlen frictiekosten	30	
Overheveling budget secundaire arbeidsvoorwaarden naar budget bedrijfsvoering	25	25
Verlaging budget i.v.m. omzetting inhuur naar dienstverband		- 36
Extra kosten i.v.m. uitbreiding 2 werkplekken	10	20
Totaal budget bedrijfsvoering	310	256

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
Exploitatielasten					
➤ Kosten formatie	244	282	282	282	282
➤ Bedrijfsvoering / PIOFAH	310	256	256	256	256
Totale lasten	554	538	538	538	538
Totale baten	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	-554	-538	-538	-538	-538

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg van maart 2014 – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering. Voor de begroting 2018 is dat de Algemene Uitkering 2014. De gemeentelijke bijdragen zijn – op basis van de Algemene Uitkering 2014 - ook doorgerekend voor de jaren 2019-2021.

Gemeente	Begroting 2017	Verdeelsleutel 2018		Begroting 2018	Meerjarenraming 2019-2021		
	x € 1.000	AU 2014 Basis	Aandeel gemeente	x € 1.000	x € 1.000		
					2019	2020	2021
Brunssum	226	19.785	11,20%	229	229	254	254
Heerlen	832	72.736	41,19%	844	844	934	934
Kerkrade	390	33.770	19,12%	392	392	434	434
Landgraaf	279	24.260	13,74%	282	282	312	312
Nuth	96	8.459	4,79%	98	98	109	109
Onderbanken	54	4.755	2,69%	55	55	61	61
Simpelveld	70	6.141	3,48%	71	71	79	79
Voerendaal	77	6.687	3,79%	78	78	86	86
Totaal	2.024	176.593	100,00%	2.049	2.049	2.269	2.269

Decentralisatie Uitkering bevolkingsdaling

Tot de algemene dekkingsmiddelen wordt ook gerekend het aandeel van de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling, dat via Parkstad loopt.

De gemeente Heerlen ontvangt deze uitkering namens de krimpregio Parkstad. Heerlen stort het regionale deel van deze middelen door naar Parkstad en de ponds/ponds gewijze beschikbare middelen door naar de gemeenten. Het regionale deel ad € 2.933.000 per jaar is tot en met 2020 opgenomen in de begroting van Parkstad.

Totaal overzicht

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
Totale lasten	0	0	0	0	0
Baten					
➤ Regiobijdragen gemeenten	2.024	2.049	2.049	2.269	2.269
➤ Aandeel regio in Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	2.933	2.933	2.933	
Totale baten	4.957	4.982	4.982	5.202	2.269
Exploitatieresultaat (=baten – lasten)	4.957	4.982	4.982	5.202	2.269

6. Mutaties reserves

Conform de gewijzigde BBV-voorschriften worden de mutaties in de reserves niet langer verantwoord op de desbetreffende programma's. Hiervoor is nu een apart onderdeel opgenomen in de begroting. In de paragraaf weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Reserve Ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005.

Jaarlijks wordt hierin € 0,4 miljoen gestort en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening onttrokken. Op het moment dat de Buitenring wordt opgeleverd zullen ook de afschrijvingen van de bijdrage ten laste komen van de reserve.

De laatste storting in de reserve is voorzien in 2030.

Frictiereserve

In 2018 en 2019 zijn de volgende kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- ✓ Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor 2 medewerkers in dienst van Parkstad worden geraamd op € 30.000 per jaar. Deze kosten lopen maximaal door tot het vertrek van deze medewerkers als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
- ✓ De kosten voor de structurele uitbreiding met 2,0 fte voor promotie en acquisitie en programma ondersteuning ad € 180.000 per jaar
- ✓ De structurele verhoging van het werkbudget kernactiviteiten van € 40.000 per jaar ten behoeve van lobby.

Totaal wordt gedurende de jaren 2018 en 2019 € 250.000 geraamd als onttrekking aan de reserve frictiekosten.

Met ingang van 2020 wordt de onttrekking geraamd op € 30.000 per jaar in verband met de kosten van de salarisgaranties.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur

Het is staand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar. In overeenstemming hiermee heeft het algemeen bestuur op 12 oktober 2016 besloten:

1. tot het instellen van een reserve werkbudget Algemeen Bestuur (en de afzonderlijke reserves per bestuurscommissies op te heffen);
2. de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur toe te voegen aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur.

De volledige reserve is in 2017 ingezet ter dekking van activiteiten uit het jaarplan 2017. Indien in 2017 er toch middelen worden toegevoegd aan de reserve kunnen deze bij de vaststelling van het jaarplan 2018 worden bestemd. Dit zal gepaard gaan met een begrotingswijziging 2018.

Mutaties reserves	2017	2018	2019	2020	2021
Stortingen in reserves					
➤ Reserve Ringwegen	400	400	400	400	400
Totale stortingen	400	400	400	400	400
Onttrekkingen aan reserves					
➤ Reserve Ringwegen	159	149	139	128	117
➤ Frictiereserve	266	250	250	30	30
➤ Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	350				
Totale onttrekkingen	775	399	0	0	0
Saldo van onttrekkingen en stortingen	375	-1	-11	-242	-253

7. Geconsolideerde begroting

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2018 en de meerjarenramingen voor 2019-2021. De geconsolideerde begroting 2018 is het budgetniveau dat het algemeen bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2018.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten programma's					
➤ Programma kerntaken	5.725	5.397	5.387	5.376	2.432
➤ Programma flexibele schil	502	50	50	50	50
Totale lasten programma's	6.227	5.447	5.437	5.426	2.482
Baten programma's					
➤ Programma kerntaken	947	955	955	955	955
➤ Programma flexibele schil	502	50	50	50	50
Totale baten programma's	1.449	1.005	1.005	1.005	1.005
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) programma's	- 4.778	- 4.442	- 4.432	- 4.421	- 1.477
Lasten divers:					
➤ Algemene dekkingsmiddelen					
➤ Overhead	554	538	538	538	538
➤ Vennootschapsbelasting					
➤ Onvoorzien					
Totale lasten divers	554	539	539	539	539
Baten divers					
➤ Algemene dekkingsmiddelen	4.957	4.982	4.982	5.202	2.269
➤ Overhead					
➤ Vennootschapsbelasting					
➤ Onvoorzien					
Totale baten divers	4.957	4.982	4.982	5.202	2.269
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) divers	4.403	4.443	4.443	4.663	1.730
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) totaal	-375	1	11	242	253
Stortingen in reserves					
➤ Reserve Ringwegen	400	400	400	400	400
Ottrekkingen aan reserves					
➤ Reserve Ringwegen	159	149	139	128	117
➤ Frictiereserve	266	250	250	30	30
➤ Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	350				
Begrotingsresultaat	0	0	0	0	0

Voor het verkrijgen van een goed inzicht in de mate waarin de begroting reëel en structureel in evenwicht is in bijlage 1 een uitsplitsing gemaakt in de structurele en incidentele lasten, baten en reservemutaties. Samengevat komt dit erop neer dat in 2020 en 2021 sprake is van een structureel sluitende begroting. In 2018 en 2019 is er een structureel tekort van € 220.000, dat incidenteel wordt gedekt. Dit betreft de structurele uitbreiding van de formatie met 2,0 fte en de structurele verhoging van het werkbudget voor lobby. De kosten hiervan worden in 2018 en 2019 gedekt uit de reserve frictiekosten. Het structurele tekort in 2017 heeft betrekking op de structurele hogere kosten voor de accountant, die in 2017 worden gedekt uit de reserve frictiekosten.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020	2021
Begrotingsresultaat structureel	-10	-220	-220	0	0
Begrotingsresultaat incidenteel	10	220	220	0	0
Begrotingsresultaat totaal	0	0	0	0	0

8. Paragrafen

8.1. Weerstandsvermogen / Reserves en Voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van de reserves en voorzieningen en zijn de voorgeschreven financiële kengetallen opgenomen.

Reserves

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2017 en 2018 (bedragen x € 1.000).

	Saldo	Vermoedelijke mutaties 2017		Saldo	Vermoedelijke mutaties 2018		Saldo
	31-12-2016	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2017	Toe-voeging	Ont-trekking	31-12-2018
Algemene Reserves							
Algemene reserve Parkstad	115			115			115
Saldo van baten en lasten 2016	1.236		1.236	0			0
Totaal algemene reserves	1.351	0	1.236	115	0	0	115
Bestemmingsreserves							
Egalisatiereserve frictiekosten GBRD	62			62			62
Reserve frictiegelden Parkstad	859	339	266	932		250	682
Ringwegen	2.749	400	159	2.990	400	149	3.241
Grensoverschrijdende samenwerking	8			8			8
Stortplaatsen	65			65			65
Werkbudget Algemeen Bestuur	347	8	350	5			5
Risicoreserve EFRO		859		859			859
DU Bevolkingsdaling	270	30		300			300
Werkgelegenheidsfonds	36			36			36
Totale bestemmingsreserves	4.396	1.636	775	5.257	400	399	5.258
Totaal Eigen vermogen	5.747	1.339	1.714	5.372	400	399	5.373

Algemene Reserves

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het dagelijks bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar. Als het Dagelijks bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

Parkstad houdt geen eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.

Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium.

Over de aanwending van het saldo van de jaarrekening 2016 wordt bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken 2016 een besluit genomen. Het voorstel tot resultaatbestemming uit de voorlopige jaarstukken is verwerkt in de bovenstaande tabel.

Bestemmingsreserves

Het instellen van reserves en het toevoegen aan en het onttrekken van middelen aan reserves is een bevoegdheid van het algemeen bestuur. Bij het instellen van (en het toevoegen van middelen aan) een bestemmingsreserve besluit het Algemeen bestuur een deel van het eigen vermogen af te zonderen voor de dekking van toekomstige uitgaven voor een bepaald doel.

Deze besluiten worden voorgelegd via de begroting, de bestuursrapportage en de resultaatbestemming van de jaarrekening of via afzonderlijke besluiten. Het dagelijks bestuur is bevoegd tijdens de uitvoering van de begroting middelen in te zetten voor het uitvoeren van taken passend binnen het doel en de reikwijdte van bestemmingsreserves waarvoor geen of onvoldoende budget is opgenomen in de begroting, maar waarvoor wel middelen beschikbaar zijn in de bestemmingsreserves. Wanneer het dagelijks bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, legt het dagelijks bestuur daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording af.

Reserve frictiegelden Parkstad

De meerjarige frictiekostenbudgetten vanaf 2014 waren modelmatig berekend en gebaseerd op een gelijkmatig gefaseerde afname. Door de snellere uitstroom van personeel van het Parkstadbureau dan voorzien is sinds 2014 het beroep op het frictiebudgetten in de afgelopen jaren lager dan het daarvoor beschikbare budget.

De afspraak is dat het verschil tussen de werkelijke kosten en het budget worden verrekend via de reserve frictiegelden. De stand daarvan per ultimo 2016 is naar verwachting € 859.000, exclusief het positieve verschil van € 339.000 uit 2016. In het voorstel tot resultaatbestemming 2016 is opgenomen om dit laatstgenoemde bedrag toe te voegen aan de egalisatiereserve frictiekosten.

In het jaarverslag 2016 (paragraaf 6.3 Risicobeheersing) is berekend dat na 2016 nog een bedrag van € 1.041.000 nodig is om de meerjarige risico's en de incidentele kosten tot en met 2019 te dekken voor het oplossen van incidentele knelpunten. Het voornemen is eind 2019 de balans op te maken en een besluit te nemen over de dan nog beschikbare middelen.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur

Door het algemeen bestuur is op 12 oktober 2016 besloten:

1. tot het instellen van een reserve werkbudget Algemeen Bestuur;
2. de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur toe te voegen aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur.

In het jaarplan 2017 zijn de middelen vrijwel volledig ingezet voor de dekking van de activiteiten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur.

Reserve ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005.

Jaarlijks wordt hierin € 0,4 miljoen gestort en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening onttrokken. Op het moment dat de Buitenring wordt opgeleverd zullen ook de afschrijvingen van de bijdrage ten laste komen van de reserve.

Werkgelegenheidsfonds

De overdracht van het werkgelegenheidsfonds is nog niet geëffectueerd het voornemen is de reserve in 2017 af te wikkelen.

Risicoreserve EFRO

In juli 2017 hebben de besturen van de risicopartners van EFRO ingestemd met de beëindigingsovereenkomst. Na verdeling van de restant middelen resteert er voor Parkstad een saldo € 859.000. Deze middelen zijn de jaarrekening 2016 vrijgevallen. Immers de insteek van het bestuur van Parkstad is steeds geweest dat de middelen (die waren opgenomen in een voorziening) pas zouden vrijvallen nadat er volledige overeenstemming zou zijn over de verdeling van de resterende middelen met Sittard-Geleen. Dit om onverwachte tegenvallers in de eindafwikkeling te kunnen opvangen.

Nu de finale afwikkeling van het project door de risicopartners een feit is kan een besluit worden genomen over de aanwending van de vrijvallende middelen. Een belangrijk criterium daarbij zal zijn dat de EFRO-middelen programmagelden zijn die beschikbaar zijn gesteld door Europa en niet door de deelnemende gemeenten. Het ligt dus voor de hand deze middelen uiteindelijk in te zetten voor programmadoeleinden. De planning is over de concrete aanwending van de middelen uiterlijk in het kader van het jaarplan 2018 een besluit te nemen.

Reserve DU bevolkingsdaling

Deze reserve dient ter egalisatie van de in enig jaar beschikbaar gestelde middelen en de daadwerkelijke toekenningen. In 2016 is een bedrag van € 30.000 niet besteed.

Meerjarige ontwikkeling reserves

Aan het begin van 2018 is de verwachte omvang van de bestemmingsreserves € 5,3 miljoen. De reserve Ringwegen is het grootst met een saldo van € 3,0 miljoen. Het vermoedelijk verloop van de reserves in meerjarig perspectief is als volgt:

Soort Reserve	Vermoedelijk saldo				
	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserves	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	5.257	5.258	5.270	5.512	5.765
Totaal Eigen vermogen	5.372	5.373	5.385	5.627	5.880

De toename van de reservepositie na 2019 is volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve ringwegen. De voorgenomen onttrekkingen aan de egalisatiereserve frictiegelden in de periode 2018-2019 compenseren dit gedurende die beide jaren.

Voorzieningen

Het niveau van de voorzieningen bedraagt naar verwachting € 143.000 aan het begin van het begrotingsjaar 2018. Het grootste deel ervan (€ 126.000) heeft betrekking op de afwikkeling GBRD.

Tabel Voorzieningen in 2018 (bedragen x € 1.000)

	Saldo	Vermoedelijke mutaties 2017		Saldo	Vermoedelijke mutaties 2018		Saldo
	31-12-2016	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Financiële arrangementen	21		4	17		4	13
Instandhouding financieel systeem	11		11	0			0
Voormalig personeel GBRD	166		40	126		40	86
Totaal voorzieningen	198	0	55	143	0	44	99

De voorziening financiële arrangementen dekt de verplichtingen die op basis van het Sociaal Plan zijn aangegaan met 1 (ex)-medewerker met en vaste aanstelling in het kader van de transitie van het Parkstadbureau.

De voorziening instandhouding financieel systeem wordt in 2017 nog aangewend voor na-ijlende kosten van de overgang naar de nieuwe financiële systemen.

De voorziening voormalig personeel GBRD loopt tot de afwikkeling van WW-verplichtingen in 2021.

Financiële kengetallen

Met ingang van de jaarrekening 2016 / begroting 2018 dient in de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Grondexploitatie;
4. Structurele exploitatieruimte;
5. Belastingcapaciteit

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Parkstad niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven.

Kengetal	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Netto schuldquote	68,4%	68,5%	64,8%
Solvabiliteitsratio	42,2%	41,5%	42,2%
Structurele exploitatie	97,1%	100,0%	100,0%

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Parkstad in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Parkstad zit daar ruim boven.

Structurele exploitatie

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties uit/naar reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een percentage kleiner dan of gelijk aan 100% betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

8.2. Risico's en risicomanagement

Dat de deelnemende gemeenten uiteindelijk risicodragers zijn voor de continuïteit van het Regiobureau ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement. Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

De Risiconotitie die op 19 december 2011 door de Parkstadraad is goedgekeurd is leidraad voor het risicomanagement. De volgende risico's hebben in het risicomanagement bijzondere aandacht:

1. Transitie- en frictiekosten
2. Afbouw kerntaken en resterende niet-kerntaken
3. Desintegratie GBRD en afspraken overdracht BsGW

Transitie regiobureau

Het Regiobureau is in 2015 in afgeslankte vorm verder gegaan. In de begroting wordt voorgesteld de formatie op een niveau van 12,7 te brengen. De uitbreiding met 2,6 fte wordt voor 0,6 fte gedekt uit het budget voor bedrijfsvoering (0,6 fte vaste medewerker financiële administratie) en 2,0 fte betreft het oplossen van knelpunten. Het voorstel is deze 2,0 fte tot en met 2019 te betalen uit de reserve frictiegelden en met ingang van 2020 via een verhoging van de bijdragen van de gemeenten. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in het evenwicht tussen de taken van Parkstad en de daarvoor beschikbare personele capaciteit. Het risico bestaat dat de gemeenten niet bereid zijn tot een structurele verhoging van hun bijdragen. In dat geval zal moeten worden ingeboet in de kwaliteit en de kwantiteit van de ondersteuning van de regionale samenwerking.

De omvang van de organisatie is ook na de uitbreiding beperkt. Dat betekent dat voor een aantal ondersteunende functies de schaalgrootte een financieel obstakel vormt om in voldoende mate te voorzien in deskundigheid in eigen beheer. Dit geldt bijvoorbeeld voor personeelsbeleid, financial control en juridische zaken. Daarvoor wordt deskundigheid ingehuurd. In 2017 zal worden gezocht naar mogelijkheden ook deze functies kostenefficiënt in eigen beheer te gaan uitvoeren.

Doordat Parkstad in een aantal gevallen op verzoek van derden projecten uitvoert (zoals nu Streetwise, het zonnepanelproject) ontstaat een betere dekking voor de overhead. Dit is financieel gezien een van de mogelijkheden voor het in eigen beheer voorzien van deskundigheid. Het risico hierbij is het incidentele karakter van deze projecten. Uiteindelijk is het ook een bestuurlijke afweging of Parkstad zich in de toekomst meer gaat richten op het structureel uitvoeren van (grotendeels door derden) gefinancierde projecten. Door de inzet van de lobbyist zullen zich mogelijk door de EU-gefinancierde projecten aandienen. Dit biedt zowel kansen als risico's.

Frictiekosten

Na 2018 zullen er uit hoofde van de transitie nog frictiekosten gemaakt worden. Te verwachten kosten en risico's zijn:

- ✓ Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor medewerkers in dienst van Parkstad worden voor de periode 2019-2028 geraamd op € 180.000. Dit is het maximale risico, indien geen van deze medewerkers vertrekt voordat de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt.
- ✓ Buiten de kernformatie wordt 0,5 fte bezetting gedekt uit de flexibele schil (0,5 fte). Als deze dekking zou wegvallen komen de kosten ten laste van Parkstad. De jaarlijkse loonkosten bedragen € 38.000. Indien dit risico zich zou manifesteren moeten activiteiten worden ondernomen om de dan ontstane boventalligheid ongedaan te maken. Voor de afdekking van dit risico is het aan te bevelen een bedrag van 2x de jaarlijkse kosten te reserveren (€ 76.000).

Totaal dient rekening te worden gehouden met een mogelijk beroep op frictiekosten na 2018 van € 226.000. Voor de dekking daarvan wordt een beroep gedaan op reserve frictiegelden.

Ex-GBRD

Met de overgang van de belastingen en de WOZ van de GBRD naar de BsGW werden budgetten vastgesteld voor de tijdelijke kosten die hiermee samenhangen:

✓ Desintegratiekosten	€ 707.000
✓ Tijdelijke kosten BsGW	€ 3.826.000
✓ Frictiekosten	€ 5.435.000
Totaal	€ 9.968.000

In de periode tot en met 2016 is het budget vrijwel volledig aangewend. In de jaarrekening 2017 is op basis van onderbouwde informatie van BsGW een nog te betalen bedrag opgenomen van € 707.000. Hiertegen over staat een vordering op de ex-GBRD-gemeenten van hetzelfde bedrag. Hiermee is het risico van de loonkosten van de tijdelijk boventalligen voor de jaren 2018 volledig afgedekt. De prognose is dat er na 2018 geen tijdelijk boventalligen meer zullen zijn.

Daarnaast zijn er nog kosten voor:

- ✓ Er is nog één zaak betreffende beëindiging dienstverband aanhangig bij de rechtbank. Kosten die mogelijk nog optreden zullen worden gedekt uit de frictiereserve GBRD.
- ✓ Het risico van WW-verplichting van een werknemer die voor 2013 werd ontslagen waarop de na-wettelijke WW van toepassing is. In de begroting van de GBRD werd dit risico opgevangen door het niet invullen van vacatures. Nu er geen reguliere GBRD-posten meer zijn, zal dit onderdeel uitmaken van de tijdelijke kosten GBRD. Het risico is dat deze werknemer geen werk vindt en dat de Stadsregio tot maximaal mei 2021 aan het UWV de WW-uitkering moet vergoeden. Het maximale risico tot 2021 bedraagt € 227.000. Hiervoor is en voorziening gevormd.

8.3. Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasuryfunctie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobehoor, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Parkstad heeft twee instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasurystatuut en de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves.

Berekening Kasgeldlimiet	2018
Omvang begroting 2018	6,4 miljoen
Toegestane kasgeldlimiet %	8,2 %
Toegestane kasgeldlimiet 2018	525.000

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal naar verwachting geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering. In bijlage 2 is in het kader van de bepalingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden de toetsing van de kasgeldlimiet in 2015 (per kwartaal) opgenomen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2018 tot en met 2021 wordt geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen verwacht. Parkstad zal in 2018 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden. De vaste schuld van Parkstad heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2018 € 3,7 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2021 tot ruim € 2.7 miljoen. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm	1-1-2018
Stand van de vaste schuld per 1-1-2018	3,7 miljoen
Renterisiconorm in %	20 %
Renterisiconorm 2017	740.00

Gelet op het feit dat in 2017 geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang.

Schatkistbankieren

Vanwege het Schatkistbankieren is het tijdelijk tegen rente uitzetten van overtollige middelen niet mogelijk. Voordelige financieringsresultaten als gevolg van tijdelijke overliquiditeit zijn daardoor nagenoeg uitgesloten. Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd en de renteopbrengst van een eventueel 'spaarsaldo' bij de schatkist is voornamelijk nagenoeg nihil. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad in 2018 is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 250.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasurystatuut, bestaat daardoor voortaan uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren. In 2018 zullen financiële middelen in relatie tot de besluitvorming over (de financiering van) projecten via de Schatkist moeten worden afgeroepen.

EMU-Saldo

Conform artikel 19 van het BBV dient een gemeenschappelijke regeling in de begroting een presentatie te geven van het EMU-saldo. Het EMU-saldo (begrotingssaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2018 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1.000)	2017	2018	2019
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-375	1	11
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	0	0
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0
	Berekend EMU saldo	-375	1	11

Besluit

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2018 en de meerjarenramingen 2019-2021 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 juli 2017.

Bijlage 1 Geconsolideerd overzicht ingedeeld naar structureel en incidenteel

Structurele baten, lasten en reserve mutaties	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten programma's					
➤ Programma kerntaken	2.271	2.434	2.424	2.413	2.402
➤ Programma flexibele schil	50	50	50	50	50
Totale lasten programma's	2.321	2.484	2.474	2.463	2.452
Baten programma's					
➤ Programma kerntaken	947	955	955	955	955
➤ Programma flexibele schil	50	50	50	50	50
Totale baten programma's	997	1.005	1.005	1.005	1.005
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) programma's	-1.324	-1.479	-1.469	-1.458	-1.447
Lasten divers:					
➤ Algemene dekkingsmiddelen					
➤ Overhead	469	539	539	539	539
➤ Vennootschapsbelasting					
➤ Onvoorzien					
Totale lasten divers	469	539	539	539	539
Baten divers					
➤ Algemene dekkingsmiddelen	2.024	2.049	2.049	2.269	2.269
➤ Overhead					
➤ Vennootschapsbelasting					
➤ Onvoorzien					
Totale baten divers	2.024	2.049	2.049	2.269	2.269
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) divers	1.555	1.510	1.510	1.730	1.730
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) totaal	231	31	41	272	283
Stortingen in reserves					
➤ Reserve Ringwegen	400	400	400	400	400
Onttrekkingen aan reserves					
➤ Reserve Ringwegen	159	149	139	128	117
➤ Frictiereserve					
➤ Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur					
Begrotingsresultaat structureel	-10	-220	-220	0	0

Incidentele baten, lasten en reserve mutaties	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten programma's					
➤ Programma kerntaken	3.454	2.963	2.963	2.963	30
➤ Programma flexibele schil	452	0	0	0	0
Totale lasten programma's	3.906	2.963	2.963	2.963	30
Baten programma's					
➤ Programma kerntaken	0	0	0	0	0
➤ Programma flexibele schil	452	0	0	0	0
Totale baten programma's	452	0	0	0	0
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) programma's	-3.454	-2.963	-2.963	-2.963	-30
Lasten divers:					
➤ Algemene dekkingsmiddelen					
➤ Overhead	85	0	0	0	0
➤ Vennootschapsbelasting					
➤ Onvoorzien					
Totale lasten divers	85	0	0	0	0
Baten divers					
➤ Algemene dekkingsmiddelen	2.933	2.933	2.933	2.933	0
➤ Overhead					
➤ Vennootschapsbelasting					
➤ Onvoorzien					
Totale baten divers	2.933	2.933	2.933	2.933	0
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) divers	2.848	2.933	2.933	2.933	0
Exploitatieresultaat (=baten – lasten) totaal	-606	-30	-30	-30	-30
Stortingen in reserves					
➤ Reserve Ringwegen	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves					
➤ Reserve Ringwegen	0	0	0	0	0
➤ Frictiereserve	266	250	250	30	30
➤ Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	350	0	0	0	0
Begrotingsresultaat incidenteel	10	220	220	0	0

Bijlage 2 Toetsing kasgeldlimiet in 2016 per kwartaal

Kasgeldlimiet

Omvang begroting per 1 januari 2016 4.569

Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag 8,50%

Kasgeldlimiet in bedrag 388

(Bedragen x EUR 1.000)

Omschrijving	Budget	Realisatie				
	Jaar	Kwartaal				Jaar
		1: jan-mrt	2: apr-jun	3: jul-sep	4: okt-dec	
Vlottende schuld						
Opgenomen gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Schuld in rekening-courant		1.589	-14	612	932	932
Gestorte gelden door derden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld		0	0	0	0	0
Totaal vlottende schuld	0	1.589	-14	612	932	932
Vlottende middelen						
Uitgeleende gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Contante gelden in kas		0	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant		16.302	17.352	15.348	13.484	13.484
Overige uitstaande gelden < 1 jaar		0	0	0	0	0
Totaal vlottende middelen	0	16.302	17.352	15.348	13.484	13.484
Toets kasgeldlimiet						
Totaal netto vlottende schuld	0	-14.713	-17.366	-14.736	-12.552	-12.552
Toegestane kasgeldlimiet	388	388	388	388	388	388
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	388	15.101	17.754	15.124	12.940	12.940

Bijlage 3 Lijst van Afkortingen

AB	Algemeen bestuur
AG	Arbeitsgemeinschaft
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BC	Bestuurscommissie
BDU	Brede Doeluitkering
BIHTS	Building Integrated High Tech Systems
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTM	Stichting Bedrijventerreinmanagement
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DB	Dagelijks bestuur
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
EU	Europese unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GEO	Geometrie
GR	Gemeenschappelijke regeling
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en communicatie technologie
KOA	Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt
LED	Limburg Economic Development
LIOF	Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij
MKB	Midden- en kleinbedrijf
NEIMED	Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp
NWW	Nature Wonder World
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PIOFA	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PROVADA	Professionele Vastgoed Dagen
PSL	Parkstad Limburg
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
ROCK	Regions of Connected Knowledge
ROW	Regionaal Overlegplatform Wonen
RvS	Raad van State
RVVP	Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan
RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule
SiSa	Single information Single audit
TIGER	Touristische Inwertsetzung der grenzüberschreitenden europäischen Region
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
WNT	Wet Normering Topinkomens
WVO	Winkelvloeroppervlakte
ZAB	Zukunft Arbeit Beruf